

Behoort bij besluit van
burgemeester en wethouders
van gemeente Hollands Kroon

zaaknummer **Z-228683**

datum **27 augustus 2019**

Marcel Dudink
medewerker team Ruimte

718043
26 april 2019

**RUIMTELIJKE
ONDERBOUWING
ZONNEWEIDE
GROETPOLDER**

Zonneweide Groetpolder
B.V.

Definitief v4

Duurzame oplossingen in
energie, klimaat en milieu

Postbus 579
7550 AN Hengelo
Telefoon (074) 248 99 40

Documenttitel	Ruimtelijke Onderbouwing Zonnepark Groetpolder
Soort document	Definitief v4
Datum	26 april 2019
Projectnummer	718043
Opdrachtgever	Zonneuweide Groetpolder B.V.
Auteur	Jorieke Letteboer, Pondera Consult
Vrijgave	Marjolein Pigge, Pondera Consult

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Ligging plangebied	2
1.3	Geldend bestemmingsplan	2
1.4	Procedurele context	4
1.5	Leeswijzer	5
2	Beleidskader	6
2.1	Rijksbeleid nut en noodzaak zonne-energie	6
2.2	Provinciaal beleid	8
2.3	Gemeentelijk beleid	12
2.4	Conclusie	13
3	Huidige situatie plangebied	14
4	Beschrijving van het plan	15
4.1	Keuze voor een grootschalig zonnepark	15
4.2	Locatiekeuze	15
4.3	Beschrijving van het plan	16
4.4	Landschappelijke inpassing	21
5	Onderzoek	31
5.1	Bedrijven en milieuzonering	31
5.2	Natuur	31
5.3	Cultuurhistorie en archeologie	33
5.4	Waterhuishouding	34
5.5	Overig	36
6	Uitvoerbaarheid	41
6.1	Economische uitvoerbaarheid	41
6.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	41
7	Conclusie	43

Bijlagen

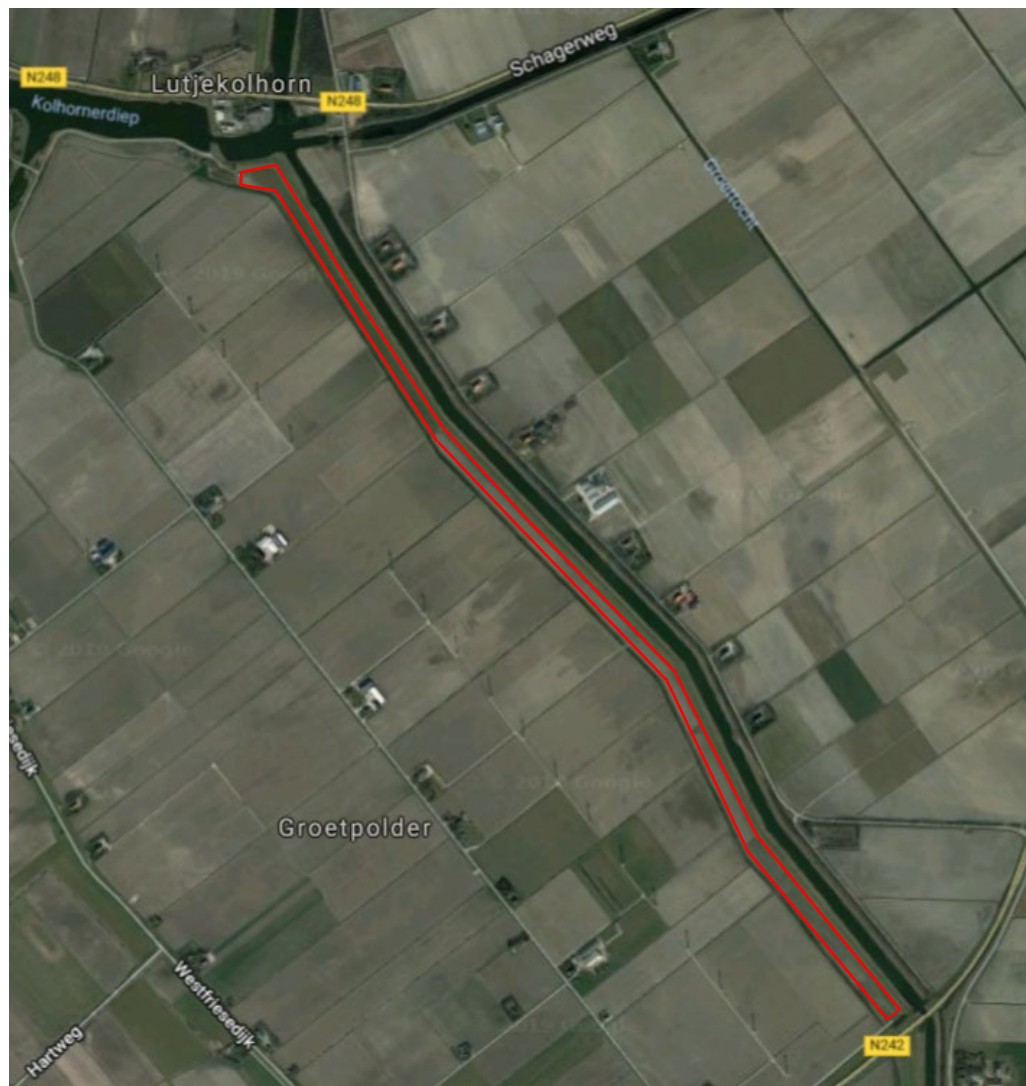
- Bijlage 1 Beoordeling onrendabele agrarische grond
- Bijlage 2 Overzichtskaart Zonneweide Groetpolder
- Bijlage 3 Beoordeling noodzaak archeologisch onderzoek
- Bijlage 4 Natuurtoets Zonneweide Groetpolder

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Zonneweide Groetpolder B.V. heeft het voornemen een zonneweide te realiseren in de Groetpolder, langs het Groetkanaal. In Figuur 1.1 is de ligging van de zonneweide in rood aangegeven.

Figuur 1.1 Globale ligging beoogde Zonneweide Groetpolder (rood omlijnd)

Bron: Google Maps

Het zonnepark bestaat uit een veldopstelling van zonnepanelen met bijbehorende infrastructuur. Het zonnepark heeft een bruto oppervlak van circa 18 hectare. De veldopstelling van zonnepanelen neemt netto 15 hectare in beslag. Het zonnepark wekt elektriciteit op uit zonne-energie door gebruik te maken van PV-panelen (Photo Voltaic panelen). Het zonnepark krijgt een opgesteld vermogen van circa 12,5 megawatt (MW), dit is voldoende om circa 3.600

huishoudens te voorzien van elektriciteit¹. Daarmee levert het zonnepark een bijdrage aan de duurzaamheidsdoelstellingen van de gemeente Hollands Kroon.

Voor de realisatie van het zonnepark is een omgevingsvergunning noodzakelijk. Het zonnepark wordt planologisch ingepast door middel van een afwijking als bedoeld in artikel 2.12, lid 1, sub a, onder 3 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). De voorliggende rapportage dient als zogeheten 'goede ruimtelijke onderbouwing' in de omgevingsvergunning voor de afwijking van het geldende bestemmingsplan.

1.2 Ligging plangebied

Het plangebied ligt in het zuidwesten van de gemeente Hollands Kroon in de provincie Noord-Holland. Het plangebied ligt ten oosten van de kern Winkel in de Groetpolder. Het plangebied betreft een smalle strook van vier percelen en ligt parallel langs het Groetkanaal, tussen de N248 en N242. Aan de zuidwestrand van het plangebied ligt een watergang.

1.3 Geldend bestemmingsplan

Ter plaatse geldt het bestemmingsplan "Buitengebied voormalige gemeente Niedorp" (vastgesteld 1 oktober 2013). Ter plaatse van de betreffende percelen geldt de bestemming 'Agrarisch met waarden' en de dubbelbestemming 'Waarde – Vergraven Archeologie' en tevens de dubbelbestemming 'Waterstaat – Waterkering' (zie Figuur 1.2 en Figuur 1.3) en aan de noordwestzijde een strook met de bestemming 'Natuur'. Het plangebied wordt aan de oost en westzijde begrenst door de bestemming 'Water'.

De tot 'Agrarisch met waarden' bestemde gronden zijn hoofdzakelijk bestemd voor:

- de uitoefening van een agrarisch bedrijf;
- cultuurgrond;
- het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de landschappelijke, natuurlijke, cultuurhistorische waarden.

Tevens zijn openbare nutsvoorzieningen toegestaan en verschillende infrastructurele werken en gebouwen ten behoeve van de hoofdbestemming van betreffende gronden.

Ter plaatse van de dubbelbestemming 'Waarde – Vergraven Archeologie 4' geldt dat het niet is toegestaan om een bodemingreep uit te (laten) voeren voordat kan worden aangetoond dat de archeologische waarden reeds verstoord zijn dan wel kan worden aangetoond in hoeverre archeologische waarden worden verstoord.

Ter plaatse van de dubbelbestemming 'Water – Waterkering' zijn de gronden tevens bestemd als waterkering. In afwijking op hetgeen dat is bepaald in de enkelbestemming, mogen op of in deze gronden geen gebouwen en overkappingen worden gebouwd en gelden voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde, de volgende regels:

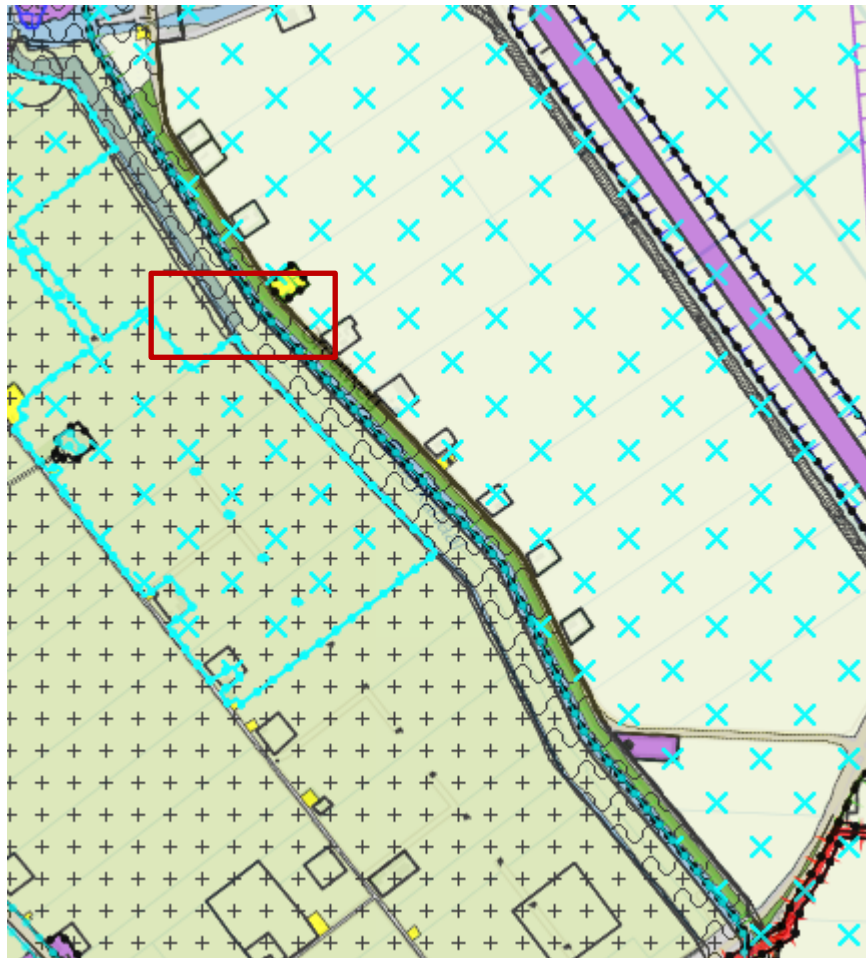
- bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mogen alleen worden gebouwd ten behoeve van deze bestemming;
- de hoogte zal ten hoogste 5 meter bedragen.

¹ Op basis van een gemiddeld verbruik per huishouden van 3,5 MWh per jaar.

De voor 'Natuur' aangewezen gronden zijn bestemd voor het behoud, herstel en ontwikkeling van natuurlijke waarden alsmede voor het behoud en herstel van landschappelijke waarden, waterlopen en -partijen, agrarisch medegebruik en dagrecreatief medegebruik.

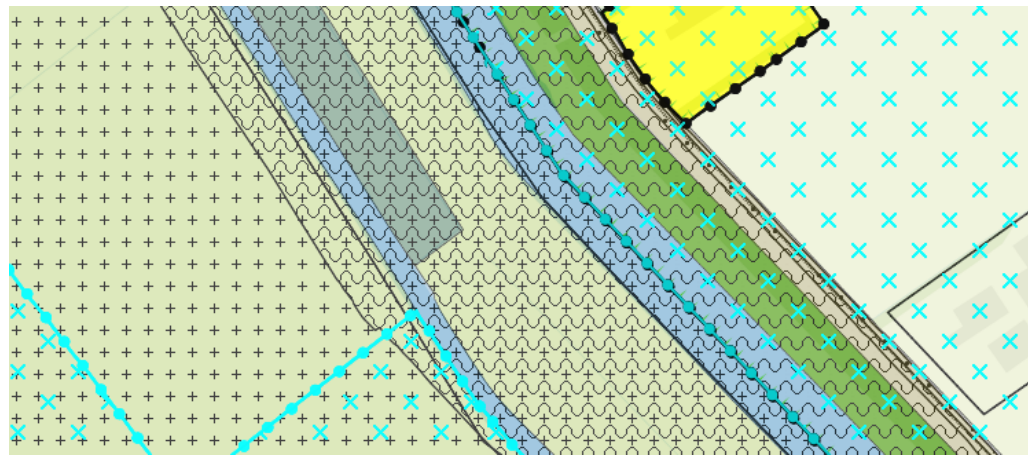
Op basis van de hierboven benoemde functiebeschrijvingen en regels past het voorgenomen zonnepark niet binnen het geldende bestemmingsplan.

Figuur 1.2 Uitsnede geldend bestemmingsplan (met kader detailuitsnede in rood)

Bron: ruimtelijkeplannen.nl

Figuur 1.3 Detailuitsnede geldend bestemmingsplan

Bron: ruimtelijkeplannen.nl

1.4 Procedurele context

In deze paragraaf wordt ingegaan op de procedurele context van het plan.

Planvorm afwijkingsbesluit

Omdat het planvoornemen niet past in het geldende bestemmingsplan is een planologische procedure benodigd om het plan mogelijk te maken. De initiatiefnemer is voornemens voor het zonnepark een omgevingsvergunningaanvraag in te dienen voor afwijking van het bestemmingsplan. Via deze procedure (ex artikel 2.12 lid 1 sub a onder 3 Wabo) is het mogelijk om af te wijken van het geldende planologisch regime. Voorwaarde voor verlening van de vergunning is dat de activiteit niet in strijd mag zijn met een 'goede ruimtelijke ordening'. Voorliggende ruimtelijke onderbouwing voorziet in de onderbouwing van de vergunningaanvraag.

Relatie met de m.e.r.

In bijlage C en D van het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) is aangegeven welke activiteiten in het kader van het bestemmingsplan plan-m.e.r.-plichtig, project-m.e.r.-plichtig of m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn.

Sinds de inwerking van de m.e.r.-richtlijn (mei 2017) geldt voor alle activiteiten die voorkomen op de D-lijst dat onder de drempelwaarde een vormvrije m.e.r.-beoordeling moet worden gedaan (voor plannen/besluiten in kolom 3 en 4). Hierover moet het bevoegd gezag een besluit nemen; dat besluit is nodig voor onder andere de aanvraag voor omgevingsvergunning. Een zonnepark staat als zodanig niet op de D-lijst in het Besluit m.e.r. waardoor er geen vormvrije m.e.r.-beoordeling nodig is.

Bevoegd gezag

Primair is de gemeenteraad bevoegd gezag voor het vaststellen van een bestemmingsplan en burgemeester en wethouders voor het afwijken van het bestemmingsplan (met een verklaring van geen bedenkingen van de gemeenteraad). Het plangebied van dit project ligt binnen de gemeente Hollands Kroon. Deze gemeente is zodoende bevoegd gezag voor dit project.

1.5 Leeswijzer

Dit hoofdstuk geeft de inleiding tot het project. Hoofdstuk 2 geeft een beschrijving van het geldende beleid op Rijks-, provinciaal- en gemeentelijk niveau. In hoofdstuk 3 wordt het de huidige situatie van het plangebied geschetst. Hoofdstuk 4 geeft een beschrijving van het plan. In hoofdstuk 5 wordt vervolgens dieper ingegaan op de verschillende milieuonderzoeken. Ten slotte wordt in hoofdstuk 6 de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid uitgewerkt.

2 BELEIDSKADER

Dit hoofdstuk beschrijft beleid en wet- en regelgeving specifiek op het gebied van duurzame (zonne-)energie en ruimtelijke ordening. Hierbij komen eveneens nut en noodzaak van zonne-energie aan de orde, waarbij de doelstellingen van Rijk, provincie en gemeente ten aanzien van duurzame energie worden toegelicht.

2.1 Rijksbeleid nut en noodzaak zonne-energie

Klimaatakkoord

Om de doelen te halen die in het Klimaatakkoord van Parijs zijn afgesproken werkt Nederland aan een nationaal Klimaatakkoord. In het Klimaatakkoord, onder regie van het kabinet, maken bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden concrete afspraken over de maatregelen waarmee de CO₂-uitstoot in Nederland gehalveerd kan worden. Eind 2018 is het ontwerp van het Klimaatakkoord gepresenteerd. Het centrale doel is het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen in Nederland met ten minste 49% ten opzichte van 1990, hetgeen in lijn is met het kabinetsakkoord van het huidige kabinet Rutte III. Het vergroten van de opwek van hernieuwbare energie levert hier een belangrijke bijdrage aan. Waterschappen zien een relatie tussen de energieopgave van waterschappen en hun watertaken. Er wordt benadrukt dat de beschikbare ruimte zo efficiënt mogelijk benut moet worden door meervoudig ruimtegebruik. Vraag en aanbod dienen zoveel mogelijk bij elkaar worden gebracht. Ten slotte is gesteld dat het belangrijk is om te zoeken naar functiecombinaties en aan te sluiten bij specifieke kwaliteiten van het gebied.

Energieakkoord voor duurzame groei

De energiesector in Nederland is verantwoordelijk voor meer dan twintig procent van de uitstoot van broeikasgassen. De uitstoot van broeikasgassen als gevolg van de energiebehoefte kan worden beperkt door energiebesparing en door grootschalige inzet van duurzame energiebronnen. Een dergelijke omschakeling in de Nederlandse energievoorziening betekent een forse inspanning. Deze ambities sluiten aan bij in Europees verband geformuleerde doelstellingen waaraan de lidstaten zich gecommitteerd hebben. In 2013 hebben ruim veertig organisaties, waaronder de overheid, werkgevers, vakbeweging, natuur- en milieuorganisaties, andere maatschappelijke organisaties en financiële instellingen zich verbonden aan het Energieakkoord voor duurzame groei (hierna: Energieakkoord, 2013)². Met het Energieakkoord komt een duurzame energievoorziening een stap dichterbij. In het Energieakkoord is vastgelegd dat in 2020 14% van alle energie duurzaam moet zijn opgewekt met een verdere stijging van dit aandeel naar 16% in 2023. Het doel van het akkoord is bovendien dat het nieuwe banen oplevert en een positief effect heeft op de energierekening van consumenten. In het akkoord zijn tien pijlers opgenomen die moeten leiden tot een duurzame energieopwekking. Het opschalen van hernieuwbare energieopwekking vormt één van deze pijlers. In de Kortetermijnraming voor 2020³ uit gevoerd door het Planbureau voor de Leefomgeving wordt gesteld dat de doelstelling van 14% duurzame energie in 2020 met de huidige groeiverwachting (van 6,6% in 2017 naar 12,2% in 2020) niet binnen bereik is. Het opwekken van duurzame

² "Energieakkoord voor duurzame groei", Sociaal-Economische Raad (SER), september 2013. Geraadpleegd van: <http://www.energieakkoordser.nl/energieakkoord.aspx>

³ "Kortetermijnraming voor Emissies en Energie in 2020". Planbureau voor de Leefomgeving (PBL), januari 2019. Geraadpleegd van: https://www.pbl.nl/sites/default/files/cms/publicaties/pbl-2019-kortetermijnraming-voor-emissies-en-energie-in-2020_3430.pdf

energie door Zonneweide Groetpolder is van belang om een bijdrage te leveren aan de doelstelling.

Energierapport 2016

Het Energierapport 2016⁴ geeft aan dat Nederland voor de uitdaging staat om de uitstoot van broeikasgassen drastisch terug te brengen, waarbij in de 2e helft van de 21e eeuw, zoals afgesproken in het klimaatakkoord van Parijs (2015) er mondiaal een balans moet zijn tussen de uitstoot en vastlegging van broeikasgassen (ofwel klimaatneutraliteit). Het kabinet houdt dus onverkort vast aan de Europese afspraken voor 2020, 2030 en 2050 en aan de afspraken uit het Energieakkoord die samen met milieuorganisaties, bedrijfsleven en overheden zijn gemaakt. Het Energierapport geeft daarom een integrale visie op de toekomstige energievoorziening van Nederland. Het kabinet stelt voor de transitie naar duurzame energie drie uitgangspunten centraal:

1. sturen op CO₂-reductie;
2. verzilveren van de economische kansen die de energietransitie biedt;
3. integreren van energie in het ruimtelijk beleid.

Volgens het Energierapport 2016⁵ zijn de belangrijkste vormen van hernieuwbare energie in Nederland zonne-energie, windenergie, bio-energie en aardwarmte. Een kleinere rol spelen waterkracht, omgevingswarmte (warmtepompen in woningen) en energie uit potentieel verschil zoet-zout (osmose-energie of 'blue energy'). Hoewel grijze energie uit fossiele energiebronnen in de komende decennia nodig blijft, zal hernieuwbare energie een steeds groter onderdeel gaan uitmaken van de energiemix. Zonne-energie speelt daarbij een belangrijke rol omdat het relatief eenvoudig te installeren is in tegenstelling tot bijvoorbeeld wind op zee. Daarnaast is de winning van zonne-energie middels PV-panelen een beproefde technologie.

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) geeft het integrale ruimtelijke beleidskader van het Rijk weer. In dit beleidsstuk worden ruimtelijke nationale opgaves, doelen en belangen voor de komende tientallen jaren geschetst. Een nationaal belang dat wordt besproken is het belang van ruimte voor het hoofdnetaanpak voor (duurzame) energievoorziening en energietransitie. Het Rijk stelt op het gebied van energie dat voor de opwekking en het transport van energie voldoende ruimte gereserveerd moet worden. Het aandeel van duurzame energiebronnen als zon, wind, biomassa en geothermie in de totale energievoorziening moet omhoog. Verder wordt beschreven dat het bieden van ruimte aan duurzame energie als zonne-energie en biomassa de primaire taak is van de provincies en gemeenten. Rijksbeleid op het gebied van duurzame energie beperkt zich enkel tot windenergie.

Ladder duurzame verstedelijking

In artikel 3.1.6, lid 2 Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is voorgeschreven, dat indien een bestemmingsplan 'een nieuwe stedelijke ontwikkeling' mogelijk maakt, in de toelichting van het plan een verantwoording daarvan moet plaatsvinden volgens de systematiek van de ladder voor duurzame verstedelijking. Een zonnepark betreft geen stedelijke functie in de zin van de ladder voor duurzame verstedelijking. Dit vloeit voort uit jurisprudentie. De uitspraak van de Afdeling

⁴ "Energierapport 2016 - Transitie naar duurzaam", Ministerie van Economische Zaken, januari 2016. Geraadpleegd van: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2016/01/18/energie-rapport-transitie-naar-duurzaam>

⁵ Ministerie van Economische Zaken, januari 2016

bestuursrechtspraak van de Raad van State van 18 februari 2015 (201400570/1/R6) geeft aan dat functies die niet onder begripsbepaling zijn genoemd en ook niet in de handreiking zijn genoemd, niet als verstedelijking worden aangemerkt.

Conclusie

Het voorgenomen zonnepark past binnen de doelstellingen van het Rijk om ruimte te bieden aan duurzame energieopwekking.

2.2 Provinciaal beleid

Nota Perspectief voor zon in Noord-Holland (2016)

De provincie Noord-Holland werkt aan verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving. Het afgelopen decennium is een innovatiegolf op gang gekomen in de energiesector. Verschillende vormen van duurzame energieproductie zijn volop in ontwikkeling zoals zonne-energie. In Noord-Holland is sprake van een toename aan initiatieven. Aanleiding om in het coalitieakkoord 2015-2019 de afspraak te maken om ruimtelijk beleid voor zon vast te stellen.

In juni 2016 heeft de provincie Noord-Holland voorwaarden en regels opgesteld voor bouwen van zonneparken in de Nota perspectief voor zon. Het plaatsen van zonnepanelen buiten het stedelijk gebied, bijvoorbeeld in weilanden is relatief nieuw. De provincie Noord-Holland wil zonne-initiatieven buiten het bebouwde gebied de ruimte geven om zich verder te ontwikkelen, maar wel op een zorgvuldige manier met aandacht voor het landschap.

Voor het plaatsen van zonneparken geldt dat ze moeten passen binnen het landschap en qua omvang in verhouding staan tot de woonkernen in de omgeving. Belangrijk uitgangspunt van het zonnebeleid is ook dat de zonne-installaties in het landelijk gebied aan een zijde aan moeten sluiten aan stedelijke bebouwing. Hierbij wordt niet expliciet genoemd wanneer een gebied als stedelijke bebouwing benoemd kan worden. In de nieuwe regelgeving is nu opgenomen dat dorpslinten ook onder verstedelijking valt. Dit betekent dat ook naast dorpslinten de bouw van zonneparken mogelijk gemaakt kan worden.

Om het beleid rond de opstellingen voor zonne-energie in het landelijk gebied mogelijk te maken is in de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) een artikel opgenomen specifiek voor opstellingen in zonne-energie.

Uitvoeringsregeling opstellingen voor zonne-energie in het landelijk gebied (2017)

Op dit moment is de Uitvoeringsregeling opstellingen voor zonne-energie in het landelijk gebied uit 2017 van kracht. In voorbereiding is een nieuwe versie van de Uitvoeringsregeling. Deze regeling wordt in 2019 bekend gemaakt en vastgesteld.

De huidige Uitvoeringsregeling bepaalt in artikel 2 voor wat betreft de locatie en omvang van de opstelling voor zonne-energie het volgende:

1. *“De locatie voor de opstelling voor zonne-energie is aan minimaal één zijde aansluitend op bestaand stedelijk gebied of een dorpslint.*
2. *Voor locaties die aan een of meer zijden aansluitend zijn op woonbebouwing bedraagt de afstand tussen de opstelling voor zonne-energie en de woonbebouwing minimaal 50 meter.*

3. *De omvang van de opstelling voor zonne-energie is:*
 - o a. *op een locatie die aan één zijde aansluitend is op bestaand stedelijk gebied of een dorpslint: maximaal 5 hectare;*
 - o b. *op een locatie die aan minimaal één zijde aansluitend is op bestaand stedelijk gebied of een dorpslint en daarnaast aan nog een andere zijde aansluitend op bestaand stedelijk gebied of een dorpslint, een rijksweg, provinciale weg of spoorweg: maximaal 10 hectare, of;*
 - o c. *op een locatie die aan minimaal één zijde aansluitend is op bestaand stedelijk gebied of een dorpslint en daarnaast aan nog twee andere zijden aansluitend op bestaand stedelijk gebied of een dorpslint, een rijksweg, provinciale weg of spoorweg: maximaal 25 hectare; met dien verstande dat van de maximale oppervlakten onder a tot en met c kan worden afgeweken tot niet meer dan 10% van die oppervlakten indien dat noodzakelijk is uit overwegingen van ruimtelijke kwaliteit.*
4. *Onverminderd het derde lid kan de oppervlakte van de opstelling voor zonne-energie niet groter zijn dan dat passend is binnen de uitgangspunten als bedoeld in artikel 15, eerste lid, van de verordening.*
5. *De locatie voor de opstelling voor zonne-energie is niet aansluitend op een reeds bestaande opstelling voor zonne-energie, tenzij sprake is van het aanvullen van een bestaande opstelling voor zonne-energie tot de maximale oppervlakte als bedoeld in het derde en vierde lid."*

In artikel 3 lid 1 van de Uitvoeringsregeling is tevens vermeld dat de maximale hoogte van de opstelling 1,5 meter vanaf het maaiveld bedraagt. Dat artikel vermeldt tevens dat de bodem onder de opstelling niet wordt verhard of verdicht en de terreinafscherming passend in de omgeving en faunavriendelijk. Daarnaast wordt nog eens vermeld dat de afstand tussen de opstelling voor zonne-energie en woonbebouwing minimaal 50 meter bedraagt.

De definitie van een dorpslint is volgens de uitvoeringsregeling: *"langgerekte lijn van aaneengesloten of op korte afstand van elkaar gelegen bebouwing ten behoeve van overwegend stedelijke functies"*. Bestaand stedelijk gebied is *"bestaand stedelijk gebied als bedoeld in artikel 1.1.1, eerste lid, onder h van het Besluit ruimtelijke ordening"*. Het Besluit ruimtelijke ordening hanteert de volgende definitie voor stedelijk gebied: *"bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur"*.

Conclusie

Het zonnepark wordt aan de noordzijde begrensd door het buurtschap Lutjekolhorn, het Kolhorneerdiep en de provinciale weg N248, aan de oostzijde door het Groetkanaal en aanliggend bebouwingslint en aan de zuidzijde door de provinciale weg N242 waardoor wordt voldaan aan de Uitvoeringsregeling artikel 2 lid 3 onder c voor wat betreft de aansluiting op de omgeving. Het beoogd plangebied is met 18 hectare kleiner dan de toegestane 25 hectare waardoor wordt voldaan aan de Uitvoeringsregeling.

Voor wat betreft hoogte en afstand tot aan woonbebouwing worden de uitgangspunten van de Uitvoeringsregeling opgevolgd.

Leidraad Landschap en Cultuurhistorie (2018)

De Leidraad Landschap en Cultuurhistorie is een provinciale handreiking voor het inpassen van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in het landschap, zoals bebouwing, infrastructuur of vormen van energieopwekking. De provincie beoogt met deze Leidraad om de ruimtelijke kwaliteit en cultuurhistorie van het landschap te behouden en versterken.

Openheid is karakteristiek voor verschillende Noord-Hollandse landschappen, maar niet overal op dezelfde manier en in de dezelfde mate. Het aandijkingenlandschap wordt bijvoorbeeld als meest open getypeerd. Aandijkingen zijn aangeslibde zand- en slibplaten langs de oorspronkelijke kustlijn, die vanaf de aangrenzende hogere gronden zijn ingedijkt en zo zijn toegevoegd aan het land. Deze gebieden zijn als geheel ingericht, vaak grootschalig, geometrisch en open. De opeenvolgende aandijkingen zijn duidelijk herkenbaar in het landschap. De oudste aandijkingen liggen als schillen tegen het oude land aan, de latere aandijkingen hebben geen duidelijke gerichtheid.

De dijken en hoofdwatgangen vormen een robuuste hoofdstructuur. Plaatselijk zijn er sterke contrasten tussen de geometrische inrichting en de natuurlijke kreekrestanten. Het aandijkingenlandschap bestaat voor bijna de helft uit zeer open gebied, dat wil zeggen uit 'leeg' landschap. Een zeer grote mate van openheid is een belangrijk kenmerk van het landschapstype. Specifiek voor het plangebied worden geen verdere relevante aanwijzingen vanuit de kernkwaliteiten, zoals bijvoorbeeld vanuit de ondergrond, landschaps-DNA en cultuurhistorische objecten.

Omgevingsvisie NH2050 (2018)

Met de Omgevingsvisie NH2050 zet de provincie koers richting de toekomst. De leidende hoofddambitie in de Omgevingsvisie is de balans tussen economische groei en leefbaarheid. Enkele grote thema's zijn klimaatverandering, de energietransitie en verminderde biodiversiteit. De provinciale ambitie is om in 2050 klimaatneutraal te zijn, gebaseerd op een maximale inzet op opwekking van hernieuwbare energie. Daarom wordt er ruimte geboden aan de noodzakelijke energietransitie en de daarvoor benodigde infrastructuur. Verder staat in de Omgevingsvisie beschreven dat de provincie de biodiversiteit in Noord-Holland wil vergroten.

Nieuwe energie

De ambitie van de provincie Noord-Holland is gekoppeld aan de doelstelling van het Klimaatakkoord om te komen tot 49% CO₂-reductie in 2030. Noord-Holland wil de optimale regionale energiemix voor opwekking van hernieuwbare energie in de ondergrond, op de bovengrond en in de bebouwde omgeving. Deze verdeling moet passen bij de regionale landschappelijke en gebiedskwaliteiten en de economische kansen. Verder wordt de Noordzee gezien als een plek voor het grootschalig opwekken van hernieuwbare energie.

Biodiversiteit

Om de biodiversiteit te vergroten, is een sterk natuurnetwerk met hoge natuurwaarden voorwaarde. Een goed natuurbeheer, agrarisch natuurbeheer en ecologische verbindingen tussen natuurgebieden vergroten de veerkracht van het natuurnetwerk. Ook helpt het als ontwikkelingen zoveel mogelijk natuurinclusief zijn. Niet alleen in kwantitatieve zin, maar ook in kwalitatieve zin.

Conclusie

De openheid van het landschap wordt niet aangetast door de zonneweide door de plaatsing langs de rand van de Groetpolder. De bestaande landschapsstructuren worden juist benadrukt. De locatie is ook nog eens vrijwel niet zichtbaar vanuit de omgeving waardoor ook vanuit dat oogpunt er geen sprake is van aantasting van het landschap. De zonneweide vergroot tevens de biodiversiteit door de gronden onder de panelen in te zaaien met bloemen ten behoeve van het leefgebied van bijen.

Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV, 2019)

Artikel 32a van de PRV gaat over opstellingen voor zonne-energie. Artikel 32a bepaalt dat:

- *“1. In het landelijk gebied kan de oprichting van een of meer opstellingen voor zonne-energie uitsluitend mogelijk worden gemaakt met behulp van een omgevingsvergunning waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 2° of 3° van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van een bestemmingsplan of beheersverordening wordt afgeweken.*
- *2. Het is niet toegestaan om de oprichting van een of meer opstellingen voor zonne-energie als bedoeld in het eerste lid mogelijk te maken in het landelijk gebied op gronden die zijn aangemerkt als:*
 - *a. Natuurnetwerk Nederland en natuurverbinding, als bedoeld in artikel 19;*
 - *b. erfgoed van uitzonderlijke universele waarden de Stelling van Amsterdam, als bedoeld in artikel 20, aanhef en onder a;*
 - *c. bufferzones, als bedoeld in artikel 24, of;*
 - *d. weidevogelleefgebieden, als bedoeld in artikel 25.*
- *3. Aan de omgevingsvergunning als bedoeld in het eerste lid worden in ieder geval de volgende voorwaarden verbonden:*
 - *a. de omgevingsvergunning geldt voor een bepaalde termijn, die maximaal 25 jaar bedraagt;*
 - *b. na het verstrijken van die bepaalde termijn wordt de vóór de verlening van de omgevingsvergunning bestaande toestand hersteld en wordt de opstelling voor zonne-energie verwijderd, en;*
 - *c. voor het gestelde onder b wordt financiële zekerheid gesteld.*
- *4. In afwijking van het eerste tot en met derde lid kan een bestemmingsplan voorzien in bestemmingen en regels die het oprichten van een of meer opstellingen voor zonne-energie in het landelijk gebied mogelijk maken op gronden met nutsvoorzieningen, niet zijnde leidingtracés voor gas, water of elektriciteit, of infrastructuur voor weg, spoor, water en vliegverkeer, indien de reeds bestaande functie tevens wordt gehandhaafd.*
- *5. Op het bepaalde in het eerste en het vierde lid is artikel 15 van overeenkomstige toepassing.*
- *6. Gedeputeerde Staten stellen in ieder geval nadere regels over de locatie, omvang en inpassing van een opstelling voor zonne-energie als bedoeld in het eerste lid. Voor het overige kunnen gedeputeerde staten nadere regels stellen.”*

Het plangebied maakt geen deel uit van een gebied zoals bedoeld in lid 2. Wel valt het plangebied geheel binnen de dubbelbestemming 'Waterstaat – Waterkering' (zie ook Figuur 1.2). Het plangebied is gelegen binnen de beschermingszone van de regionale boezemwaterkering. De Groetpolderdijk is onderdeel van de waterkering. Deze infrastructurele

voorziening valt onder de opsomming onder lid 4. De functie van de waterkering blijft gehandhaafd ook na realisatie van de zonneweide. Door de dubbelbestemming en het meervoudig ruimtegebruik van het plangebied is lid 4 van toepassing op voorliggend projectplan.

De nadere regels over de locatie, omvang en inpassing is vastgelegd in de provinciale "Uitvoeringsregeling opstellingen voor zonne-energie in het landelijk gebied".

Conclusie

De gronden waar het initiatief betrekking op heeft hebben de dubbelbestemming 'Waterstaat – Waterkering'. De primaire functie van de waterkering blijft gehandhaafd. Het plangebied is daarnaast door meervoudig ruimtegebruik ook te gebruiken voor de realisatie van een zonneweide. Het project valt daardoor onder artikel 32a, lid 4 van de PRV. Het geldende bestemmingsplan kan voorzien in de oprichting in een opstelling voor zonne-energie.

2.3 Gemeentelijk beleid

Omgevingsvisie gemeente Hollands Kroon (2017)

De Omgevingsvisie van de gemeente Hollands Kroon heeft ten aanzien van het onderwerp Energie de volgende visie: *"De energiemarkt ontwikkelt zich en wij staan er letterlijk middenin. Windenergie, getijdenenergie, zonne-energie en energie vanuit de agrarische sector, maar de mogelijkheden zijn oneindig. In de Wieringermeer wordt druk gewerkt aan de realisatie van het windplan Wieringermeer door middel van het windpark Wieringermeer. Naast de windturbines die onderdeel uitmaken van het windplan staan in Hollands Kroon ook nog veel andere solitaire en windturbines in lijnopstelling. Getijdenenergie is energie die wordt gewonnen door gebruik te maken van het verschil in waterhoogte tussen eb en vloed. Met de overgang tussen IJsselmeer en Waddenzee beschikken wij daadwerkelijk over ruimte om dit soort initiatieven te faciliteren. Wij zien de voordelen van zonne-energie en dat er vraag naar is vanuit de markt. De agrarische sector kan een belangrijke bron van duurzame energie worden. Voorbeelden: biogas uit mestvergisting (melkvee- en varkenshouderij), elektriciteit uit mestverbranding (pluimveehouderij), brandstoffen uit geteelde biomassa (akkerbouw). Ook heeft Warmte Koude Opslag en het toepassen van aardwarmte onze aandacht. Slimme energie is de toekomst!"*

Specifiek van zonneakkers geeft de omgevingsvisie aan: *"Wij zien de voordelen in zonne-energie en dat er vraag naar is vanuit de markt. Op dit moment is het alleen mogelijk om zonnepanelen op daken van gebouwen te plaatsen. Voor al het andere moeten vergunningen worden aangevraagd en soms ruimtelijke plannen worden gewijzigd. Net als bij windenergie ontstaat de maatschappelijke discussie over de ruimtelijke- en leefkwaliteit van deze zonneakkers. Mogen ze zichtbaar zijn of niet? Welke locaties zijn geschikt en onder welke voorwaarden?"*

De omgevingsvisie biedt een gemeentelijk kader en mogelijkheden voor zonneakkers, waaronder in ieder geval:

- braakliggende bedrijventerreinen;
- ondernemers in het buitengebied die zelfvoorzienend willen zijn;
- onrendabele stukken grond;
- ontwikkelingen waarbij ruimte dubbel gebruikt kan worden;

- initiatieven vanuit dorpen en wijken.

Op een themakaart zijn de locaties aangegeven waar zonneakkers in ieder geval mogelijk zijn. Het plangebied maakt hier geen deel van uit. Er is reeds afstemming met de gemeente Hollands Kroon geweest waarbij de gemeente heeft aangegeven dat de betreffende gronden aangemerkt kunnen worden als 'onrendabele stukken grond'. De grond is voor agrarisch gebruik niet rendabel omdat de percelen lastig te bereiken zijn, de grond minder vruchtbaar is en het land natter blijft door kweldruk vanuit het Groetkanaal. Dit is verder toegelicht in bijlage 1. Ook is er sprake van dubbel ruimtegebruik, de grond is namelijk bestemd als waterkering. Door het toevoegen van de zonneweide blijft de functie als waterkering behouden. Tevens wordt het plangebied ingezaaid met bloemen ten behoeve van het leefgebied van bijen.

Verder wordt in de Omgevingsvisie een kader gegeven met criteria waar aanvragen, naast landschappelijke inpasbaarheid, ook aan getoetst worden:

- Maatschappelijk draagvlak: Voor zonneakkers nabij dorpen en/of wijken is maatschappelijk draagvlak een eerste vereiste;
- Energieafzet: Voor zonneakkers wordt altijd onderzocht in hoeverre de afzet lokaal kan plaatsvinden waarbij een win-win situatie kan ontstaan zowel voor de afnemer als voor de producent;
- Tijdelijkheid: Een vergunning voor een zonneakker wordt tijdelijk verleent voor maximaal 25 jaar. Daarna kan de onderliggende bestemming weer gebruikt worden.

In het kader van maatschappelijk draagvlak is de omgeving geïnformeerd door de initiatiefnemers. Vanuit de initiatiefnemers is er de bereidheid om te onderzoeken of de energie lokaal afgezet kan worden middels een energie-coöperatie of stroomleverancier. Ten slotte wordt de zonneweide aangevraagd voor een periode van 25 jaar.

Conclusie

De ontwikkeling past binnen de gemeentelijke kaders van de Omgevingsvisie voor wat betreft zonneakkers omdat het plangebied onrendabele stukken grond betreft. Bovendien wordt dubbel ruimtegebruik beoogd door het plangebied in te zaaien met bloemen ten behoeve van het leefgebied van bijen. De zonneweide is tijdelijk van aard namelijk voor een periode van 25 jaar.

2.4 Conclusie

In dit hoofdstuk is het plaatsen van een zonneweide langs het Groetkanaal getoetst aan het ruimtelijk beleid van het Rijk, de provincie en de gemeente. Geconcludeerd kan worden dat het voornemen binnen deze ruimtelijke beleidskaders past. Zowel het Rijk, de provincie Noord-Holland als de gemeente Hollands Kroon stimuleren hernieuwbare energieopwekking en de voorgenomen locatie past binnen het overheidsbeleid.

3 HUIDIGE SITUATIE PLANGEBIED

Plangebied

Het plangebied ligt parallel aan het Groetkanaal en betreft vier langgerekte kadastrale percelen. De strook is circa 50 meter breed en 3,8 kilometer lang en heeft een totale oppervlakte van circa 18 hectare. Het plangebied wordt aan de noord- en oostkant begrensd door de dijsloot langs de Groetpolderdijk. Ten oosten van de Groetpolderdijk ligt het Groetkanaal. Ten zuiden van het plangebied loopt de provinciale weg N242. Aan de westzijde van het plangebied ligt een primaire waterloop. Overige begrenzingen worden gevormd door andere agrarische percelen.

Tussen het circa 40 meter brede Groetkanaal en het plangebied ligt de Groetpolderdijk. Verder bevindt zich aan weerszijden van het Groetkanaal een circa 10 meter brede rietkraag. De Groetpolder ligt circa 5 meter lager dan de Groetpolderdijk.

Nabijheid van bebouwing

Aan de noordkant van het plangebied ligt enkele woningen op circa 250 meter afstand. Tussen deze woningen en het plangebied staan meerdere schuren en andere bedrijvigheid zodat het zicht op het plangebied minimaal is.

Aan de Groetweg die parallel aan het Groetkanaal ligt staan meerdere woningen. De afstand tussen deze woningen en het plangebied is circa 150 meter. Echter is het plangebied vanaf de Groetweg en de aangelegene woningen niet te zien. Er staat namelijk hoge en dichte bosschage tussen de Groetweg en het Groetkanaal wat ervoor zorgt dat er geen zicht is op het plangebied. Daarnaast zorgt de Groetpolderdijk er voor dat vanaf de Groetweg het plangebied niet te zien is.

Aan de westzijde van het plangebied staan woningen aan de Groetpolderweg op circa 850 meter afstand. In de Groetpolder, tussen de woningen en het plangebied, staan 19 windturbines op circa 450 meter afstand van het plangebied.

Natuur

Het plangebied bevindt zich niet in een Natura 2000- of Natuurnetwerk Nederland-gebied. Ook is het plangebied niet begrensd als een bijzonder te beschermen weidevogelleefgebied. Wel vormt het oostelijk van het plangebied gelegen Groetkanaal een ecologische verbindingzone.

Het dichtstbijzijnde gebied behorende tot het Natuurnetwerk Nederland (NNN) ligt op circa 450 meter afstand van het plangebied. NNN heeft geen externe werking. Relevante Natura 2000-gebieden liggen op meer dan tien kilometer afstand van het plangebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is het 'IJsselmeer' dat op bijna 11 kilometer ten oosten van het plangebied ligt. Omdat de bescherming van Natura 2000-gebieden een externe werking heeft kunnen ook projecten buiten een Natura 2000-gebied negatieve effecten hebben op dit gebied. In paragraaf 5.2 wordt beschreven of dit het geval is voor het voorgenomen zonnepark.

De Groetpolderdijk en het plangebied zijn onderdeel van een wandelroute van het wandelnetwerk in de Kop van Noord-Holland. Een wandelroute gaat circa 160 meter door het plangebied. Het voornemen is om ruimte open te laten voor dit wandelpad en het daarmee toegankelijk te houden.

4 BESCHRIJVING VAN HET PLAN

4.1 Keuze voor een grootschalig zonnepark

De energietransitie vraagt om een energielandschap dat steeds meer draait op duurzame energiebronnen. Om de doelstellingen te halen is het nodig dat verschillende vormen van energieopwekking worden ingepast in het landschap. Zonne-energie is één van die duurzame energiebronnen uit deze energiemix. De opwekking van zonne-energie zorgt voor relatief weinig (negatieve) milieueffecten, maar er is wel sprake van een relatief groot ruimtebeslag. Een zonnepark is technisch eenvoudig aan te leggen zonder ingrijpende grondwerkzaamheden. Dit zorgt ervoor dat het realiseren van een zonnepark relatief eenvoudig is. Een alternatief op het gebied van zonne-energie is het plaatsen van zonnepanelen op daken. Echter, niet al het dakoppervlak in Nederland is geschikt voor het opwekken van zonne-energie. Daarnaast worden de ambities en doelstellingen, zoals beschreven in hoofdstuk 2 niet gehaald door enkel zonnepanelen op daken. Grondgebonden zonneparken zijn derhalve nodig om de doelstellingen te behalen.

Het grootschalig opwekken van zonne-energie heeft voordelen ten opzichte van het decentraal en kleinschalig opwekken. Ten opzichte van kleinschalig opwekken van zonne-energie op bijvoorbeeld dakoppervlak levert het opwekken van zonne-energie op een groot zonnepark zoals bij het zonnepark Groetpolder een belangrijk efficiencyvoordeel door onder andere schaalvoordelen en transport. Een groot zonnepark levert een grotere jaarproductie aan elektriciteit dan op een groter aantal kleinere parken. Hierdoor kan op een hoger spanningsniveau de elektriciteit worden aangeboden op het landelijke hoog- en middenspanningsnetwerk waardoor minder transportverlies optreedt.

4.2 Locatiekeuze

De locatie is door initiatiefnemer gekozen op basis van een aantal technische, fysieke en sociaaleconomische uitgangspunten. Belangrijkste zijn:

- de locatie past in het ruimtelijke beleid (zie hoofdstuk 2);
- de locatie betreft restgrond en is door de ligging lastig/niet efficiënt te gebruiken voor landbouwdoeleinden. Dit verder toegelicht in bijlage 1;
- door kweldruk vanuit het Groetkanaal is de grond van het plangebied natter dan andere gronden in de Groetpolder. Dit maakt de grond minder geschikt voor het telen van gewassen. Dit verder toegelicht in bijlage 1;
- de locatie ligt buiten beschermde natuurgebieden (Natura 2000, Natuurnetwerk Nederland);
- de locatie ligt in de nabijheid van mogelijke aansluitpunten op het elektriciteitsnet. Het zonnepark zal worden aangesloten op het transformatorstation te Hoogwoud. De windmolens in de Groetpolder maken nu gebruik van deze kabel. Echter worden de windmolens volgend jaar vervangen en daarvoor zal een nieuwe kabel aangelegd worden naar transformatorstation de Weel. Door Liander is toegezegd dat de kabel naar Hoogwoud overgenomen kan worden door Zonneweide Groetpolder;
- de locatie is relatief open, zodat er niet veel schaduwwerking optreedt door bijvoorbeeld bomen en bebouwing.

4.3 Beschrijving van het plan

Plangebied

In Figuur 1.1 is de globale ligging van de zonneweide weergegeven.

Figuur 4.1 laat het zicht op het plangebied zien vanaf de brug over het Groetkanaal (N248), in zuidelijke richting. De zonneweide zal vanaf dit oogpunt niet zichtbaar zijn door de dijk en het hoogteverschil van circa 5 meter met het plangebied.

In Figuur 4.2 is het zicht vanaf de Groetpolderweg richting het Groetkanaal weergegeven. De afstand van de Groetpolderweg tot het plangebied is minimaal 850 meter. Tussen de Groetpolderweg en het plangebied staan de windturbines van windpark Groetpolder.

In Figuur 4.3 is het plangebied te zien vanaf de N242 die ten zuiden van het plangebied loopt. De zonneweide komt te liggen tussen de watergang aan de westzijde en het Groetkanaal aan de oostzijde.

Figuur 4.1 Plangebied gezien vanaf de brug over Groetkanaal (N248) aan de noordzijde van het plangebied

Bron: Google Streetview

Figuur 4.2 Plangebied gezien vanaf de Groetpolderweg aan de westzijde van het plangebied

Bron: Google Streetview

Figuur 4.3 Plangebied gezien vanaf de N242 aan de zuidzijde van het plangebied

Bron: Google Streetview

Beschrijving van het project

Het zonnepark heeft een bruto oppervlak van circa 18 hectare. De veldopstelling van zonnepanelen heeft een netto oppervlakte van 15 hectare. De opstelling bestaat uit circa 33.570 panelen met een gezamenlijk opgesteld vermogen van circa 12,5 Megawattpiek (MWp)⁶. De zonneweide wordt voor een periode van 25 jaar aangevraagd. De belangrijkste kenmerken van het project zijn hieronder weergegeven:

⁶ Megawattpiek (MWp) is een meeteenheid voor de capaciteit van zonnepanelen om zonne-energie in elektriciteit om te zetten. Eén MWp is de productie van een elektrisch vermogen van 1 MW onder standaardomstandigheden

- de panelen worden geplaatst in rijen in een zuidelijke richting, waardoor de panelen op het zuiden georiënteerd worden en een zo hoog mogelijke lichtinval op de panelen wordt behaald;
- de panelen worden geplaatst op een daarvoor geïnstalleerd frame, ook wel tafel genoemd (zie Figuur 4.4). Deze tafels hebben een hoogte van maximaal 1,5 meter boven maaiveld (inclusief paneel). Doordat het plangebied circa 0,5 meter lager ligt dan de rest van de Groetpolder en 5 meter lager ligt dan de kruin van de dijk langs het Groetkanaal, zal de zonneweide vanaf enige afstand niet of vrijwel niet zichtbaar zijn;
- de panelen worden geplaatst met een vrij beperkte hellingshoek waardoor een vrij vlak beeld ontstaat;
- de tafels worden in de bodem verankerd middels palen (tot 2 meter diep), zodat slechts nauwelijks ontgraving nodig is;
- er blijft een ruimte van circa enkele meters tussen de rijen panelen open om schaduwwerking onderling te voorkomen;
- er wordt aan de oostkant van het plangebied een afstand van circa 3 meter vrij gehouden van de dijksloot naast de Groetpolderdijk tot aan de eerste panelen;
- er wordt aan de westkant van het plangebied een afstand van circa 3 meter vrij gehouden van de watergang tot aan de eerste panelen;
- er wordt een ruimte vrijgehouden van zonnepanelen voor behoud van het wandelpad;
- de panelen zijn van het type monokristallijn of polykristallijn. De panelen zijn zo ontworpen dat er zo veel mogelijk zonlicht opgenomen wordt om dit om te zetten naar elektriciteit, waardoor lichtschittering beperkt blijft;
- bestaande watergangen hanteren als afscheiding en ter beveiliging van het zonnepark;
- op plaatsen waar de zonneweide niet aan een watergang grenst en de zonneweide toegankelijk is voor mensen, zal er een hekwerk worden geplaatst van circa 2 meter hoog;
- onder de panelen wordt geen verharding toegepast maar wordt een bloemmengsel gezaaid ten behoeve van het leefgebied van bijen;
- er wordt een informatiebord geplaatst bij de zonneweide langs het wandelpad. Door een informatiebord biedt de zonneweide ook de mogelijkheid voor educatie en bewustwording;
- om de elektriciteit te kunnen leveren aan het elektriciteitsnet worden enkele transformatorstations gerealiseerd op het terrein. Deze stations worden landschappelijk ingepast tussen de zonnepanelen, om de eenheid in de opstelling te bewaren.

Er wordt een flexibele vergunning aangevraagd. Dit houdt in dat de exacte afmetingen van de constructie nog niet bekend is maar in ieder geval binnen de bandbreedte passen zoals in Tabel 4.1 is aangegeven. Voor de landschappelijke inpassing is een basisontwerp gemaakt. Dit basisontwerp is opgesteld op basis van het schetsontwerp dat in paragraaf 4.4 wordt toegelicht in het kader van de landschappelijke inpassing.

Tabel 4.1 Bandbreedte afmetingen constructie en fundering

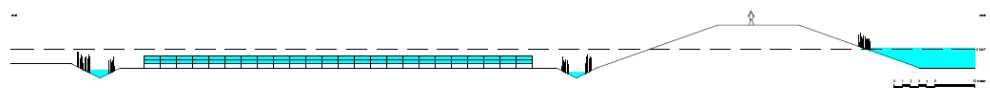
Onderdeel zonnepark	Minimaal	Maximaal
Constructie		
Hoogte bovenste rand bovenste paneel	-	1,5 meter
Hoogte onderrand onderste paneel	0,5 meter	-

Hellingshoek panelen	10°	35°
Breedte tafel	-	5 meter
Afstand tussen panelenrijen	2,5 meter	5 meter
Fundering		
Diepte (schroef)palen	0,5 meter	2 meter

Figuur 4.4 Foto ter illustratie van installatieframe voor bevestiging zonnepanelen

Figuur 4.5 Schematische weergave zonnepark

Bron: OVSL

Bijkomende voordelen van de zonneweide

Naast een bijdrage aan de gemeentelijke, provinciale en rijksdoelen ten aanzien van de opwekking van duurzame elektriciteit levert de zonneweide ook een nevenverdienste op voor de deelnemende agrariërs om een gezond agrarisch bedrijf te kunnen exploiteren. De gronden zijn door de langgerekte smalle vorm, liggend tussen twee wateren, inefficiënt in het gebruik als agrarische gronden en lastig te bereiken. Er worden dus ook geen 'goede' agrarische gronden 'opgeofferd' ten behoeve van de zonneweide. Het betreft een reststrook die op een andere wijze inkomsten voor de deelnemende agrariërs kan genereren.

Ten slotte willen de initiatiefnemers met de zonneweide een dubbel ruimtegebruik nastreven door de onderliggende gronden in te zaaien met een bloemenmengsel ter bevordering van

biodiversiteit. Het plangebied wordt hierdoor niet alleen gebruikt als waterkering maar tevens voor het opwekken van zonne-energie en het bevorderen van de biodiversiteit.

De biodiversiteit van bijen, vlinders en zweefvliegen staat sterk onder druk. Het belang van bijen, vlinders en zweefvliegen is enorm groot, zowel voor de natuur als voor de landbouw. In 2011 heeft de Statenfractie van de Partij voor de Dieren ook een initiatiefvoorstel ingediend waarin Gedeputeerde Staten worden opgeroepen een aantal maatregelen te nemen om de achteruitgang van de honingbij en de wilde bijen te stoppen. Een van de maatregelen betrof een onderzoek naar mogelijkheden voor een bijenvriendelijk bermbeheer langs de provinciale wegen. De motie is in juli 2012 unaniem door Provinciale Staten aangenomen.

Om meer ecologische doelstellingen te kunnen bereiken met het bermbeheer heeft de provincie besloten te laten onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor een ecologisch bermbeheer waar flora en fauna van kunnen profiteren. De resultaten van dit onderzoek zijn gepubliceerd in het rapport 'Bijen in de berm' (2014) van Bureau Waardenburg. In de uitvoering is door de Provincie ervoor gekozen om niet terug te gaan naar het 'oude' maaibeleid van voor de bezuinigingen op bermonderhoud en vanuit dat perspectief een pilot te selecteren voor een beperkt traject. In plaats daarvan heeft de Provincie een structurelere benadering gekozen. Op de bermen die in het onderzoeksrapport als meest waardevol en/of het hoogste potentieel geassocieerd werden, is de maatregel maaien-afvoeren 2x/jaar of maaien-zuigen toegepast, indien technisch mogelijk. Deze aanpak leverde een grotere verbetering voor de ecologie van de bermen op dan sec de uitvoering van een pilot voor een beperkt aantal trajecten. De zonneweide kan op dezelfde wijze bijdragen aan biodiversiteit als het ecologische bermbeheer.

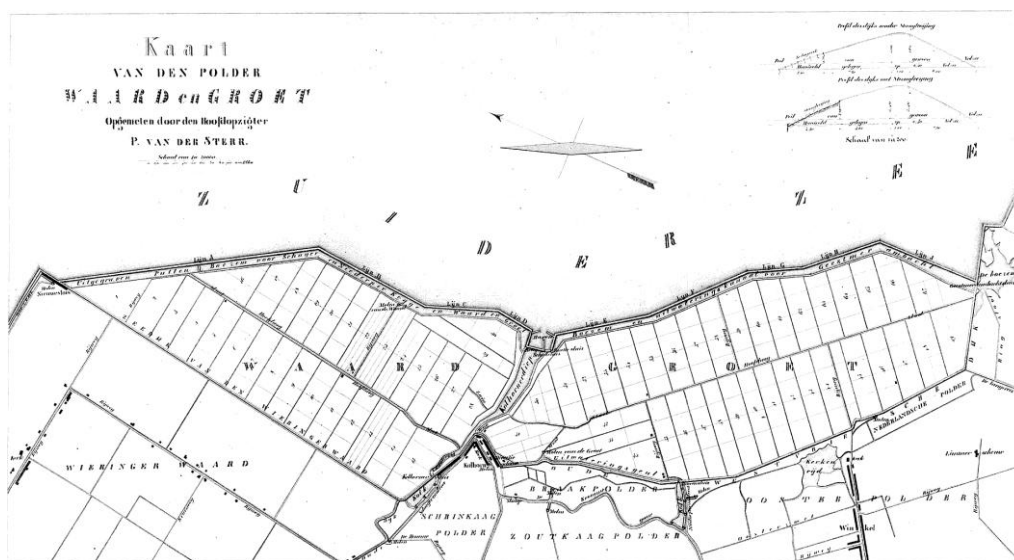
4.4 Landschappelijke inpassing

In deze paragraaf wordt ingegaan op de wijze waarop het zonnepark het landschap zal gaan veranderen. De landschappelijke inpassing is gemaakt door Oog voor Schoonheid landschapsarchitectuur (OVSL).

4.4.1 Huidige landschappelijke situatie

De Groetpolder

Figuur 4.6 Kaart van den polder Waard en Groet, uit 1849

Bron: Wikipedia, archief TU Delft

De Groetpolder is samen met de Waardpolder in de 19^e eeuw aangelegd (1847) en betreft een zogenoemde aandijking. Vanaf het vasteland is destijds een deel van de toenmalige Zuiderzee ingepolderd. In Figuur 4.6 staat de Groetpolder rechts weergegeven.

Door de polder werd een zuidoost - noordwest lopende hoofdweg aangelegd (de huidige Groetpolderweg) en haaks daarop werd de polder opgedeeld in rationele, rechtlijnige kavels met een voor die periode aanzienlijke oppervlaktemaat. Langs deze hoofdas ontstonden enkele boerenerven met stolpboerderijen in een langgerekt en zeer open lint. De Groetpolderweg werd verbonden met het oude land via de huidige Boerensluisweg en de Winkelmadeweg. Langs beide wegen lagen ook nog enkele losse erven. De rijke kleibodem (thans circa 1,80 meter onder NAP) werd in agrarisch gebruik genomen, vooral ten behoeve van de akker- en tuinbouw.

De aanleg van de Wieringermeerpolder (vanaf 1927) maakte dat de oostelijke dijk (kruinhoogte circa 3,00 meter + NAP) niet langer als zeedijk fungeerde. Aan de oostkant van de Groetpolder ontstond het Groetkanaal (peil circa 0,15 - 0,20 m + NAP). De Wieringermeerpolder ligt ter hoogte van de Groetpolder circa één meter lager. Tussen beide polders in ligt aan de oostzijde van het Groetkanaal een circa 30 meter brede bosstrook. De Groetpolder zelf is nog altijd erg open, op de erven na. Enige uitzondering is een groot fruitteeltbedrijf in het noordelijk deel van de polder, waaromheen een windsingel is aangeplant. In de polder is tussen de Groetpolderweg en het Groetkanaal inmiddels een windopstelling van 19 middelgrote windturbines verzeen

(twee lijnopstellingen in elkaars verlengde van 14 en 5 turbines). In de tachtiger jaren van de vorige eeuw is de provinciale weg N242 door de polder heen getrokken, waardoor de zuidelijke punt als het ware van de rest van de polder is afgesneden.

Figuur 4.7 Zicht op de Groetpolder vanaf de Westfriesedijk (N239), kijkend naar het noorden

Bron: OVSL

Het plangebied

Het plangebied betreft de meest oostelijke strook land binnen de Groetpolder. Het gebied is ruim 3,5 kilometer lang en gemiddeld zo'n 50 meter breed. De strook volgt met een aantal knikken het beloop van de oude zeedijk, die vanuit de hele omgeving als een doorlopende lijn is te herkennen. Het plangebied wordt aan weerszijden begrensd door een watergang.

Figuur 4.8 Zicht op het plangebied onderaan de dijk vanaf de windturbines, kijkend naar het oosten

Bron: OVSL

De strook ligt op de plek waar ooit de 'Boezem voor het Geestmer Ambacht' lag; een brede watergang, aangelegd om de polder te ontwateren. Al voor de Wieringermeer werd ingepolderd is dit water gedempt en ook in landbouwkundig gebruik genomen. Later is grond van deze strook nog gebruikt om de dijk te versterken. Als gevolg daarvan ligt het plangebied op dit moment op circa 2,30 meter onder NAP, ongeveer een halve meter lager dan de Groetpolder zelf. De peilen van de watergangen aan weerszijden van het plangebied zijn verschillend. Aan de

oostzijde aan de voet van de Groetkanaaldijk staat het water beduidend lager (Figuur 4.9, boven) dan aan de westzijde grenzend aan de rest van de Groetpolder (Figuur 4.10, onder).

Figuur 4.9 en Figuur 4.10 Zicht op het noordelijke deel van het plangebied, kijkend naar het zuidoosten

Het plangebied bestaat geheel uit landbouwgrond en is in de lengterichting opgeknipt in enkele langgerekte percelen. Langs de watergangen staan over vrijwel de gehele lengte rietkragen. In de watergang langs de voet van de dijk langs het Groetkanaal ligt nog een drietal dam-duikers. Dwars door het plangebied heen loopt een wandelroute, die deel uitmaakt van een netwerk van wandelroutes door Noord-Holland. Ter hoogte van het plangebied kunnen wandelaars met een trekpontje oversteken. Behoudens de ontwikkeling van een zonneweide worden er geen nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen binnen het plangebied voorzien.

Figuur 4.11 en Figuur 4.12 Wandelroute met trekpontje

Bron: Frans Schepers en Hans van Eck

Figuur 4.13 en Figuur 4.14 Overzichtskaat plangebied

Bron: OVSL

4.4.2 Landschappelijke inpassing

Algemeen

Landschap heeft betrekking op de onderlinge samenhang tussen de elementen in een bepaald gebied en op de samenhang tussen een gebied en het gebruik daarvan. Landschap heeft ook te maken met de afleesbaarheid van die samenhang (het landschapsbeeld). Landschap bestaat bij de gratie van waarneming en beleving door mensen én bij de gratie van verandering door de tijd heen. Landschap is per definitie geen statisch begrip.

Landschappelijke inpassing

De aanleg van een zonnepark zoals Zonneuweide Groetpolder kan worden aangegrepen om de landschappelijke kwaliteiten van het plangebied en zijn omgeving waar mogelijk te volgen dan wel te versterken. Op voorhand wordt niet gestreefd naar het volledig aan het zicht onttrekken van de zonneuweide. Zonneparken zijn ontwikkelingen van deze tijd en mogen ook gezien worden mits ze zijn ingepast in hun landschappelijke context. Dat wil in deze situatie zeggen dat de zonneuweide samenhang heeft met de eigenschappen van het plangebied en zijn omgeving. Hier gaat het dan onder meer om de inpolderingsgeschiedenis, de lage ligging en de openheid van het gebied. Wat betreft landschapselementen bieden dijklichamen, sloten en rietkragen en de lengterichting van de polder belangrijke aanknopingspunten voor landschappelijke inpassing. In deze specifieke situatie mag vooraf wel geconstateerd worden dat het plangebied over het algemeen zeer ver af ligt van plekken waarvandaan mensen het plangebied (goed) kunnen zien. Uitzonderingen daarop vormen de plek waar de provinciale weg N242 de Groetpolderdijk kruist en de wandelroute langs en door het plangebied (over de kruin van de Groetpolderdijk).

Vanaf de Groetpolderweg zal de zonneweide, mede door de lagere ligging van het plangebied en door de rondom aanwezige rietkragen nauwelijks opvallen (zie Figuur 4.15).

Figuur 4.15 Zicht vanaf de Groetpolderweg op het plangebied (rood) kijkend naar het oosten

Bron: OVSL

Vanaf de Groetweg (Wieringermeer) is er geen zicht op het plangebied. Dat geldt ook vanaf de kruin van de dijk aan de oostzijde van het kanaal. De hoge voormalige zeedijk en de rietkragen aan weerszijden van het Groetkanaal ontnemen het zicht op het plangebied (zie Figuur 4.16).

Figuur 4.16 Zicht vanaf de oostzijde van het Groetkanaal, kijkend richting het plangebied

Bron: OVSL

Het zuidelijk deel van het plangebied is wel zichtbaar vanaf de N242, rijdend naar het oosten richting Middenmeer (zie Figuur 4.17).

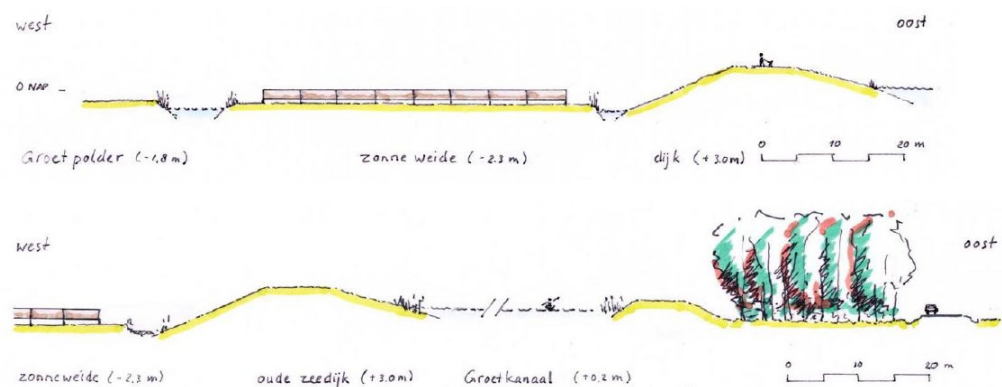
Figuur 4.17 Zicht vanaf de provinciale weg N242 op het plangebied (rood), kijkend naar het noorden

Bron: OVSL

Aandachtspunten landschappelijke inpassing Zonneweide Groetpolder in zijn omgeving

Hieronder staan twee schetsmatige doorsneden, die ter hoogte van de huidige wandelroute zijn genomen (zie ook Figuur 4.14 en Bijlage 2). Binnen het plangebied zijn zonnepanelen ingetekend met hoogte van 1.50 meter boven maaiveld. Aan weerszijden is een zone van 3 meter vrijgehouden conform de eisen van het hoogheemraadschap. De doorsneden tonen aan dat mede door de lage ligging van de zonneweide de visuele impact op de omgeving gering zal zijn. Alleen vanaf de wandelroute over de kruin van de dijk is er goed zicht op de locatie. Door de zonneweide als één vlak, bestaande uit parallelle opstellingen vorm te geven, wordt de langgerektheid benadrukt en wordt verwezen naar de boezem van weleer. En door een beperkte hoogte aan te houden, blijft het zicht vanuit de polder op het dijktaalud gegarandeerd.

Bron: OVSL

Aandachtspunten landschappelijke inpassing Zonneweide Groetpolder zelf

Binnen de grenzen van het plangebied voor de zonneweide zelf gelden verder enkele aandachtspunten voor de inrichting die mede gebaseerd zijn op de huidige landschappelijke kenmerken.

Wat betreft de oriëntatie van de zonnepanelen:

- Zonnepanelen zijn gericht op de zon. Daarbij kunnen ze zuidgericht zijn of gecombineerd oost-west gericht zijn. De hoofdrichting van de Groetpolder en de lengterichting van het plangebied wijken dusdanig van deze zonnerichtingen af, dat in de zonneweide vooralsnog een zuidgerichte richting wordt voorgesteld (met het oog op het rendabel kunnen exploiteren van de zonneweide, zie Figuur 4.18). Het verschil tussen zuidgericht en de dwarsrichting van het plangebied (haaks op de Groetpolderweg) zal voor de meeste waarnemers (vanaf de N242 en de Groetpolderweg) geen verschil maken in landschappelijke impact.

Wat betreft de bovenkant en hellingshoek van de zonnepanelen en afstand tussen opstellingen:

- Er is een relatie tussen de hoogte van de bovenkant, de hellingshoek en de onderkant van de opstellingen met zonnepanelen en de onderlinge afstand tussen (rij-)opstellingen van zonnepanelen;
- Gelet op de grote afstanden tot wegen waarlangs mensen zich bewegen en waarvandaan zij de zonneweide kunnen zien liggen wordt voorgesteld een hoogte van 1.50 meter aan te houden (conform de Provinciale Ruimtelijke Verordening / Uitvoeringsregeling opstellingen voor zonne-energie in het landelijk gebied). Daardoor zal er vanaf de Groetpolderweg als dichtstbijzijnde openbare weg vrijwel geen zicht op de zonneweide zijn en blijft de openheid van de polder en het zicht vanuit de polder op de oude zeedijk gewaarborgd;
- Het laagste punt van de rij-opstelling van zonnepanelen ligt op circa 0.30 meter boven het maaiveld (zie Figuur 4.19);
- De exacte onderlinge afstanden tussen de rij-opstellingen van zonnepanelen en de exacte hellingshoek worden nog nader uitgewerkt.

Figuur 4.18 Zijaanzicht van zonnepanelen in zuid-opstelling

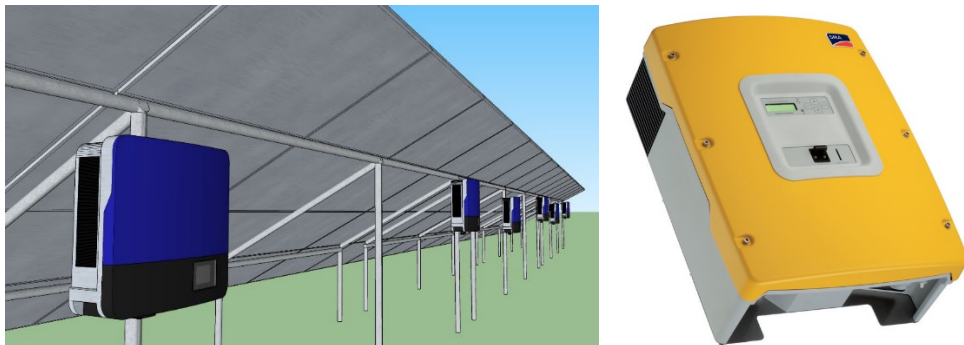
Figuur 4.19 Vooraanzicht van zonnepanelen met maximale hoogte en ondergrens

Wat betreft de randvoorzieningen (transformatorstations, omvormers en dergelijke):

- Ook het toepassen van randvoorzieningen is nog niet definitief bepaald en afhankelijk van de exacte technische uitwerking van de zonneweide. Op de bijgevoegde plankaart (Bijlage 2) zijn een vijftal zogenoemde omvormers en één zogenoemd transformatorstation aangegeven. Omvormers worden zoveel mogelijk in de lijn van (rij-)opstellingen geplaatst, zodat het zicht op deze randvoorzieningen van buiten de zonneweide zoveel mogelijk wordt beperkt. In Figuur 4.20 wordt een voorbeeld gegeven van dergelijke omvormers.

Figuur 4.20 Voorbeeld van omvormers onder de panelenrij

- Voorgesteld wordt de transformatorstations toe te passen met een hoogte die gelijk is aan die van de (rij-)opstellingen (circa 1,50 meter voor zowel de hoogte, de breedte als de lengte). Daarmee komen de transformatorstations dus niet of nauwelijks boven de zonnepanelen uit. De transformatorstations zijn vergelijkbaar met de randvoorzieningen bij de windturbines in de Groetpolder (zie Figuur 4.21 en Figuur 4.22).

Figuur 4.21 Randvoorziening bij een van de bestaande windturbines in de Groetpolder

Bron: OVSL

Figuur 4.22 Voor- en achteraanzicht inkoopstation bij bestaande windturbines

Wat betreft de beveiliging en de randen van de zonneweide:

- Het aanleggen van de zonneweide gaat gepaard met grote investeringen. Om diefstal en beschadiging te voorkomen is een efficiënte beveiliging van de zonneweide onontbeerlijk;
- Daar komt bij dat onbevoegde personen weggehouden dienen te worden bij onderdelen van het park waar (hoog-)spanning aanwezig is;
- Door de afgelegen ligging van het plangebied en de moeilijke bereikbaarheid ervan, en doordat er rondom (brede) watergangen aanwezig zijn wordt vooralsnog voorgesteld om alleen bij de toekomstige ingangen tot de zonneweide, aan de noordzijde bij de ingang vanaf het Breebaart-gemaal, aan weerszijden van de wandelroute door het plangebied, ter hoogte van de damduikers in de watergang aan de voet van de dijk langs het Groetkanaal en langs de zuidwestelijke punt van het plangebied een hekwerk van maximaal 2 meter te plaatsen; Op de bijgevoegde plankaart (Bijlage 2) zijn in grote lijnen de plekken aangegeven waar hekwerken en/of toegangspoorten zouden moeten komen. Het hekwerk dat geplaatst gaat worden is een transparant stalen hekwerk in een groene kleur. Hierdoor is het hekwerk niet nadrukkelijk zichtbaar en niet verstorend in het landschap. Er wordt circa 30 centimeter aan de onderkant van het hekwerk vrijgehouden, zodat klein wild er onderdoor kan. Gedacht wordt aan een Heras hekwerk variant Uni 160: het scherm heeft een hoogte van 1630 millimeter waardoor er aan de onderkant een ruimte van circa 30 centimeter kan worden vrijgehouden voor klein wild. Een voorbeeld van een dergelijk hekwerk is weergegeven in Figuur 4.23;
- Door de rietkragen langs de randen van de zonneweide in stand te houden wordt het zicht op de zonneweide als het ware gefilterd. Zij bieden ook ruimte voor de in het gebied voorkomende fauna (met name vogels, vissen en amfibieën). Verder worden het gehele zonnepark ingezaaid met gebiedseigen veldbloemen ten gunste van vogels en insecten (het exacte mengsel is nog nader te bepalen). Hagen of het toepassen van wintergroene soorten zoals Hedera worden niet voorgesteld langs de randen van het plangebied. In deze open (polder-)situatie zijn dergelijke beplantingen toch enigszins gebiedsvreemd.

Figuur 4.23 Voorbeeld van een Heras hekwerk

Onderstaande referentiebeelden laten meerdere inrichtingsmogelijkheden en oriëntatie- en opstellingsmogelijkheden van zonnepanelen zien.

Figuur 4.24 Referentiefoto's van combinaties van zonnepanelen en veldbloemen

Figuur 4.25 Referentiefoto's van oriëntatie- en opstellingsmogelijkheden voor zonnepanelen

Bron: OVSL

5 ONDERZOEK

In dit hoofdstuk wordt beschreven welke relevante milieu- en omgevingseffecten te verwachten zijn als gevolg van de realisatie van het zonnepark. Dit wordt per aspect beschreven, op basis van de wet- en regelgeving die van toepassing is op zonneparken.

5.1 Bedrijven en milieuzonering

Toetsingskader

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is ruimtelijke afstemming tussen bedrijfsactiviteiten, voorzieningen en gevoelige functies (woningen) noodzakelijk. Bij deze afstemming kan gebruik worden gemaakt van de richtafstanden uit de VNG-publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' (2009). Een richtafstand is de afstand waarbij onaanvaardbare milieuhinder als gevolg van bedrijfsactiviteiten redelijkerwijs kan worden uitgesloten.

Onderzoek

Een zonnepark is niet in de VNG-publicatie opgenomen. Van zonnepanelen is geen milieuhinder te verwachten. Dat geldt mogelijk wel voor de bijbehorende transformatoren, die overdag (enig) geluid produceren. Voor de bijbehorende transformatoren kan een vergelijking worden gemaakt met de in de VNG-publicatie vermelde categorie 'elektriciteitsdistributiebedrijven van < 10 MVA'. Het betreft hier een milieucategorie 2-inrichting met een grootste aan te houden richtafstand van 30 meter ten opzichte van een rustige woonwijk, vanwege het milieuaspect geluid.

De omgeving van het plangebied kenmerkt zich, als een rustig buitengebied, wat een vergelijkbaar omgevingstype is als een rustige woonwijk. Hoewel de exacte plek van de transformatoren nog niet is bepaald, worden deze in ieder geval ten minste op 70 meter vanaf de woningen geplaatst, tussen of aan de rand van de panelen. Het zonnepark is vanuit het aspect bedrijven en milieuzonering ruimschoots in te passen. Nader onderzoek ten aanzien van geluid of andere relevante aspecten is dan ook niet noodzakelijk.

Conclusie

Vanuit het oogpunt van bedrijven en milieuzonering is er sprake van een goede ruimtelijke ordening.

5.2 Natuur

Toetsingskader

Wanneer er wordt gesproken over natuurbescherming, dient er onderscheid gemaakt te worden tussen gebiedsbescherming en soortenbescherming. Vanaf 1 januari 2017 is deze bescherming geregeld in de Wet natuurbescherming (Wnb).

Onderzoek

Gebiedsbescherming

Op het gebied van gebiedsbescherming zijn het Natuurnetwerk Nederland (NNN), Natuurmonumenten (veelal overeenkomend met Natura 2000) en Natura 2000 de te beschermen gebieden.

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is het 'IJsselmeer' dat op bijna 11 kilometer ten oosten van het plangebied ligt. De bescherming van Natura 2000-gebieden kent een externe werking. Dit betekent dat ook activiteiten buiten het Natura 2000-gebied een negatieve impact kunnen hebben op de 'beschermingsdoelstellingen' (ook wel instandhoudingsdoelstellingen genoemd) van dergelijke natuurgebieden. Er is een natuurtoets uitgevoerd voor het plangebied door ecologisch onderzoeks- en adviesbureau Van der Goes en Groot (Bijlage 4). In het onderzoek is geconcludeerd dat gezien de aard van de plannen, de plaatsing en de exploitatie van zonnepanelen, en de grote afstand tot Natura 2000-gebieden het is uitgesloten dat negatieve effecten van dit project plaatsvinden op Natura 2000-gebieden. Nadere toetsing hiernaar blijft dan ook achterwege. Omdat geen houtbestanden worden gekapt worden ook geen gevolgen voorzien met betrekking tot houtopstanden. Een vervolgonderzoek vanuit de Wet natuurbescherming is niet aan de orde.

Soortenbescherming

Naast gebiedsbescherming is er een wettelijk kader voor het beschermen van individuele soorten (flora en fauna). De Wnb kent een aantal verbodsbepalingen die aanleiding kunnen zijn om een ontheffing aan te vragen. De relevante verbodsbepalingen zijn het doden of verwonden van soorten, het opzettelijk verontrusten van soorten of het verstoren, vernietigen, beschadigen van nesten of vaste rust- en verblijfsplaatsen. Dit kan in theorie voorkomen tijdens de bouwfase. Wanneer de bouw van het zonnepark leidt tot het overtreden van één van deze bepalingen zou een ontheffing van de Wnb moeten worden aangevraagd.

In de natuurtoets, opgesteld door Adviesbureau Van der Goes en Groot, (zie bijlage) wordt geconcludeerd dat er geen beschermde flora voorkomt in het plangebied.

Het plangebied is niet geschikt voor beschermde soorten zoogdieren, vissen, amfibieën en reptielen.

Ten aanzien van het beschermingsregime vogelrichtlijn geldt dat er geen sprake is van een overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming mits er buiten het broedseizoen (grofweg 15 maart tot 15 juli) wordt gewerkt of er maatregelen worden genomen om overtreding te voorkomen. Bij werkzaamheden in het broedseizoen moet voor het broedseizoen het plangebied ongeschikt worden gemaakt voor de vestiging van broedvogels. Hierbij mogen geen mogelijke nestplaatsen van jaarrond beschermde vogels ongeschikt of ontoegankelijk worden gemaakt. Door het nemen van deze maatregelen zijn negatieve effecten op broedvogels uitgesloten.

Voor de mogelijk aanwezige foeragerende vleermuizen in het plangebied wordt geen negatief effect verwacht van de ingreep omdat het plangebied slechts een klein deel uitmaakt van een veel groter foerageergebied en in de naaste omgeving veel vergelijkbaar of beter biotoop aanwezig is. De vleermuizen kunnen derhalve gemakkelijk uitwijken.

Conclusie

In de natuurtoets (zie bijlage) is de zonneweide getoetst aan de Wet natuurbescherming en het beleid van het Natuurnetwerk Nederland. In het plangebied is geen NNN- of Natura 2000-gebied aanwezig. Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden zijn met de aanleg en de exploitatie van de zonneweide uitgesloten.

In het kader van de soortenbescherming is uit de natuurtoets gebleken dat de aanleg en het gebruik van een zonneweide in de Groetpolder geen negatieve gevolgen zal hebben voor de populaties van de in het gebied voorkomende zwaar beschermde soorten.

Vanuit het aspect natuur is er sprake van een goede ruimtelijke ordening.

5.3 Cultuurhistorie en archeologie

Toetsingskader

Op 16 januari 1992 is in Valletta (Malta) het Europees Verdrag voor de bescherming van het archeologisch erfgoed (Verdrag van Malta) ondertekend. Het Verdrag van Malta voorziet in bescherming van het Europees archeologisch erfgoed onder meer door de risico's op aantasting van dit erfgoed te beperken. De Erfgoedwet, die per 1 juli 2016 de Monumentenwet 1988 heeft vervangen, vormt het kader voor de bescherming van het cultureel erfgoed.

Onder cultuurhistorie worden aanwezige archeologische waarden verstaan, maar ook overige cultuurhistorische waarden zoals historisch landschap, beschermende stads- en dorpsgezichten en monumenten.

Onderzoek

Archeologie

Ter plaatse van het plangebied geldt de dubbelbestemming 'Waarde – Vergraven archeologie 4'. Op basis van deze dubbelbestemming dient voor bouwwerken door de aanvrager, alvorens een omgevingsvergunning voor bouwen wordt verleend:

- documentatie of archeologisch onderzoek worden overgelegd op grond waarvan kan worden aangetoond dat de archeologische waarden reeds verstoord zijn;
- archeologisch onderzoek worden overgelegd op grond waarvan kan worden vastgesteld of en zo ja, in hoeverre archeologische waarden worden verstoord.

Deze verplichting geldt niet voor bouwplannen:

- die betrekking hebben op een oppervlakte van niet meer dan 2.500 m²;
- die betrekking hebben op een oppervlakte van meer dan 2.500 m² maar die niet dieper gaan dan 60 centimeter.

Het is nog niet bekend tot welke diepte de palen gefundeerd dienen te worden. Dit is afhankelijk van de bodemkwaliteit ter plaatse en van de detailuitwerking van het ontwerp. De bekabeling komen op een diepte van circa 30-50 centimeter te liggen en zorgen dus niet voor een verstoring van mogelijke archeologische waarden.

Bij deze ruimtelijke onderbouwing is in bijlage 3 een documentatie overlegd op grond waarvan wordt aangetoond dat het plangebied in het verleden zodanig is geroerd waardoor de kans op archeologische waarden dermate klein is waardoor archeologisch onderzoek niet noodzakelijk is.

In het verleden is de grond van het plangebied gebruikt voor het verhogen van de Groetpolderdijk. Hierbij is onder andere gebruik gemaakt van 'putten' waarbij de grond aannemelijk dieper is geroerd dan 60 centimeter. Verder ligt er ten behoeve van de afwatering

van het plangebied ondergrondse drainage. Deze drainage wordt regelmatig vernieuwd waarbij sleuven worden gegraven tot een diepte tot circa 1 tot 1,5 meter. Ten slotte lopen er twee elektriciteitskabels door het plangebied. Bij de aanleg van deze kabels is de grond geroerd tot een diepte van circa 2 tot 2,5 meter diepte.

Op basis van bovenstaande punten is het onwaarschijnlijk dat er nog archeologische waarden in het plangebied aanwezig zijn. Mocht er tijdens de werkzaamheden archeologische waarden worden aangetroffen, dan worden deze gerespecteerd en beschermd. Het aspect archeologie staat niet in de weg aan de ruimtelijke uitvoerbaarheid van het plan.

Overige cultuurhistorie

Op de Informatiekaart Landschap en Cultuurhistorie van de provincie Noord-Holland⁷ en de kaart met Stads- en dorpsgezichten van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed⁸ is te zien dat het dichtstbijzijnde beschermde dorps- en stadsgezicht dat van Kolhorn is. Dit beschermde dorpsgezicht ligt op circa 1,5 kilometer afstand vanaf het plangebied. Gezien de grote afstand van het plangebied tot het beschermde dorpsgezicht, en de beperkte verdragende uitstraling van een zonnepark op de omgeving, is er geen effect op het beschermde gezicht te verwachten. In het beschermde dorpsgezicht liggen enkele Rijksmonumenten. De afstand tot de Rijksmonumenten en het plangebied is circa 1,5 kilometer. De bescherming van Rijksmonumenten heeft geen externe werking waardoor er geen effect op de Rijksmonumenten is door aanleg van het zonnepark.

Aan de Groetpolderweg staan op circa 850 meter van het plangebied drie stolpboerderijen. Deze boerderijen zijn niet aangewezen als provinciaal monument en hebben geen externe werking.

Vanuit het aspect overige cultuurhistorie is er sprake van een goede ruimtelijke ordening.

Conclusie

Het zonnepark doet geen afbreuk aan archeologische en overige cultuurhistorische waarden in het plangebied en de omgeving ervan. Voor het aspect cultuurhistorie is sprake van een goede ruimtelijke ordening.

5.4 Waterhuishouding

Toetsingskader

Water en ruimtelijke ordening hebben met elkaar te maken. Enerzijds is water één van de ordenende principes in de ruimtelijke ordening en kan daarmee beperkingen opleggen aan het ruimtegebruik. Anderzijds kunnen ontwikkelingen in het ruimtegebruik ongewenste effecten hebben op de waterhuishouding. Een goede afstemming tussen beide is derhalve noodzakelijk om problemen zoals wateroverlast, slechte waterkwaliteit, verdroging, etc. te voorkomen.

De verplichte watertoets is geregeld in de artikelen 3.1.1 en 3.16 van het Besluit ruimtelijke ordening. Vanaf het begin van de planvorming dient overleg gevoerd te worden tussen

⁷ Informatiekaart Landschap en Cultuurhistorie, Provincie Noord-Holland, 2019. Geraadpleegd via: <https://maps.noord-holland.nl/WebViewer/index.html?viewer=ilc>

⁸ Kaart met stads- en dorpsgezichten, Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed, 2019. Geraadpleegd via: <https://cultureelerfgoed.nl/dossiers/stads-en-dorpsgezichten/kaartinformatie>

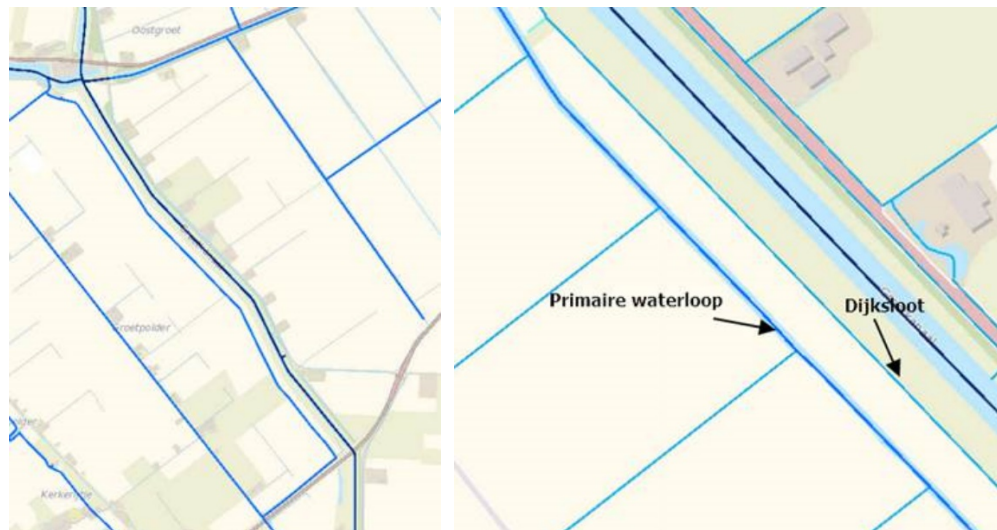
gemeente, waterbeheerders en andere betrokkenen. Doel van dit overleg is gezamenlijk de uitgangspunten en wensen vanuit duurzame watersystemen en veiligheid te vertalen naar concrete gebiedsspecifieke ruimtelijke uitgangspunten. Hierbij geldt dat afwenteling moet worden voorkomen en dat de drietrapsstrategie ‘vasthouden, bergen en afvoeren’ moet worden gehanteerd.

Onderzoek

Legger

Op basis van de legger van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) ligt het plangebied in de beschermingszone A van de regionale boezemwaterkering. Het waterstaatswerk is bij de regionale waterkeringen afgeleid uit de vorm, constructie, opbouw en stabiliteit van het aanwezige dijklichaam. De beschermingszone aan weerszijde van het waterstaatswerk, nodig om het waterstaatswerk te beschermen, is bepaald op basis van een cartografische regel. Vanaf het grondlichaam van de waterkering (begrensd door de teen en hiel van de dijk, ofwel de dijkvoet) wordt een standaardwaarde van 100 meter vastgelegd.

Het profiel van vrije ruimte is de (driedimensionale) ruimte aan weerszijden van en boven de waterkering die nodig is voor een toekomstige versterking van de waterkering. Het is dus een reservering om in de toekomst voldoende ruimte te hebben om de dijk te verzwaren. Het profiel van vrije ruimte is net als het waterstaatswerk bepaald op basis van geotechnische stabiliteitsberekeningen. Het verschil is dat in de berekeningen voor het profiel van vrije ruimte rekening wordt gehouden met bodemdaling van het achterland voor de komende 50 jaar en dat er altijd wordt ontworpen op basis van de strengste veiligheidsnormen (IPO-klasse V). In overleg met het hoogheemraadschap dient tussen het plangebied en de insteek van de dijksloot aan de oostzijde een vrije ruimte van 3 meter aangehouden te worden.

Keur

In de Keur staan de regels die het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier hanteert bij de bescherming van waterkeringen, watergangen en bijbehorende kunstwerken. De Keur van het hoogheemraadschap heeft een eigen verordende bevoegdheid. Hiermee kan het hoogheemraadschap activiteiten verbieden en verplichten, en beheer- en onderhoudstaken

opleggen. Altijd met het doel om te voorkomen dat de veiligheid wordt aangetast. In de zone waterstaatswerk gelden meer geboden en verboden dan in de verder van de waterkering afliggende beschermingszone. Om te voorkomen dat het hoogheemraadschap bij in een de toekomst noodzakelijk zijnde versterking nauwelijks de ruimte heeft om deze werkzaamheden te kunnen uitvoeren, verbiedt het derde lid het zonder watervergunning werken aan te leggen of te bouwen in het profiel van de vrije ruimte.

Primaire watergang

De sloot aan de westzijde van het plangebied is op basis van de legger van het hoogheemraadschap in te delen als zijnde een primaire watergang. In overleg met het hoogheemraadschap dient de vrije ruimte tussen het plangebied en de primaire waterloop aan de westzijde 3 meter te bedragen. Dit om beheer en onderhoud aan de primaire watergang te kunnen borgen.

Voor het zonnepark geldt dat er geen verhard oppervlak wordt toegevoegd. Hemelwater dat op de zonnepanelen terecht komt kan rechtstreeks onder de panelen infiltreren in de bodem omdat er geen verharding wordt toegevoegd.

Watertoets

Op 20 februari 2019 is een verzoek ingediend via www.dewatertoets.nl. Per mail, op 2 april jl., heeft het hoogheemraadschap advies uitgebracht op het initiatief. Aangezien er geen verharding wordt toegepast hoeft er geen compenserende waterberging te worden gerealiseerd. Een belangrijk aandachtspunt voor het hoogheemraadschap is het goed kunnen uitvoeren van onderhoud aan de door en langs het plangebied gelegen waterlopen. Afgesproken is dat er een zone van 3 meter wordt vrijgehouden van de insteek van de primaire waterloop aan de westzijde van het plangebied tot aan de te plaatsen zonnepanelen. Voor het onderhoud van de teensloot langs de waterkering dient ook een zone van 3 meter te worden vrijgehouden. Aangezien de werkzaamheden plaatsvinden binnen de zone waterkering is een watervergunning nodig.

Conclusie

Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier heeft een positief wateradvies afgegeven. Zowel uit de insteek van de primaire waterloop aan de westzijde van het plangebied, als uit de insteek van de dijsloot aan de oostzijde van het plangebied dient een strook van 3 meter te worden vrijgehouden. Vanuit het aspect water is er voor het zonnepark sprake van een goede ruimtelijke ordening.

5.5 Overig

5.5.1 Geluid

Toetsingskader

Conform de het Activiteitenbesluit milieubeheer moet het zonnepark beschouwd worden als een type A-inrichting, waardoor er formeel geen noodzaak voor een akoestisch onderzoek bestaat.

Onderzoek

De zonnepanelen produceren geen relevant geluid. Dat geldt mogelijk wel voor de bijbehorende transformatoren, die overdag (enig) geluid produceren. In het kader van bedrijven en milieuzonering (zie paragraaf 5.1) is op voorhand te stellen dat het zonnepark geen

geluidsbelasting veroorzaakt op de omliggende woningen. Specifiek geluidsonderzoek is dan ook niet noodzakelijk. Uit het oogpunt van geluid zijn er geen belemmeringen en is het plan uitvoerbaar.

Conclusie

Vanuit het aspect geluid is er voor het zonnepark sprake van een goede ruimtelijke ordening.

5.5.2 Externe veiligheid

Toetsingskader

Het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) is bedoeld om mensen in de buurt van een bedrijf met gevaarlijke stoffen, of een gevaarlijke inrichting, te beschermen. Bij een omgevingsvergunning milieu of een ruimtelijk besluit rond zo'n bedrijf moet het bevoegd gezag rekening houden met veiligheidsafstanden ter bescherming van individuen (plaatsgebonden risico) en groepen personen (groepsrisico).

Onderzoek

Het zonnepark is geen kwetsbaar of bekend kwetsbaar object in de zin van het Bevi. Er zijn geen personen aanwezig. Een zonnepark is daarnaast ook geen risicobron of inrichting dat valt onder het Bevi. Er bevinden zich ook geen ondergrondse buisleidingen of hoogspanningsverbindingen in het plangebied waar rekening mee gehouden dient te worden. Uit het oogpunt van externe veiligheid zijn dan ook geen belemmeringen en is het plan uitvoerbaar.

Conclusie

Er is sprake van een goede ruimtelijke ordening vanuit het aspect externe veiligheid.

5.5.3 Bodemkwaliteit

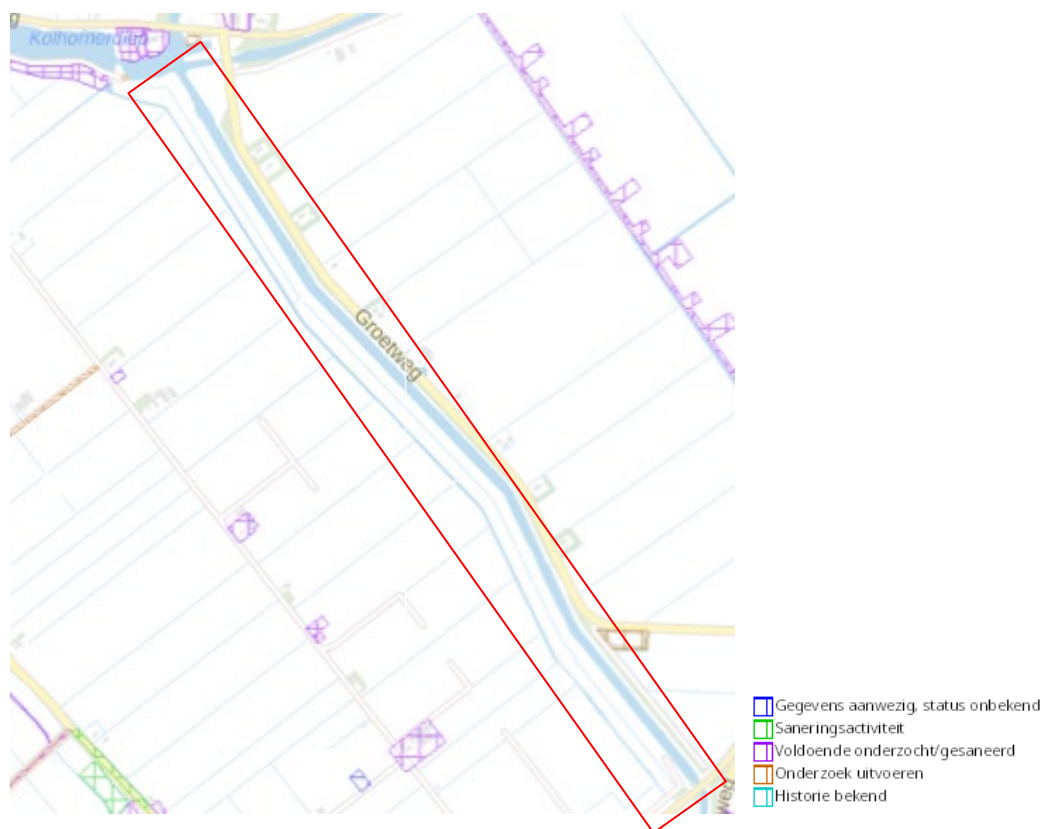
Toetsingskader

Op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening dient een bodemonderzoek verricht te worden met het oog op de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling van het gebied. Het bevoegd gezag moet onderzoek verrichten naar de bestaande toestand en deze toetsen aan de wenselijke bodemkwaliteit. Uitgangspunt van een goede ruimtelijke ordening is dat de bodemkwaliteit geschikt is voor de beoogde bestemming en de daarin toegestane gebruiksvormen.

Onderzoek

Het Bodemloket geeft voor het plangebied geen bodeminformatie (zie Figuur 5.1).

Figuur 5.1 Kaart bodemloket

Bron: Bodemloket

De gemeente Hollands Kroon heeft in 2018 een Bodemkwaliteitskaart en bodemfunctieklassenkaart⁹ opgesteld. Op basis van deze bodemkwaliteitskaart kan ter plaatse van onverdachte gebieden, zonder extra milieu-hygiënisch bodemonderzoek, de kwaliteit van de bodem bepaald worden. In het plangebied is geen sprake van een verdachte locatie. Ter plekke van het plangebied van Zonneweide Groetpolder is de ondergrond geschikt voor landbouw en natuur. Deze ondergrond is tevens geschikt voor de realisatie van een zonnepark. Het toekomstig gebruik als zonnepark is geen gevoelige functie waardoor het plan op basis van het aspect bodemkwaliteit uitvoerbaar is.

Conclusie

Vanuit het aspect bodemkwaliteit is er sprake van een goede ruimtelijke ordening.

5.5.4 Luchtkwaliteit

Toetsingskader

Op 15 november 2007 is een wettelijk stelsel voor luchtkwaliteitseisen van kracht geworden. De hoofdlijnen van deze regelgeving zijn te vinden in hoofdstuk 5, titel 5.2, van de Wet Milieubeheer.

⁹ Bodemkwaliteitskaart en bodemfunctieklassenkaart, Gemeente Hollands Kroon, juli 2017. Geraadpleegd via: <https://repository.officiële-overheidspublicaties.nl/externebijlagen/exb-2018-22092/1/bijlage/exb-2018-22092.pdf>

Luchtkwaliteitseisen vormen geen belemmering voor ruimtelijke ontwikkelingen indien deze voldoet aan één van deze voorwaarden:

- er geen sprake is van feitelijke of dreigende overschrijding van de grenswaarde;
- een project, al dan niet per saldo, niet leidt tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
- een project 'in niet betekenende mate' bijdraagt aan de luchtverontreiniging;
- een project is opgenomen in een regionaal programma van maatregelen of in het NSL, dat in werking treedt nadat de EU derogatie (toestemming) heeft verleend.

Van een verslechtering van de luchtkwaliteit 'in betekenende mate' is sprake indien zich één van de volgende ontwikkelingen voordoet:

- woningbouw: minimaal 1.500 woningen netto bij 1 ontsluitende weg of 3.000 woningen bij 2 ontsluitende wegen;
- infrastructuur: minimaal 3% concentratiebijdrage (verkeerseffecten gecorrigeerd voor minder congestie);
- kantoorlocaties: minimaal 100.000 m² bruto vloeroppervlak bij 1 ontsluitende weg, 200.000 m² bruto vloeroppervlak bij 2 ontsluitende wegen.

Onderzoek

Onderhavig plan maakt een ontwikkeling mogelijk dat niet onder één van bovenstaande categorieën onder te brengen is en het is ook geen project dat beschreven staat in het NSL. Geconcludeerd kan worden dat de luchtkwaliteit niet 'in betekenende mate' zal verslechteren. Daarom hoeft niet nader op het aspect luchtkwaliteit te worden ingegaan.

Conclusie

Vanuit het aspect luchtkwaliteit is er sprake van een goede ruimtelijke ordening.

5.5.5 Lichtreflectie

Toetsingskader

Een mogelijk ruimtelijk effect van zonnepanelen op wegverkeer is de reflectie van zonlicht. De meeste inkomende zonnestralen, die op zonnepanelen terecht komen worden geabsorbeerd en omgezet in elektriciteit. Echter, omdat de bovenste laag van de panelen van glas zijn gemaakt, zal een deel (<5%) van het zonlicht ook worden gereflecteerd. Deze schittering op omliggende objecten komt vooral voor bij zonsopgang en zonsondergang, wanneer de zon haaks op de panelen staat. Het licht dat op een zonnepaneel valt, wordt in één specifieke richting weerkaatst omdat een zonnepaneel een glad oppervlak heeft. Dit reduceert de aantal invalshoeken waarbij overlast ervaren kan worden van het licht.

Onderzoek

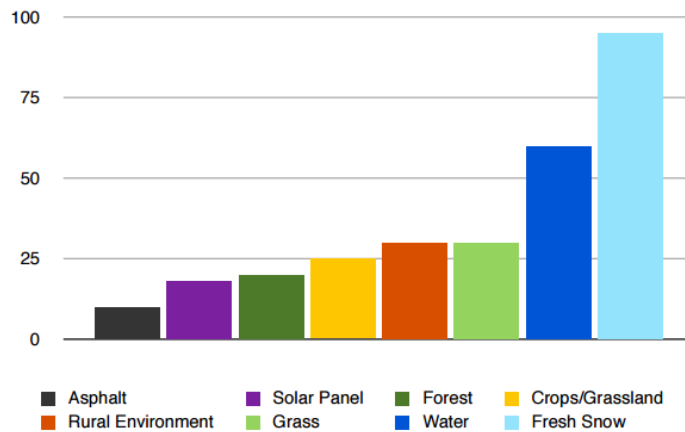
Uit een wegbeeldanalyse met betrekking tot een soortgelijk zonnepark¹⁰ blijkt dat betreffende reflectie niet feller is dan het achtergrondlicht van de zon zelf. In hetzelfde onderzoek wordt tevens geconstateerd dat er aanzienlijk meer zonlicht gereflecteerd wordt door water dan door een zonnepaneel. In een soortgelijk onderzoek¹¹ naar de visuele impact van een zonnepark in

¹⁰ Zonnepark Ceresweg: Wegbeeldanalyse Oesterdam (N659), N.H. Tiekstra & . W. Swolfs (Rho adviseurs), oktober 2014

¹¹ Visual Impact Assessment, Capital Solar Farm, december 2010

het Verenigd Koninkrijk wordt dezelfde conclusie getrokken. In Figuur 5.2 is met relatieve aantallen het verschil weergegeven van de reflectie van verschillende materialen.

Figuur 5.2 Vergelijking reflectie zonnepaneel t.o.v. andere materialen

Aangezien een zonnepaneel minder reflecteert dan oppervlaktewater, dat gelegen is nabij vele hoofdwegen in Nederland, kan aangenomen worden dat het plaatsen van een zonnepark nabij wegen geen noemenswaardig effect heeft op het wegverkeer.

Conclusie

Vanuit het aspect lichtreflectie is er sprake van een goede ruimtelijke ordening voor het zonnepark.

6 UITVOERBAARHEID

6.1 Economische uitvoerbaarheid

Kostenverhaal

Krachtens de Wet ruimtelijke ordening (Wro), waarin in afdeling 6.4 bepalingen zijn opgenomen betreffende de grondexploitatie, geldt de verplichting tot kostenverhaal in de gevallen die zijn aangewezen in het Besluit ruimtelijke ordening. Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is kostenverhaal verplicht in geval van:

- de bouw van één of meer woningen en hoofdgebouwen;
- uitbreidingen van gebouwen met ten minste 1.000 m² of met één of meer woningen;
- de verbouwing van één of meer aaneengesloten gebouwen die voor andere doeleinden in gebruik of ingericht waren voor woondoeleinden, mits ten minste 10 woningen worden gerealiseerd;
- één of meer aaneengesloten gebouwen die voor andere doeleinden in gebruik of ingericht waren bij ingebruikname voor detailhandel, dienstverlening, kantoor of horecadoeleinden, mits de cumulatieve oppervlakte ten minste 1.000 m² bedraagt;
- de bouw van kassen met een oppervlakte van ten minste 1.000 m².

De voorliggende ruimtelijke onderbouwing voorziet in de realisatie van een zonnepark en de daarbij behorende voorzieningen. Aangezien hiermee geen sprake is van de bouw van een hoofdgebouw zoals bedoeld in artikel 6.2.1. sub b van het Besluit ruimtelijke ordening, is kostenverhaal niet verplicht.

Planschade

Bij ruimtelijke ontwikkelingen kan planschade ontstaan. De Wro voorziet in een regeling voor vergoeding van planschade. Op basis van artikel 6.1 Wro wordt aan degene die in de vorm van een inkomensderving of een vermindering van de waarde van een onroerende zaak schade lijdt of zal lijden als gevolg van de wijziging, herziening of afwijking van het bestemmingsplan, tegemoet gekomen, wanneer de schade redelijkerwijs niet voor rekening van de aanvrager behoort te blijven en voor zover de tegemoetkoming niet anderszins is verzekerd. Eventuele planschadekosten komen voor rekening van de initiatiefnemer.

6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Een paragraaf maatschappelijke uitvoerbaarheid heeft als doel aan te tonen dat er voor een ruimtelijk plan maatschappelijk draagvlak is. Om te voldoen aan de maatschappelijke uitvoerbaarheid wordt inzicht gegeven in op welke wijze draagvlak is gecreëerd, inspraak is verleend of anderszins de omgeving is geïnformeerd en betrokken bij de planvorming en welke partijen zijn betrokken.

Ter visie legging

De aanvraag omgevingsvergunning, de bijlagen en deze bijbehorende ruimtelijke onderbouwing zijn allen onderdeel van de omgevingsvergunning. De ontwerpvergunning wordt gedurende een periode van zes weken ter inzage gelegd. Gedurende deze termijn wordt aan een ieder de gelegenheid geboden een zienswijze indienen. Op basis van de ingebrachte zienswijzen neemt de gemeenteraad van de gemeente Hollands Kroon een definitief besluit over het al dan niet

afgeven van een verklaring van geen bedenken en het college van burgemeester en wethouders vervolgens over het verlenen van de omgevingsvergunning.

Contact met de omgeving

De boeren die aan de Groetpolderweg wonen, en daarmee de meeste bewoners, zijn direct of indirect geïnformeerd over de zonneweide. De groep initiatiefnemers van de zonneweide bestond in eerste instantie uit een grotere groep mensen. De zonneweide zou toentertijd namelijk een grotere oppervlakte krijgen dan nu het geval is. Betreffende mensen zijn dus bekend met het initiatief. De meesten zijn tevens ook aandeelhouder in het nabijgelegen windmolenpark. Deze mensen worden door de initiatiefnemers geïnformeerd tijdens vergaderingen.

Andere omwonenden zijn door de initiatiefnemers benaderd in het kader van de opschaling van het windturbinepark. Daarbij is ook aandacht besteed aan de aan te leggen zonneweide. Een groot deel van de omwonenden heeft privaatrechtelijk ingestemd met de plannen voor nieuwe windturbines en tevens voor een initiatief voor een zonneweide.

Er kan worden gesteld dat iedereen in de nabije omgeving in meer of mindere mate kennis heeft genomen van onderhavig initiatief. Doordat er geen specifiek bericht vanuit de zonneweide naar de omgeving is gestuurd, is niet bekend wat de reactie van de omgeving is op het initiatief.

Participatie door middel van obligaties

Zonneweide Groetpolder B.V. (ZWGP) heeft het voornemen om omwonenden te betrekken bij de zonneweide door middel van participatiemogelijkheden. De participatievorm die ZWGP voor ogen heeft is het uitgeven van obligaties. Hierbij zal een vast totaalbedrag gehanteerd worden, waarbij alle betreffende omwonenden voor een gelijk aantal obligaties kunnen inschrijven. Indien daarmee niet alle obligaties uitgegeven zijn (omdat bijvoorbeeld niet iedereen wil), dan kunnen de mensen die meer obligaties willen meer obligaties verkrijgen tot het gestelde totaalbedrag aan obligaties uitgegeven is. De voorgenomen vergoeding in de vorm van rente is nog nader te bepalen.

7 CONCLUSIE

In deze ruimtelijke onderbouwing is de voorgenomen zonneweide getoetst aan het ruimtelijk beleid van het Rijk, de provincie Noord-Holland en de gemeente Hollands Kroon. Om de duurzaamheid doelstellingen die door de overheden zijn opgesteld te bereiken zijn onder andere meer installaties ten behoeve van duurzame energieopwekking nodig. Een grootschalig zonnepark kent relatief weinig negatieve (milieu)effecten en draagt bij aan het bereiken van de doelstellingen.

De zonneweide is in lijn met de Provinciale Ruimtelijke Verordening (artikel 32a, lid 4). De grond kan meervoudig worden gebruikt doordat naast de primaire functie van waterkering de grond ook gebruikt kan worden voor de plaatsing van zonnepanelen. Bovendien is de strook land lastig te gebruiken voor landbouwdoeleinden door de onpraktische ligging. Daarnaast is door de lage ligging de grond minder vruchtbaar en is het land natter door kweldruk vanuit het Groetkanaal. De invulling van de onrendabele agrarische grond als zonneweide is daarmee ruimtelijk goed te onderbouwen.

Bij de landschappelijke inpassing van de zonneweide wordt aangesloten bij de kwaliteiten van het landschap. Het plangebied is door de lage ligging ten opzichte van de Groetpolder en de Groetpolderdijk nauwelijks zichtbaar. Het bestaande wandelpad wordt gehandhaafd door ruimte vrij te houden van zonnepanelen.

De voorgenomen zonneweide is getoetst aan relevante milieu- en omgevingsaspecten. Op basis van de wet- en regelgeving die van toepassing is op zonneparken kan worden geconcludeerd dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

Zonneweide Groetpolder B.V. heeft het voornemen om omwonenden te betrekken bij de zonneweide door middel van participatiemogelijkheden. De participatievorm die Zonneweide Groetpolder B.V. voor ogen heeft is het uitgeven van obligaties. Financieel en maatschappelijk gezien is het project uitvoerbaar.

BIJLAGE 1

Inleiding

Zonneweide Groetpolder B.V. heeft in mei 2018 een principeverzoek ingediend voor het plaatsen van een zonneweide aan de noordoost zijde van de Groetpolder. De zonneweide bestond in dit verzoek uit twee stroken. Echter heeft de gemeente aangegeven alleen akkoord te gaan met de strook grond van circa 50 meter breed gelegen tussen het Groetkanaal en de hoofdvaart (een watergang) in de Groetpolder. Daarbij heeft men als voorwaarde gesteld dat kan worden onderbouwd dat het hier onrendabele agrarische grond betreft. Dit willen we hieronder toelichten.

De strook land betreft onrendabele agrarische grond

Het voornaamste argument dat in het principeverzoek werd aangedragen om een zonneweide te ontwikkelen specifiek op de locatie zoals hierboven genomen, is het feit dat het restgrond betreft die door de ligging lastig/niet efficiënt voor landbouwdoeleinden gebruikt kan worden. Het is namelijk een smalle strook land, omringd door water en het ligt achter in de Groetpolder en ver van de boerderijen. Al deze zaken samen maken het niet praktisch te bewerken percelen en lastig bereikbaar.

Daarnaast wordt deze strook in de volksmond ook wel 'het lage land', 'de ontginning' of 'het puttenland' genoemd. Deze strook land ligt daadwerkelijk lager dan de andere gronden in de Groetpolder. Dit komt doordat men na de overstromingen van 1916 de dijk langs het Groetkanaal heeft verhoogd met grond van deze strook land. Deze dijk betrof toen nog een zeedijk; de Wieringermeer was er nog niet. Als gevolg daarvan heeft men de vruchtbare teeltaarde van deze strook land afgehaald en op de dijk gelegd. Zodoende is de grond van de strook waar de zonneweide gepland is minder vruchtbaar.

Het water in het naastgelegen Groetkanaal geeft veel kweldruk, waardoor het land natter is dan de andere gronden in de Groetpolder. Het gevolg hiervan is dat gewassen in een te natte omgeving staan, wat in veel gevallen niet gunstig is voor de groei van de planten (alleen in tijde van droogte is dit gunstig). Ook het oogsten van de gewassen is in veel gevallen lastiger als het land te nat blijft. Om het natter blijven van het land tegen te gaan, dient er meer drainage (ontwatering) aangebracht te worden dan gemiddeld nodig is in de Groetpolder. Dit zijn extra kosten die geen extra opbrengsten met zich meebrengen.

Conclusie

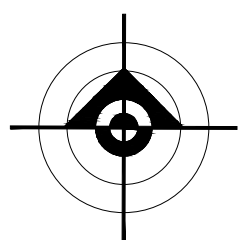
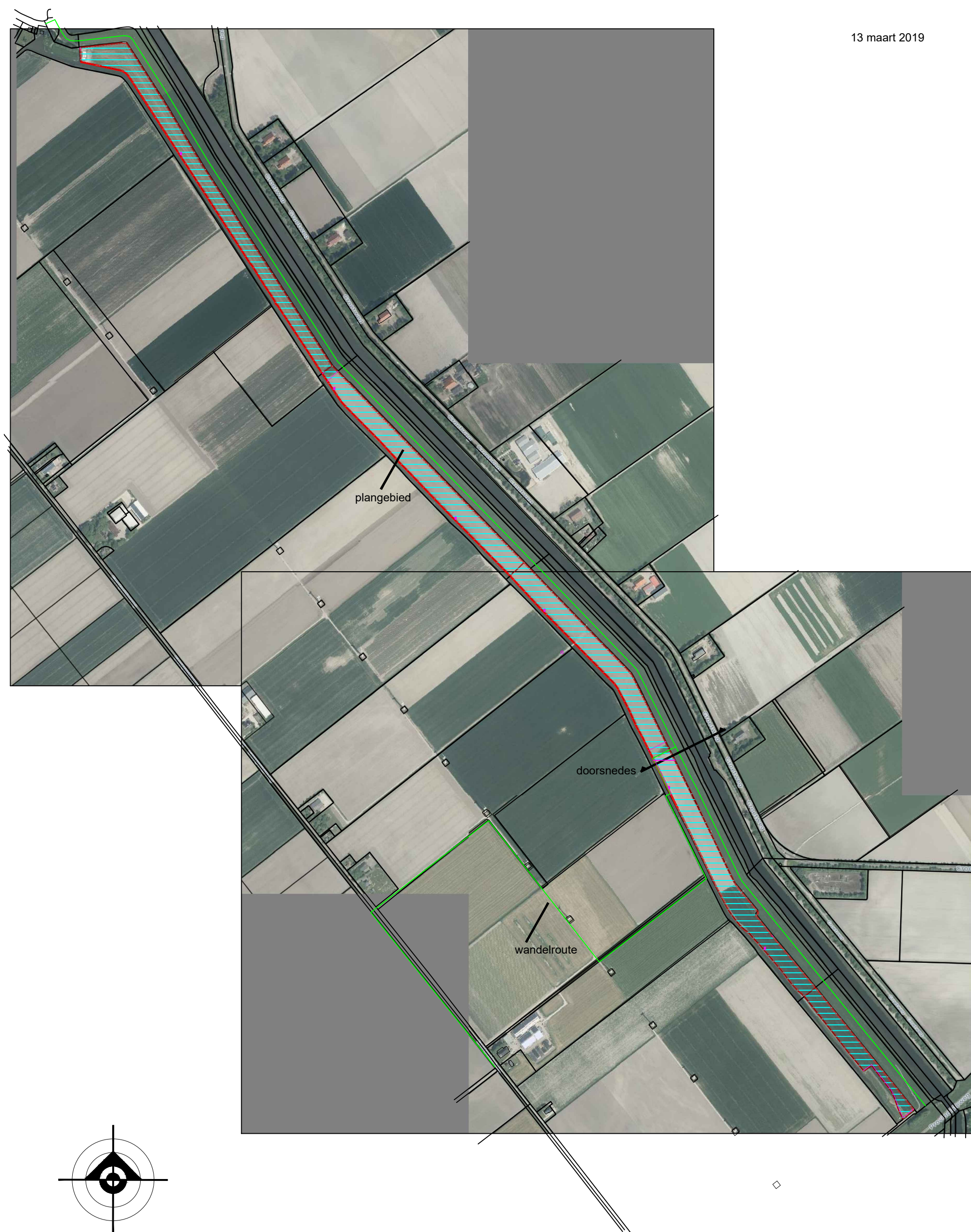
De strook land waarde zonnepanelen gepland zijn betreft onrendabele agrarische grond, omdat:

1. Het de percelen niet praktisch te bewerken zijn en lastig bereikbaar;
2. De grond minder vruchtbaar is, omdat in het verleden de vruchtbare grond is afgegraven voor het ophogen van de dijk;
3. Er kweldruk is vanuit het Groetkanaal, waardoor het land natter blijft en er meer drainage nodig is.

Al deze zaken samen zorgen voor lagere opbrengsten en tevens hoger kosten per hectare, waarmee deze strook land als onrendabele agrarische grond aangemerkt kan worden.

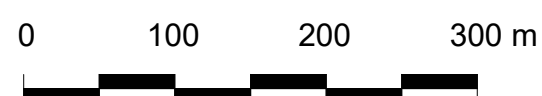
BIJLAGE 2

www.ovsl.nl

Overzichtskaart Zonneweide Groetpolder

BIJLAGE 3

Inleiding

Zonneweide Groetpolder B.V. (ZWGP) wil een vergunningsaanvraag indienen voor het plaatsen van een zonneweide aan de noordoost zijde van de Groetpolder. Voor het plaatsen van de zonnepanelen zal mogelijk gebruik worden gemaakt van een stellage met ijzeren palen die circa 2 meter de grond in geboord worden (zie bijlage 1). In het bestemmingsplan van de betreffende gronden staat dat als het bouwplan een grotere oppervlakte heeft dan 2.500 m² en dieper gaat dan 60 cm, er archeologisch onderzoek vereist is. Dit archeologisch onderzoek is echter niet nodig als de grond in het verleden geroerd is geweest op vergelijkbare diepte of dieper dan in de vergunningsaanvraag wordt aangegeven. In deze memo wil ZWGP aantonen dat er in het verleden al geroerd is in de grond tot in ieder geval 2 meter diepte.

Verhoging Groetpolderdijk begin 20^e eeuw

De strook waarop ZWGP de zonneweide wil plaatsen wordt in de volksmond ook wel 'het lage land', 'de ontginning' of 'het puttenland' genoemd. Deze strook land ligt daadwerkelijk lager dan de andere gronden in de Groetpolder. Dit komt doordat men na de overstromingen van 1916 de dijk langs het Groetkanaal (de Groetpolderdijk) heeft verhoogd met grond van deze strook land. Deze dijk betrof toen nog een zeedijk; de Wieringermeer was er nog niet. Men heeft destijds de (vruchtbare) teeltaarde van deze strook land afgehaald en op de dijk gelegd. Zodoende is de grond van de strook waar de zonneweide gepland is minder vruchtbaar en heeft men al duidelijk geroerd in deze gronden. Voor het verplaatsen van de grond heeft men o.a. gebruik gemaakt van rails en wagons (zie ook foto's in bijlage 1). Doordat de rails niet makkelijk te verplaatsen was, heeft men op bepaalde plekken 'putten' gemaakt waaruit men centraal en nabij de rails grond haalden. Uit de beperkte informatie van de werkzaamheden aan de verhoging van de Groetpolderdijk is niet af te leiden hoe diep men destijds gegraven heeft. Op basis van de afbeeldingen in bijlage 1 is het wel zeer aannemelijk dat men op de betreffende plekken de grond dieper dan de genoemde 60 cm in het bestemmingsplan heeft weggehaald en daarmee geroerd heeft.

Drainage

Het water in het naastgelegen Groetkanaal geeft veel kweldruk, waardoor het land natter is dan de andere gronden in de Groetpolder. Hierdoor is het erg belangrijk dat de afwatering van deze gronden door middel van drainage goed verzorgd is. Zo wordt de drainage regelmatig vernieuwd, waarvoor men sleuven graaft tot een diepte tot circa 1 tot 1,5 meter diepte. Ook hiermee is de grond dus al geroerd op een diepte die lager is dan de genoemde 60 cm in het bestemmingsplan.

Elektriciteitskabels

Er zijn twee elektriciteitskabels die in de gronden liggen waar de zonneweide gepland is. Dit betreffen een defensiekabel voor de marine van 50 kV die circa 2 meter diep ligt en een 10 kV kabel waarvan de diepte niet bekend is. De 10 kV kabel loopt van het penhuisje (trafostation) nabij Groetpolderweg 27 naar de Wieringermeer. In bijlage 2 is een kaartje opgenomen waarin de loop van de kabels getoond wordt, zie de rode lijn voor de 50 kV (hoogspannings)kabel en de lichtblauwe lijn voor de 10 kV (middenspannings)kabel.

Tijdens de aanleg van de 50 kV kabel in de jaren 60 heeft men een sleuf tot een diepte van circa 1 tot 1,5 meter gegraven en daarmee de grond geroerd. Rond het jaar 2000 is deze kabel verlaagd naar circa 2 meter, zodat men opnieuw de grond heeft geroerd tot een diepte van 2 tot 2,5 meter. Met betrekking tot de 10 kV kabel is niet duidelijk wanneer deze gelegd is en hoe diep. Echter is wel duidelijk dat ook hier sprake is van het roeren in de grond op een diepte die aanzienlijk lager is dan de genoemde 60 cm in het bestemmingsplan.

Conclusie

Op basis van de bovenstaande punten concluderen we dat er reeds diverse malen geroerd is in de gronden waar ZWGP de zonneweide wil plaatsen en ook op een diepte die vergelijkbaar is met de diepte die nodig is voor de palen van de ijzeren stellage. Hiermee stellen wij ons op het standpunt dat aanvullend archeologisch onderzoek niet nodig is voor het plaatsen van de ijzeren stellage waarop de zonnepanelen geplaatst zullen worden.

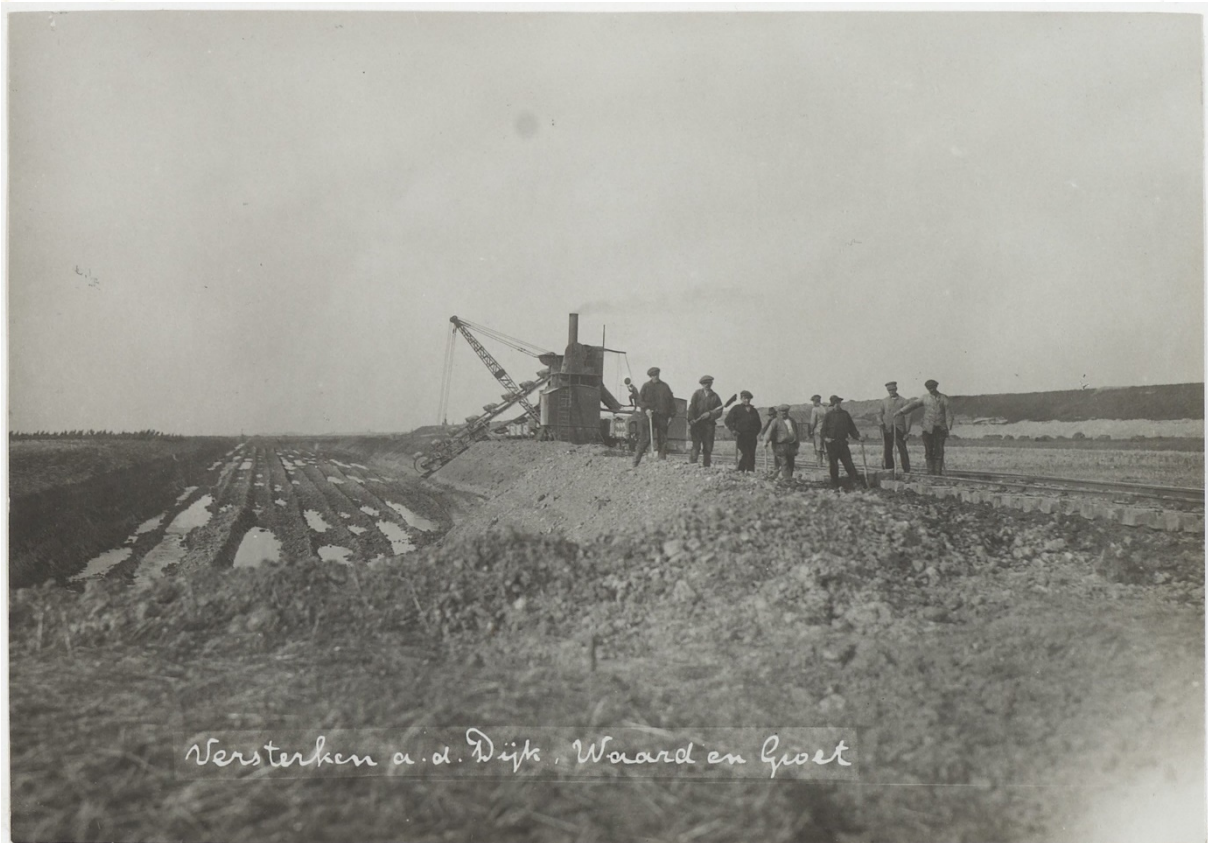
Bijlage 1 – Foto van ijzeren palen

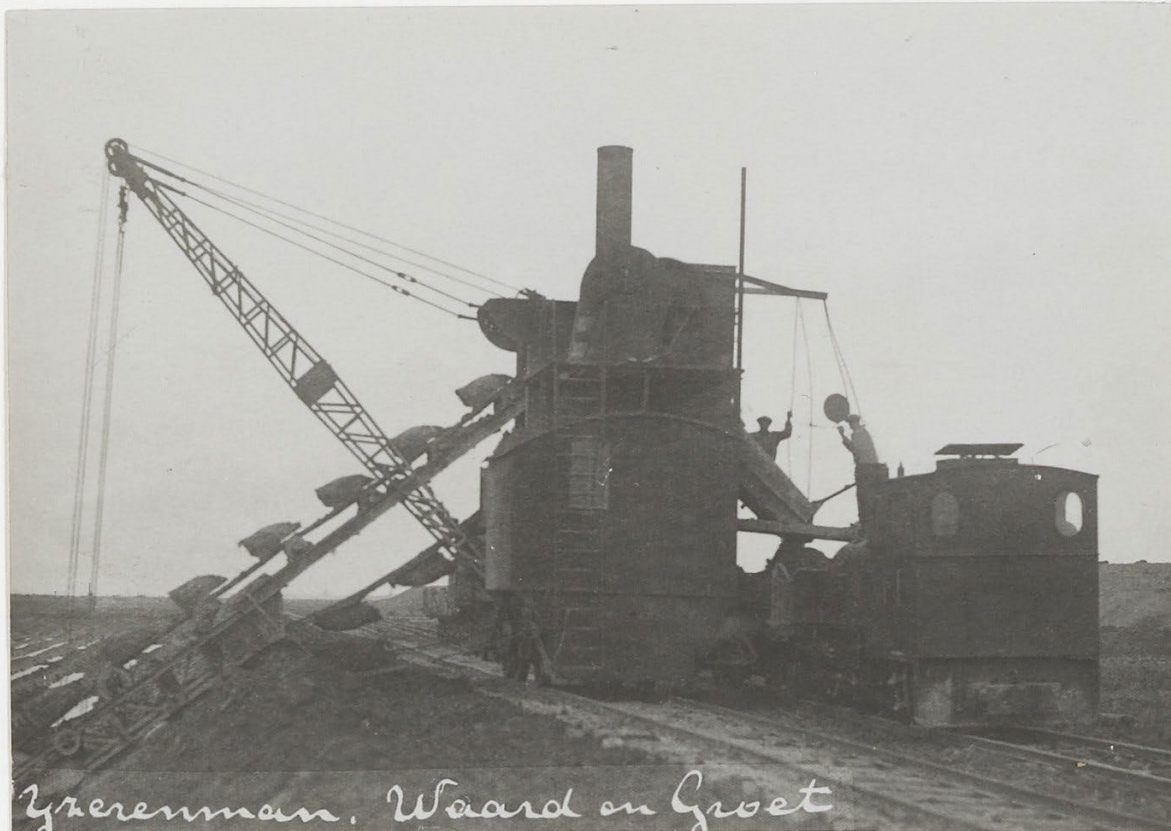

Bijlage 2 – Foto's verhoging Groetpolderdijk*De zware januari-storm in 1916*

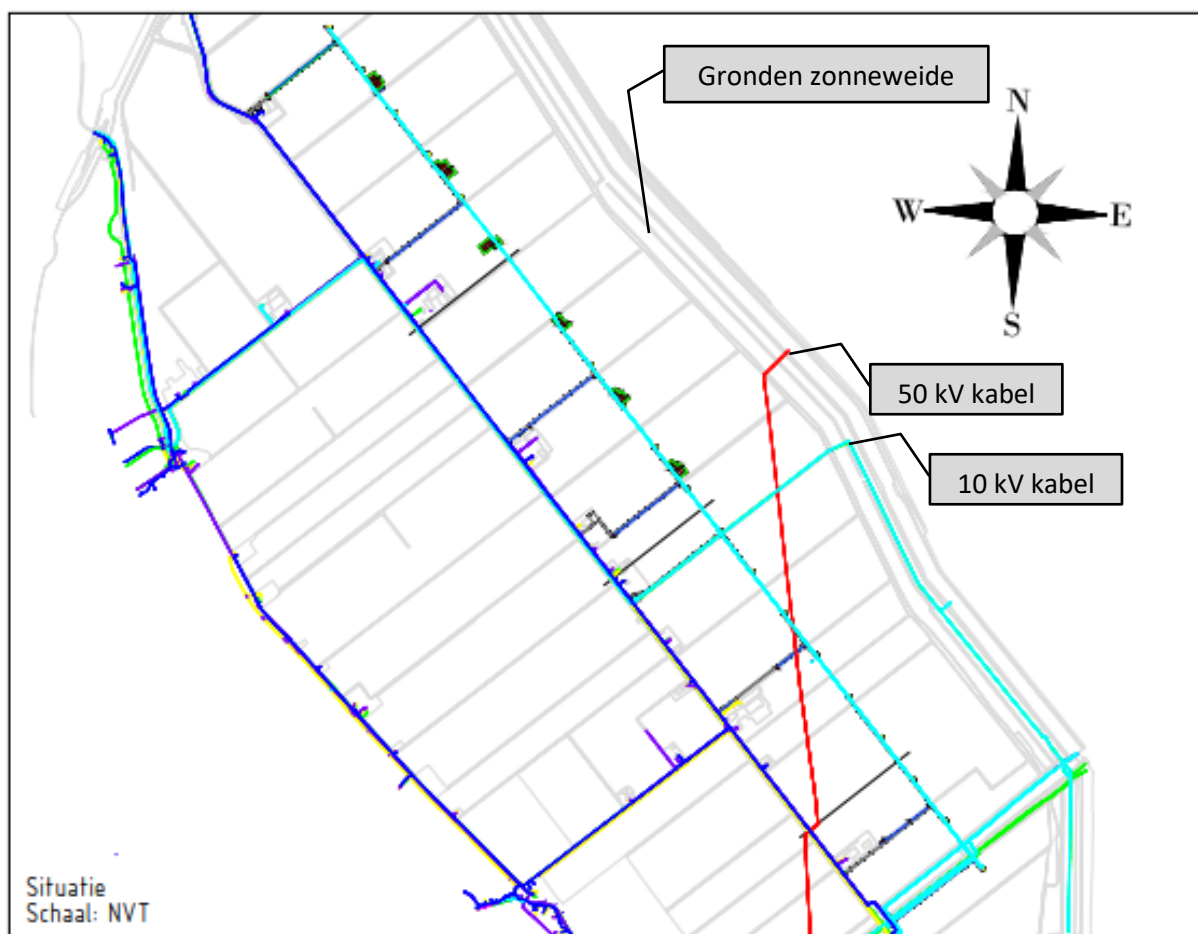
De zware januari-storm in 1916 veroorzaakte enorme schade aan de Noordhollandse dijken. De Anna Paulownapolder liep onder water, maar de Waard en Groet bleef gespaard van zo'n ramp, hoewel het weinig had gescheeld of de polder was ondergelopen. Op de meeste plaatsen was de Waard- en Groetpolderdijk aan de binnenzijde zover weggeslagen, dat hij nagenoeg rechtop stond. Bijgaande foto toont de herstelwerkzaamheden aan de Groetpolderdijk achter boerderij "Zeeland".

De volgende foto's komen van de beeldbank op noord-hollandsarchief.nl:

Bijlage 3 – Elektriciteitskabels in de Groetpolder**Legenda Klic melding**

Geometrie	Omschrijving	Status
	Datatransport	Bestaand
	Hoogspanning	Bestaand
	Laagspanning	Bestaand
	Middenspanning	Bestaand
	Gas lage druk	Bestaand
	Water	Bestaand
	Riolering vrijverval	Bestaand

BIJLAGE 4

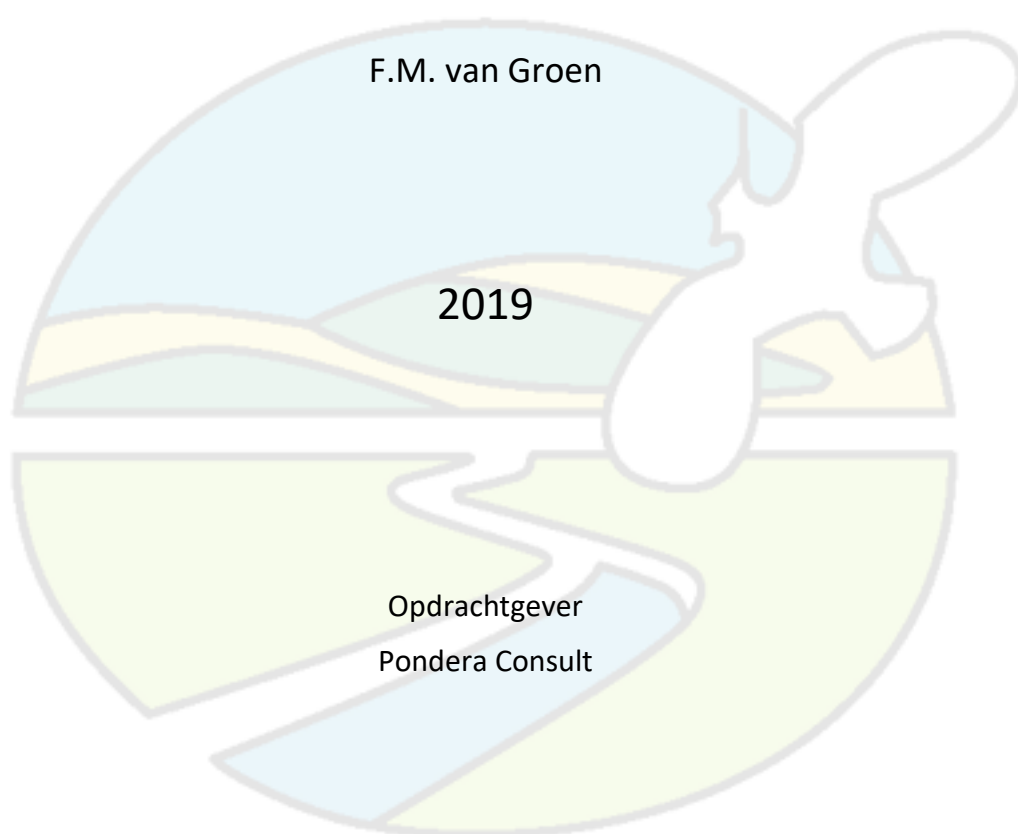
Natuurtoets zonneweide Groetpolder

Toetsing in het kader van de Wet Natuurbescherming

Natuurtoets zonneweide Groetpolder

Toetsing in het kader van de Wet Natuurbescherming

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

G&G-rapport 2019-10

Versie	Datum
Concept	15 februari 2019
Eindrapport	1 maart 2019

Gecontroleerd door: R. de Beer

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

Bovendijk 35-G

2295 RV Kwintsheul

Hazenkoog 35-A

1822 BS Alkmaar

www.vandergoesengroot.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding en doel	5
1.2	Het plangebied.....	6
1.3	Leeswijzer	6
2	Methode	7
2.1	Soortbescherming.....	7
2.1.1	Bronnenstudie	7
2.1.2	Potentiebeoordeling.....	7
2.1.3	Verwerking	7
2.2	NNN.....	8
3	Projectbeschrijving	9
3.1	Huidige situatie	9
3.1.1	Beschrijving aanwezige biotopen.....	10
3.2	Werkzaamheden en plansituatie.....	10
4	Soortbescherming Wnb	12
4.1	Beschermde soorten.....	12
4.1.1	Flora	12
4.1.2	Vissen	12
4.1.3	Amfibieën	12
4.1.4	Reptielen	13
4.1.5	Vogels	13
4.1.6	Grondgebonden zoogdieren	13
4.1.7	Vleermuizen	14
4.2	Effectbeoordeling	15
4.2.1	Vogels	15
4.2.2	Vleermuizen	16
4.3	Conclusie soortbescherming	17
5	Toetsing Natuurnetwerk Nederland (NNN)	18
5.1	Algemeen.....	18
5.2	Toetsing	19
5.2.1	Storende factoren	20
5.2.2	Effect op bodem- en watercondities.....	20

5.2.3	Oppervlakteverlies.....	21
5.2.4	Beleving landschap	21
5.3	Conclusie	21
6	Samenvatting van de conclusies	22
6.1	Toetsing soortbescherming Wnb	22
6.2	Toetsing NNN	22
7.1	Open ruimte tussen en onder de zonnepanelen	23
7.2	De ruimte direct rondom van het zonnepark	24
8	Aanbevolen en geraadpleegde literatuur	25
9	Bijlagen	27

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Zonneweide Groetpolder B.V. wil een zonneweide realiseren in de Groetpolder, langs het Groetkanaal nabij het dorp Winkel (gemeente Hollands Kroon in de provincie Noord-Holland).

Pondera Consult heeft aan ecologisch onderzoeks- en adviesbureau Van der Goes en Groot opdracht gegeven dit project te toetsen aan de landelijke en provinciale natuurwetgeving.

Onder de Wet Natuurbescherming (Wnb) valt soortbescherming en ook gebiedsbeschermende wet- en regelgeving, in het bijzonder die van de Natura 2000-gebieden en betreffende behoud van grootschalige houtopstanden (zie Bijlage 1.3).

Relevante Natura 2000-gebieden liggen op meer dan tien kilometer afstand van het plangebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is het 'IJsselmeer' dat op bijna 11 kilometer ten oosten van het plangebied ligt. Gezien de aard van de plannen, de plaatsing en de exploitatie van zonnepanelen, en de grote afstand tot Natura 2000-gebieden is het uitgesloten dat negatieve effecten van dit project plaatsvinden op Natura 2000-gebieden. Nadere toetsing hiernaar blijft dan ook achterwege. Omdat geen houtbestanden worden gekapt worden ook geen gevolgen voorzien met betrekking tot houtopstanden.

Figuur 1.

Ligging van het plangebied zonneweide Groetpolder (rood, bruto oppervlak 17,58 ha).

Naast bepalingen uit de Wnb kunnen gebieden ook beschermd zijn onder de Wet op de ruimtelijke ordening (Wro) als onderdeel van het 'Natuurnetwerk Nederland' (NNN, voorheen Ecologische hoofdstructuur, EHS) of als Provinciaal aangewezen 'Weidevogelleefgebied' of 'Belangrijk weidevogelgebied'.

Het plangebied ligt niet binnen de begrenzing van het NNN. Wel vormt het oostelijk van het plangebied gelegen Groetkanaal een ecologische verbindingszone.

Het gebied is niet begrensd als een bijzonder te beschermen weidevogelleefgebied. Het dichtstbijzijnde weidevogelleefgebied ligt op ruim een kilometer afstand van het plangebied. De bescherming van gebieden als weidevogelleefgebied is een planologische bescherming die alleen over het algemeen geldt voor ingrepen binnen de gebieden. 'Externe werking' op deze gebieden hoeft in dit geval niet getoetst te worden.

In dit rapport worden daarom de volgende toetsen uitgevoerd:

- ♣ Toetsing soortbescherming Wnb.
- ♣ Toetsing NNN.

1.2 Het plangebied

In Figuur 1 is de ligging van het plangebied aangegeven. Het betreft vier langgerekte kadastrale percelen langs het Groetkanaal. Het bruto oppervlak van de vier percelen is 17,58 hectare. Het netto oppervlak is 15,33 ha want aan weerszijden van watergang worden de panelen op drie meter afstand van de waterganggeplaatst. Op dit moment hebben de percelen een agrarische bestemming. Ze liggen parallel aan het Groetkanaal.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt aangegeven hoe de toetsing is uitgevoerd. In hoofdstuk 3 wordt een beschrijving gegeven van het project dat getoetst moet worden. In hoofdstuk 4 worden soort beschermende bepalingen uit de Wnb getoetst.

In hoofdstuk 5 wordt het project getoetst aan de bepalingen die gelden voor het Natuurnetwerk Nederland (NNN).

In hoofdstuk 6 worden de conclusies op een rij gezet en worden in hoofdstuk 7 enkele eenvoudige maatregelen genoemd die de natuurwaarden op zonneparken kunnen verhogen. Tot slot wordt in hoofdstuk 8 een literatuurlijst gepresenteerd.

In Bijlage 1 wordt aangegeven hoe de wetgeving rond Natura 2000-gebieden is ontstaan en wat deze wetgeving precies inhoudt. Tevens komt de bescherming van soorten aan de orde.

2 Methode

2.1 Soortbescherming

Hieronder wordt aangegeven hoe is onderzocht welke soorten te verwachten zijn binnen het plangebied. Speciale aandacht is uitgegaan naar die beschermde soorten waarvoor, indien aanwezig, specifieke maatregelen moeten worden getroffen of ontheffing moet worden aangevraagd bij werkzaamheden in het kader van dit plan.

2.1.1 Bronnenstudie

Om een inschatting te maken van eventueel aanwezige beschermde flora en fauna in het plangebied is bestaande literatuur geraadpleegd. Op basis van literatuurgegevens en informatie, samengebracht in bijvoorbeeld de Nationale Databank Flora- en Fauna (NDFF), is bekeken in hoeverre (beschermde) soorten in het verleden zijn aangetroffen in- en rond het plangebied.

Voor het onderzoek van de NDFF zijn de vijf kilometerhokken onderzocht waarbinnen het plangebied is gelegen en elf daaromheen gelegen kilometerhokken, rekening houdend met relevante, overeenkomstige biotopen tussen plangebied en omgeving.

In de database is gezocht naar gegevens van beschermde soorten of soorten met jaarrond beschermde verblijfplaatsen die niet zijn vrijgesteld. Hierbij is gekeken naar waarnemingen in de afgelopen 10 jaar. Vervolgens is een interpretatie gedaan met betrekking tot de aard en de waarde van de waarnemingen (bijvoorbeeld overvliegend of verblijvend, de onderzoeksinspanning en de kans dat de situatie ter plaatse veranderd is).

Naast het onderzoek van de NDFF zijn relevante verspreidingsatlassen en eventueel andere literatuur en websites geraadpleegd om de ecologische vereisten van soorten in samenhang met de verspreiding te bekijken.

2.1.2 Potentiebeoordeling

Het plangebied is op 3 februari 2019 bezocht om enerzijds de aanwezige en aangrenzende biotopen te beschrijven en anderzijds eventuele incidentele waarnemingen te doen van beschermde flora en fauna (voor zover waarneembaar).

2.1.3 Verwerking

Met behulp van analyse en expertkennis is op basis van de verzamelde gegevens en de aangetroffen biotopen een inschatting gemaakt van het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in- en nabij het plangebied.

Op grond van de plannen is (voor zover mogelijk) een korte effectbeoordeling gemaakt van de plannen op de te verwachten soorten.

Als negatieve gevolgen niet zijn uit te sluiten wordt aangegeven of specifieke maatregelen moeten worden genomen en/of ontheffing dient te worden aangevraagd.

2.2 NNN

Bij een ingreep in het NNN wordt getoetst in hoeverre een ingreep de 'wezenlijke kenmerken en waarden' van een gebied aantast.

De wezenlijke kenmerken en waarden zijn gedefinieerd als de in een gebied aanwezige natuurwaarden en de potentiële natuurwaarden, de daarvoor vereiste bodem- en watercondities en de voor het gebied kenmerkende landschapsstructuur en belevingswaarden. Concreet betekent dit dat bij een ingreep in het NNN wordt getoetst op:

- ♣ De toename van verstoring en het effect daarvan op de in een gebied aanwezige diersoorten.
- ♣ Het effect dat de ingreep heeft op de bodem en watercondities, die belangrijk zijn voor het handhaven van de natuurkwaliteit.
- ♣ Een eventueel direct effect door oppervlakteverlies.
- ♣ Het effect dat de ingreep heeft op de beleving van het landschap.

De natuurwaarden waarop getoetst wordt betreffen de natuurdoelen die in het NNN-gebied worden nagestreefd. Het gaat dan onder meer om de aanwezige beheertypen.

Op de website van de provincie Noord-Holland is daartoe gekeken welke beheertypen in en in de omgeving van het plangebied liggen.

3 Projectbeschrijving

In onderstaande paragrafen wordt een overzicht gegeven van de situatie die getoetst moet worden.

Het voornaamste argument om een zonneweide te ontwikkelen specifiek op deze locatie is het feit dat het restgrond betreft die niet (lastig/niet efficiënt) voor landbouwdoeleinden gebruikt kan worden door de ligging tussen het Groetkanaal en de watergang langs de Groetpolder. De initiatiefnemers willen met de opwekking van duurzame energie bijdragen aan de doelstellingen ten aanzien van duurzame energie, een nevenverdienste creëren om hun eigen agrarische bedrijfsvoering te versterken en bijdragen aan het verbeteren van de bijenstand.

3.1 Huidige situatie

Het plangebied betreft enkele langgerekte percelen ten westen van het Groetkanaal. Het gebied is circa 50 tot 60 meter breed en 3,7 kilometer lang.

Tussen het circa 40 meter brede Groetkanaal ten oosten van het plangebied en de akkers in de Groetpolder ligt een met schapen begraasde dijk en een sloot met steile oevers. Aan weerszijden van het Groetkanaal bevindt zich een circa tien meter brede rietkraag.

Ten westen van de akkers ligt een bredere sloot, het Kolhornerdiep, met aan weerszijden een smalle rietkraag.

De noordzijde van het plangebied is momenteel in gebruik als akker.

Aan de westzijde van het plangebied bevindt zich het Kolhornerdiep met enkele rietkragen.

Ten oosten van het Groetkanaal ligt langs de Groetweg, parallel aan het kanaal, een strook bos van ruim 20 meter breed.

3.1.1 Beschrijving aanwezige biotopen

Boschages

Op de akkers zelf is geen houtige beplanting aanwezig. Wel zijn aan de overzijde van de sloot een enkele Gewone vlier, een meidoorn en een wilg aanwezig.

Graslanden, akkers

Het plangebied bestaat uit akkers met voedselrijke bodem en grasland met voornamelijk aan de randen enkele algemene grassen en kruiden op een kleiige ondergrond.

Wateren en oevers

Tussen de percelen en de oostelijker gelegen dijk ligt een smalle sloot met steile oevers. Hier groeien enkele algemene grassen en kruiden.

Ten westen van de percelen ligt de vrij brede sloot het Kolhornerdiep met aan weerszijden een smalle rietkraag.

Bebouwing

In het plangebied is geen bebouwing aanwezig.

3.2 Werkzaamheden en plansituatie

Het toekomstige zonnepark zal uit een veldopstelling van zonnepanelen met bijbehorende infrastructuur bestaan. Middels het zonnepark wordt elektriciteit opgewekt uit zonne-energie. Hiermee

kan een grote bijdrage worden geleverd aan de duurzaamheid-doelstellingen van de gemeente Hollands Kroon.

De panelen worden op het zuiden georiënteerd en worden geplaatst op een daarvoor geïnstalleerd frame van maximaal 1,5 meter hoog. Deze worden in de bodem verankerd middels palen, zodat slechts zeer beperkte ontgraving nodig is. Er blijft een ruimte open van circa vier tot zes meter tussen de rijen panelen, om schaduwwerking onderling te voorkomen.

Onder de frames wordt geen verharding toegepast. Er wordt gebruik gemaakt van ingezaaid gras met veldbloemen en lokaal aanwezige plantensoorten onder en naast de zonnepanelen. Zo wordt het natuurlijk karakter zoveel mogelijk behouden. Met name voor honingbijen worden zo betere leefomstandigheden geboden.

De zonneweide wordt voorzien van een natuurlijke omheining/afscherming.

Er wordt geen verlichting geplaatst op het terrein. Er worden zonnepanelen toegepast die zo weinig mogelijk zonlicht reflecteren.

De zonnepanelen zullen op minimaal drie meter afstand van de slootoever worden geplaatst.

Planning

Volgens planning zullen de werkzaamheden in het najaar van 2019 plaatsvinden. Er zal alleen overdag gewerkt worden, globaal tussen 8.00 en 16.00 uur.

De werkzaamheden zullen worden uitgevoerd buiten het broedseizoen. Grondverzet zal alleen dan plaatsvinden als geen actieve nesten van broedvogels aanwezig zijn.

De werkzaamheden zullen een doorlooptijd hebben van vier tot vijf maanden.

Materieel

Werkzaamheden zullen alleen op de percelen zelf plaats vinden. De aangrenzende sloten of het omliggend gebied blijven ongemoeid.

De panelen zullen worden aangevoerd met kleine vrachtwagens en met kleinschalig materieel worden geplaatst.

4 Soortbescherming Wnb

In dit hoofdstuk worden de beschermde soorten beschreven per soortgroep. In de beschrijving wordt per soortgroep eerst aangegeven welke soorten (volgens opgave van het NDFF en literatuur) in het verleden of tijdens het afgelegde veldbezoek zijn aangetroffen. Vervolgens wordt vermeld welke soorten op grond van aanwezige biotopen te verwachten zijn en welke gebruiksfuncties het plangebied kan hebben voor deze soorten.

Voor een beschrijving van de huidige situatie en de aanwezige biotopen, zie §3.1.

4.1 Beschermde soorten

4.1.1 Flora

Er zijn rond het plangebied geen waarnemingen bekend van beschermde soorten planten (NDFF 2009-2019).

In het plangebied is geen geschikt biotoop aanwezig voor beschermde flora, zoals vegetaties van vochtige duinvalleien. Er komt geen beschermde flora voor in het plangebied.

4.1.2 Vissen

In het plangebied zelf is geen oppervlaktewater aanwezig. Er kan daarom ook geen sprake zijn van het voorkomen van beschermde vissoorten. De sloten rond het plangebied blijven gehandhaafd zoals ze zijn.

4.1.3 Amfibieën

Aangetroffen soorten

Er zijn rond het plangebied geen waarnemingen bekend van Rugstreeppad (NDFF2009-2019).

Potentie amfibieën

De sloten naast het plangebied levert geschikt voortplantingswater voor enkele algemene soorten amfibieën zoals Gewone pad, Kleine watersalamander of Groene kikker (bastaardkikker en/of Meerkikker). Deze soorten zijn beschermd onder de Wnb maar ze zijn in Noord-Holland 'vrijgesteld' bij de uitvoering van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, zie verder Bijlage 1.2.1.

In- of direct naast het plangebied is geen geschikt voortplantingswater aanwezig voor Rugstreeppad, de benodigde levensvoorwaarden zijn daarmee niet aanwezig en de soort is de afgelopen 10 jaar niet in de nabijheid van het plangebied waargenomen. Mogelijk kan incidenteel de Rugstreeppad langstrekkend voorkomen. In landbiotoop verblijvende Rugstreeppadden worden niet verwacht

vanwege de regelmatige grondbewerkingen, de ongeschikte kleiige ondergrond en het ontbreken van waarnemingen in de omgeving.

4.1.4 Reptielen

Er zijn geen waarnemingen bekend van beschermde reptielen (NDFF 2009-2019). Deze worden ook niet verwacht.

4.1.5 Vogels

Alle inheemse vogelsoorten zijn beschermd. Het bevoegd gezag maakt onderscheid tussen soorten met niet-jaarrond beschermde nesten, soorten met jaarrond beschermde nesten (ingedeeld in vier categorieën) en de zogenaamde 'categorie 5-soorten' (zie verder Bijlage 1.2.5).

Potentie plangebied soorten met niet-jaarrond beschermde nesten

Het plangebied zelf is mogelijk geschikt als broedgebied voor weidevogels als de Kievit en Scholekster. In de sloten rond het plangebied kunnen watervogels als Wilde eend, Krakeend en Meerkoet broeden. In de rietkragen langs het Kolhornerdiep kunnen enkele moerasvogels als Kleine karekiet en Rietgors tot broeden komen.

Aangetroffen soorten met jaarrond beschermde nesten

Tijdens het veldbezoek werden geen vogels met jaarrond beschermde nesten of sporen (nesten) daarvan waargenomen.

Potentie soorten met jaarrond beschermde nesten

Omdat geen (geschikte) bebouwing en bomen aanwezig zijn en geen sporen of nesten werden waargenomen, wordt uitgesloten dat vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn in het plangebied.

4.1.6 Grondgebonden zoogdieren

Aangetroffen soorten

Er is een enkele losse waarneming bekend van een Hermelijn op meer dan 300 meter ten zuidwesten van het plangebied (NDFF 2009-2019).

Potentie zoogdieren

Vanwege het ontbreken van geschikt biotoop is het plangebied zelf niet geschikt voor beschermde soorten zoogdieren. Mogelijk kan een enkele Hermelijn of Wezel tijdelijk het plangebied gebruiken om van het ene naar het andere gebied te komen of om het gebied incidenteel te gebruiken als jachtgebied bij voldoende gewasdekking.

Mogelijk komen algemene soorten als Veldmuis, Bruine rat, Haas en Mol voor in het plangebied. Verder is het mogelijk dat in het gebied (kleine) zoogdieren voorkomen zoals Egel en verschillende algemene soorten (spits)muizen. Deze soorten (uitgezonderd Mol en Bruine Rat) zijn beschermd onder de Wnb maar ze zijn in Noord-Holland

‘vrijgesteld’ bij de uitvoering van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, zie verder Bijlage 1.2.1.

4.1.7 Vleermuizen

Vleermuizen kunnen op zeer duidelijk te onderscheiden manieren van een leefgebied gebruik maken. Belangrijke gebruiksfuncties zijn verblijfplaats, foerageergebied of (deel van) een vliegroute.

Aangetroffen vleermuizen

Er zijn foeragerende en langsvliegende vleermuizen aangetroffen, voornamelijk ten oosten van het Groetkanaal. Het gaat met name om Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger en Ruige dwergvleermuis. Meervleermuis (1 waarneming in 2012 in Kolhorn) en Watervleermuis (twee waarnemingen in 2016 bij Kolhorn) werden incidenteel vastgesteld.

Bij een boerderij 200 meter ten oosten van het plangebied langs de Grootweg is in 2018 een verblijfplaats van ten minste drie Gewone dwergvleermuizen en zes Laatvliegers vastgesteld.

Langs de Waardweg ten noordoosten van het plangebied zijn op twee verschillende erven in 2014 eenmaal een baltsende Ruige dwergvleermuis en een baltsende Gewone dwergvleermuis aangetroffen.

Potentie verblijfplaatsen

In het plangebied kunnen geen vleermuizen verblijven omdat geen geschikte gebouwen of bomen aanwezig zijn. Vastgestelde of verwachte soortgroepen met beschermde, niet vrijgestelde soorten in of nabij het plangebied.

Vleermuizen zijn strikt beschermd. Hun leefgebied bestaat uit (vaste) verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden.

Potentie foerageergebied

Vanwege de openheid is het plangebied zelf nauwelijks geschikt voor foeragerende vleermuizen. Aanwezige luwe plekken langs rietkragen kunnen zorgen voor enige concentratie van insecten waardoor vleermuizen kunnen worden aangetrokken.

De boszone en dijk ten oosten van het plangebied zijn aantrekkelijker voor vleermuizen vanwege aanwezige luwte (insecten) en ook als vliegroute.

Potentie vliegroute

De dijk en het Groetkanaal ten oosten van het plangebied kan als onderdeel van een langere landschapslijn onderdeel uitmaken van een vliegroute van vleermuizen.

jaarrond beschermde vogels ongeschikt of ontoegankelijk worden gemaakt!

Voorafgaand aan eventueel grondverzet in het broedseizoen, zal een controle moeten worden uitgevoerd naar in gebruik zijnde nesten. Als nesten vernield kunnen worden door grondverzet, dienen werkzaamheden ter plaatse te worden uitgesteld.

Door het nemen van deze maatregelen zijn negatieve effecten op broedvogels uitgesloten.

Soorten met jaarrond beschermde nesten

Voor het mogelijk incidentele gebruik van het plangebied door vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten uit de omgeving (Ransuil, Buizerd) van het plangebied, wordt geen negatief effect verwacht van de ingreep omdat het plangebied slechts een klein deel uitmaakt van een veel groter foerageergebied en in de naaste omgeving veel vergelijkbaar of beter biotoop aanwezig is. De vogels kunnen derhalve gemakkelijk uitwijken.

4.2.2 Vleermuizen

Foerageergebied

Voor de mogelijk aanwezige foeragerende vleermuizen in het plangebied wordt geen negatief effect verwacht van de ingreep omdat het plangebied slechts een klein deel uitmaakt van een veel groter foerageergebied en in de naaste omgeving veel vergelijkbaar of beter biotoop aanwezig is. De vleermuizen kunnen derhalve gemakkelijk uitwijken.

Aan gezien de zonneweide in het donker geen licht uitstraalt kan geen sprake zijn van lichthinder voor vleermuizen.

Wel kan sprake zijn van enige schittering op omliggend terrein, vooral bij zonsopgang en zonsondergang, wanneer de zon haaks op de panelen staat. Dit is in een periode wanneer vleermuizen nog niet of niet meer actief zijn.

Mogelijk zal het gebied meer insecten aantrekken vanwege de aanwezigheid van meer bloeiende planten dan nu het geval is in het plangebied. In dat geval kan het gebied juist aantrekkelijker voor vleermuizen om te foerageren.

Vliegroutes

De zone ten oosten van het plangebied kan gebruikt worden als onderdeel van een vliegroute door vleermuizen. De aanleg van een zonneweide zal geen invloed hebben op het functioneren van deze vliegroute.

4.3 Conclusie soortbescherming

Er worden geen belangrijk negatieve effecten verwacht voor beschermde soorten mits wordt gewerkt met inachtneming van hetgeen beschreven in voorgaande paragrafen.

5 Toetsing Natuurnetwerk Nederland (NNN)

5.1 Algemeen

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN), voorheen EHS (Ecologische Hoofdstructuur) is een samenhangend netwerk van (inter-)nationaal belangrijke, duurzaam te behouden ecosystemen. Dit netwerk vormt de basis voor de Nederlandse bijdrage aan het behoud van de mondiale biodiversiteit. De EHS is geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan van het toenmalige ministerie van LNV (1990).

In 2014 is de term Natuurnetwerk Nederland (NNN) geïntroduceerd om de term 'Ecologische Hoofdstructuur' (EHS) te vervangen. In navolging van het Rijk hanteert ook de provincie Noord-Holland de term NNN. In de wet heet het NNN nog steeds de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

De EHS is planologisch beschermd. Dit betekent dat ingrepen in de EHS alleen zijn toegestaan als ze geen negatieve effecten hebben, of als negatieve effecten kunnen worden tegengegaan door het nemen van mitigerende maatregelen. Heeft een ingreep wel een significant negatief effect op de 'wezenlijke kenmerken en waarden' van een EHS-gebied, dan geldt het 'nee, tenzij regime'. Een project kan dan alleen doorgaan als er geen reële alternatieven zijn en als sprake is van een groot openbaar belang. Als een ingreep wordt toegestaan moet de initiatiefnemer de (potentiële) natuurwaarden die verloren gaan, op eigen kosten compenseren.

Het Groetkanaal ter hoogte van het plangebied vormt een ecologische verbindingszone en wordt begrensd door rietkragen van enkele meters breed.

Voor gronden die grenzen aan de EHS, maar daar zelf buiten liggen, gelden geen beperkingen. De EHS heeft, in tegenstelling tot Natura2000-gebieden, geen 'externe werking' die een toets van gebruik aangrenzend aan het natuurgebied verplicht stelt. Alle Natura 2000-gebieden liggen overigens ook vrijwel geheel binnen de EHS.

Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland. Tot die tijd was de Rijksoverheid hiervoor verantwoordelijk.

5.2 Toetsing

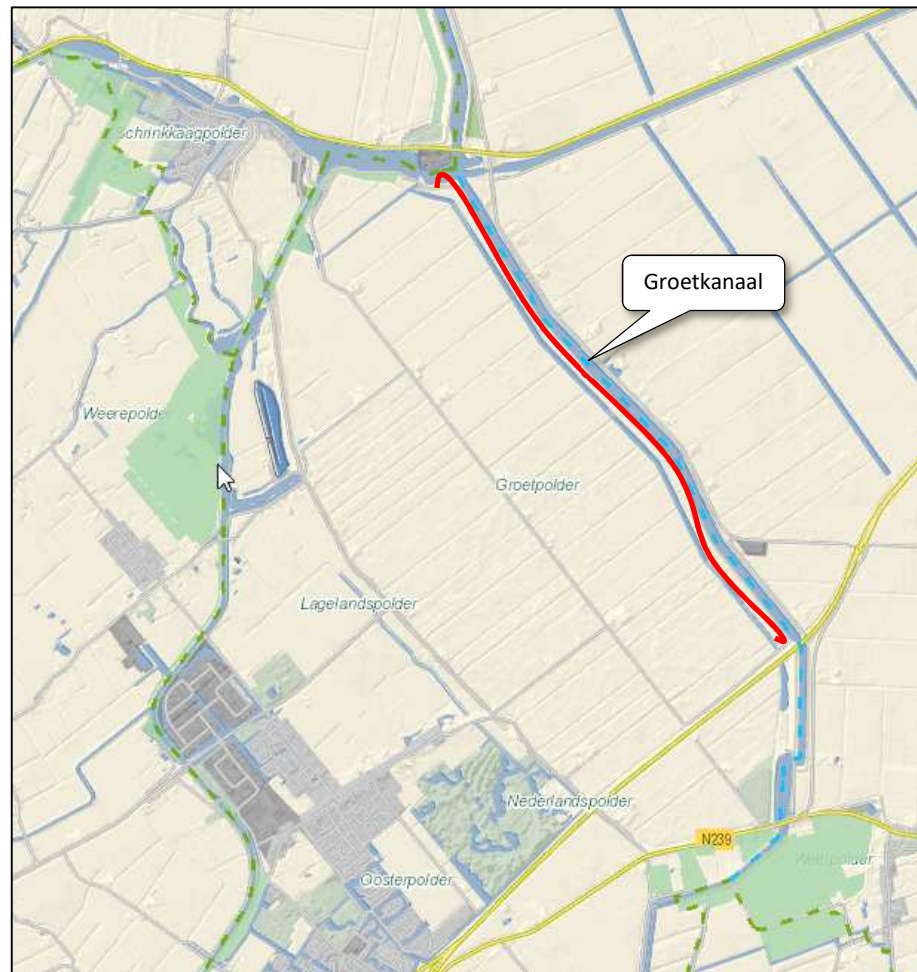
Het begrip 'wezenlijke kenmerken en waarden' is direct gekoppeld aan de planologische bescherming van het NNN-gebied. Bij een ingreep in het NNN wordt getoetst in hoeverre een ingreep de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied aantast.

In dit geval ligt het plangebied niet in het NNN. Wel vormt het ten oosten van het plangebied gelegen Groetkanaal een te behouden landschapslint. In de figuur op de volgende pagina is de ligging van de verbindingzone weergegeven.

De natuurwaarden waarop getoetst zal worden betreffen de natuurdoelen die in het NNN-gebied worden nagestreefd. Het gaat in dit geval om de functie als verbindingzone voor planten en dieren.

Zuidzijde plangebied (akker) met langs het Kolhornerdiep een zone met riet en braamstruweel.

Ligging Ecologische verbindingszone Groetkanaal (blauwe stippellijn) en andere ecologische verbindingszones (groene stippellijn) bij globale ligging plangebied (rode lijn), bron Provincie Noord-Holland.

5.2.1 Storende factoren

Door de aanleg en het gebruik van een zonneweide in de Groetpolder kan verstoring optreden als gevolg van geluid, licht, trillingen, optische verstoring.

In dit geval ligt tussen het plangebied en de eigenlijke verbindingszone een sloot en een hoge dijk. Hierdoor zullen genoemde storende effecten, die met name kunnen optreden bij de aanleg van het zonnepark, niet sterk doordringen in de verbindingszone.

In de bepalingen t.a.v. soortbescherming is aangetoond dat populaties van (beschermde) soorten geen negatief effect zullen ondervinden van het project (zie §4.3).

5.2.2 Effect op bodem- en watercondities

Aangezien het eigenlijke plangebied buiten het NNN en de verbindingszones ligt en er alleen sprake is van de plaatsing van zonnepalen op land kan geen sprake zijn van aantasting van bodem- en watercondities in het NNN.

Rij windmolens ten westen van locatie zonneweide (akker).

5.2.3 Oppervlakteverlies

Aangezien het eigenlijke plangebied buiten het NNN en de verbindingzones ligt kan geen sprake zijn van oppervlakteverlies.

5.2.4 Beleving landschap

Recreanten die de dijk gebruiken als wandelpad zullen ten westen hiervan in de toekomst een 3,7 kilometer lang zonnepark zien liggen, daar waar nu sprake is van akkers. Vergeleken met de al bestaande rij windmolens even westelijker is dit een minder storend element.

De aanwezigheid van veel meer bloemen en wellicht een haag en natuurvriendelijker oevers rond de zonneweide kan daarentegen juist bijdragen aan een positieve beleving van het landschap door de recreant.

5.3 Conclusie

De aanleg en het gebruik van een zonneweide in de Groetpolder zal de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied niet aantasten.

6 Samenvatting van de conclusies

In deze natuurtoets is de aanleg en het gebruik van een zonneweide in de Groetpolder getoetst aan de landelijke en provinciale natuurwetgeving. Hieronder staan per toets de getrokken conclusies op een rij.

6.1 Toetsing soortbescherming Wnb

De aanleg en het gebruik van een zonneweide in de Groetpolder zal geen negatieve gevolgen hebben voor de populaties van de in het gebied voorkomende zwaar beschermde soorten.

6.2 Toetsing NNN

Het plangebied ligt niet in het NNN, inclusief de zogenaamde verbindingzones die verschillende NNN-gebieden kunnen verbinden.

De aanleg en het gebruik van een zonneweide in de Groetpolder zal de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied niet aantasten.

7

Natuurwaarden verhogen op zonneparken

Met behulp van enkele eenvoudige maatregelen kan de natuur in en rond zonneparken versterkt worden en krijgen planten en dieren in deze nieuwe ontwikkelingslocaties de ruimte.

Op een zonnepark zijn twee typen ruimten te onderscheiden die waar natuurwaarden gerealiseerd kunnen worden. Het gaat om:

- ♣ open ruimte tussen en onder de zonnepanelen.
- ♣ de ruimte direct rondom het zonnepark.

7.1 Open ruimte tussen en onder de zonnepanelen**Bloemrijk en kruidenrijk grasland**

Deze ruimte kan ingericht worden als bloemrijke en kruidenrijke weide. Door extensief maaibeheer (of begrazing) zonder bemesting toe te passen op deze weides krijgen insecten, vogels en kleine zoogdieren een kans om te profiteren van de bloemen en zaden. Bloemrijke weiden zijn goed voor het behouden van vlinders en bijen. Zonneparken waarbij de bodem bedekt is met kunstgrasmatten is wellicht kostenbesparend maar vervuilend, onaantrekkelijk en **negatief** voor biodiversiteit. Het is belangrijk voor de ontwikkeling van kruidenrijk grasland om met de positie van de panelen zoveel mogelijk licht op de bodem te laten doordringen.

Het is zeer belangrijk, vooral voor kleine zoogdieren en amfibieën maar ook voor zaadsetting van sommige kruiden en voor overwinterende insecten dat gefaseerd wordt gemaaid en nooit het gehele terrein in één keer kaal is. Minimaal 30-40% dekkingbiedende vegetatie aanhouden en het maaibeheer aanpassen op het voorkomen van opslag van houtige gewassen is ideaal.

Poelen, sloten en greppels

Behoud de bestaande **greppels** in een perceel, door dit reliëf in de bodem ontstaat meer biodiversiteit in flora en fauna. Door de aanwezigheid van poelen, greppels en depressies kunnen ook amfibieën en libellen profiteren van een zonnepark. Veel libellen en amfibieën (kikkers, padden, salamanders) zijn voor hun voorplanting afhankelijk van kleine wateren en poelen.

Takkenrillen, houtstappels en broeihopen

Door de aanleg van **takkenrillen** en houtstapels kunnen kleine zoogdieren profiteren als Bunzing, Hermelijn en Wezel. Door de aanleg van broeihopen kan Ringslang profiteren.

Insectenhôtels of nestkastjes

Op een zonnepark **kunnen** ook insectenhôtels of nestkastjes opgehangen worden. Dit versterkt de ecologische waarde van het terrein.

7.2 De ruimte direct rondom van het zonnepark

Struiken en bosschages

Rond het zonnepark aanleggen van bijvoorbeeld een meidoornhaag is een ideale biotoop voor broedende zangvogels. Tevens kan de stekelige meidoornhaag onbevoegde personen buiten het zonnepark houden. Een haag met struiken onttrekt de panelen ook uit het oog van de omgeving.

Water rondom

Het verbreden van wateren rondom planpercelen en de aanleg van natuurvriendelijke oevers met oeverbegroeiing vormt een leefgebied voor vele dier en planten soorten.

Zorg voor verschillende waterdiepten. Een diep vorst vrij deel is voor vissen en amfibieën een mogelijkheid om de winter door te komen.

Hekwerk en verlichting

Zorg bij het plaatsen van een hek rondom het terrein niet voor een totale afstuiting van het terrein voor dieren. Zorg voor een kier aan de onderzijde van het hek voor bijvoorbeeld de Egel.

Let bij eventuele verlichting op het terrein dat deze vogel en/of vleermuis vriendelijk is.

Kansen

Een zonnepark kan de biodiversiteit in een gebied verhogen. Het kan een plek zijn waar dieren hun leefgebied hebben: voedsel zoeken, rusten, voortplanten/broeden, opgroeien en overwinteren. Een zonnepark kan daarbij een 'stepping stone' of verbinding zijn tussen natuurgebieden.

8

Aanbevolen en geraadpleegde literatuur

- BIJLSMA, ROB.G., 1993 *Ecologische atlas van de Nederlandse Roofvogels*. Schuyt & Co., Haarlem.
- BROEKHUIZEN, S., K. SPOELSTRA, J.B.M. THISSEN, K.J. KANTERS & J.C. BUYS (RED.), 2016. *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.
- CREEMERS, R.C.M., & J.C.W. VAN DELFT (RAVON, RED.), 2009. *De amfibieën en reptielen van Nederland - Nederlandse Fauna 9*. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- DIETZ, C., O VON HELVERSEN & D. NILL, 2011. *Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noord-West Afrika*. Tirion Natuur.
- FLORON, 2011. *Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora*. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- HERDER, J.E., J. KRANENBERG, D. HOOGENBOOM, J. HAMERS & K. DEKKER (RED.), 2012. *Atlas van de Noord-Hollandse vissen*. Landschap Noord-Holland, Heiloo & Stichting RAVON, Nijmegen.
- HOOGENBOOM, D.M., F. VISBEEN, J. WONDERGEM, W. RUITENBEEK (RED.), 2014. *Atlas van de Noord-Hollandse zoogdieren*. Landschap Noord-Holland, Heiloo & Noord-Hollandse Zoodier Studiegroep (NOZOS), Alkmaar.
- KRIGSVELD, K.L., R.R. SMITS & J. VAN DER WINDEN, 2008. *Verstoringsgevoeligheid van vogels. Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie*. Bureau Waardenburg bv, Vogelbescherming Nederland.
- MEIJER, R.G., J.P. DWARSHUIS, & K.R. PIENING, 2018. *Wat horen vleermuizen van door mensen geproduceerde geluiden?* Lutra, Journal of the Dutch Mammal Society, 61:2 297-320, december 2018.
- MOLENAAR, J.G. DE, 2003. *Lichtbelasting. Overzicht van de effecten op mens en dier*. Alterra-rapport 778, Alterra, Research Instituut voor de Groene Ruimte, Wageningen.
- SCHARRINGA, C.J.G., W. RUITENBEEK & P.J. ZOMERDIJK, 2010. *Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009*. Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland, Landschap Noord-Holland.
- SOVON VOGELONDERZOEK NEDERLAND, 2002. *Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000*. – *Nederlandse Fauna 5*. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.
- TWISK, P., A. VAN DIEPENBEEK & J.P. BEKKER, 2009. *Veldgids Europese zoogdieren*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

VLEERMUISVAKBERAAD (NETWERK GROENE BUREAUS, ZOOGDIERVERENIGING VZZ EN GEGEVENS AUTORITEIT NATUUR). *Vleermuisprotocol 2013*, 27 maart 2013.

9 Bijlagen

Bijlage 1 Huidige natuurwetgeving

Bijlage 1 Huidige natuurwetgeving

Bijlage 1.1 Wet Natuurbescherming (Wnb)

De Wet Natuurbescherming (Wnb) is het nationale wettelijke kader waarin de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet zijn samengevoegd.

In de Wnb is zowel de soortbescherming van wilde flora en fauna geregeld als de gebiedsbescherming die veelal voortkomt uit bepalingen van de Europese Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn.

De provincies zijn, op enkele uitzonderingen na, het bevoegd gezag van de wet. De provincies organiseren de ontheffingsverlening en handhaving.

Bijlage 1.1.1 Zorgplicht

Een belangrijke bepaling van de Wnb is de zorgplicht die stelt dat “een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.”

Bijlage 1.2 Soortbescherming

Bijlage 1.2.1 Categorieën

Onder de Wnb wordt een aantal soorten planten en dieren beschermd. Er zijn vier categorieën met beschermde soorten. Twee categorieën bevatten de soorten die respectievelijk zijn beschermd onder de Europese Habitatrichtlijn en soorten genoemd in de Europese Vogelrichtlijn.

Naast deze Europees beschermde soorten heeft de wetgever nog een extra categorie soorten toegevoegd, de ‘andere soorten’.

Per provincie is conform artikel 3.11 nog een vierde categorie opgesteld, die van de ‘vrijgestelde soorten’. Alleen soorten uit de derde categorie kunnen worden vrijgesteld. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van ontheffingsplicht bij het overtreden van de verbodsbepalingen (zie Bijlage 1.2.2) bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en bestendig beheer. De lijst van vrijgestelde soorten kan per provincie variëren en is te vinden in Tabel 2.

Daarnaast zijn Bosmuis, Veldmuis en Huisspitsmuis in of op gebouwen of daarbij behorende erven in alle gevallen vrijgesteld van de genoemde verboden in artikel 3.10.

Tabel 2.

Vrijgestelde soorten per provincie.

Rood=niet vrijgesteld.

Zoogdieren	DR	FL	FR	GL	GR	L	NB	NH	OV	UT	ZL	ZH
Aardmuis	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Bosmuis	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Bunzing	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+
Dwergmuis	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Dwergspitsmuis	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Eekhoorn						+						
Egel	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+
Gewone bosspitsmuis	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Haas	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Hermelijn	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+
Huisspitsmuis	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Konijn	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Ondergrondse woelmuis	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	
Ree	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Rosse woelmuis	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Steenmarter						+						
Tweekleurige bosspitsmuis	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	
Veldmuis	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Vos	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Wezel	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+
Wild zwijn							+					
Woelrat	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Amfibieën en reptielen	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Bastaardkikker	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Bruine kikker	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Gewone pad	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Hazelworm						+						
Kleine watersalamander	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Levendbarende hagedis						+						
Meerkikker	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Bijlage 1.2.2 Verbodsbepalingen

De Wnb bepaalt conform artikel 3.1, 3.5 & 3.10 dat de volgende zaken verboden zijn:

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende dieren voorkomend in de Habitatrichtlijn, vogels genoemd in de Vogelrichtlijn en aangewezen 'andere soorten' opzettelijk te doden of te vangen¹.
2. Het is verboden dieren voorkomend in de Habitatrichtlijn opzettelijk te verstoren.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van hierboven genoemde soorten te vernielen of te beschadigen of nesten of eieren van vogels weg te nemen.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste punt opzettelijk te verstoren als deze verstoring van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.
5. Het is verboden planten van soorten genoemd in de Habitatrichtlijn (bijlage IV, Bijlage 1 Verdrag van Bern) of als 'andere soorten' (Bijlage B bij de wet) in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Bijlage 1.2.3 Ontheffingsmogelijkheid

Ruimtelijke ontwikkeling en (her)inrichting zoals het slopen, renoveren of bouwen van woningen, het dempen van wateren of het aanleggen bedrijventerreinen, kan beschadiging of vernieling tot gevolg hebben van de voortplantings- en rustplaatsen van de in het gebied voorkomende (beschermde) soorten. Dit hangt af van de fysieke uitvoering daarvan en de periode waarin het project plaatsvindt. In bepaalde gevallen moet dan ontheffing voor de Wnb verkregen worden.

Als er beschermde soorten (zie Bijlage 1.2.1) voorkomen die niet zijn vrijgesteld én verbodsbepalingen (zie Bijlage 1.2.2) worden overtreden, dan is ontheffing vereist of moet, indien mogelijk, conform art. 3.31 gewerkt worden met een door het Ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode.

De vraag of de ontheffing kan worden verleend zal worden beoordeeld door het bevoegde gezag (veelal de provincie waarin het plangebied is gelegen). Belangrijk daarbij is de vraag in hoeverre schade optreedt, of de gunstige staat van instandhouding van de

¹Het betreft soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, soorten genoemd in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn in hun natuurlijke verspreidingsgebied. Alsmede andere soorten, genoemd in bijlage, onderdeel A, bij de wet.

betrokken soort(en) in gevaar komt en of er bevredigende alternatieven voorhanden zijn voor de ingreep of de locatie daarvan.

Bijlage 1.2.4 Wettelijk belang

Per categorie is het bij het al dan niet verkrijgen van een ontheffing belangrijk wat het belang is van het uit te voeren plan en de te verkrijgen ontheffing. Als schade niet te voorkomen is, dient één van de onderstaande wettelijke belangen van toepassing te zijn:

Soorten van de Vogelrichtlijn

- ♣ Ontheffing is nodig in het belang van de volksgezondheid of openbare veiligheid.
- ♣ Ontheffing is in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer.
- ♣ Ontheffing is nodig ter bescherming van flora en fauna.

Soorten van de Habitatrichtlijn

- ♣ Ontheffing is nodig ter bescherming van flora en fauna.
- ♣ Ontheffing is in het belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Andere soorten

- ♣ Ontheffing is nodig ter bescherming van flora en fauna.
- ♣ Ontheffing is in het belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid of andere dwingende redenen van (groot) openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.
- ♣ Ontheffing is nodig in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting van gebieden en het toekomstig gebruik daarvan.

Bijlage 1.2.5 Broedvogels

Voor broedvogels wordt in principe geen ontheffing verleend. Als men verstorende activiteiten buiten het broedseizoen laat plaatsvinden worden de vogels geacht te kunnen uitwijken, treedt geen schade op en is geen ontheffing noodzakelijk.

Er is een uitzondering, vogelnesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn vallen onder de definitie van 'vaste rust- of verblijfplaatsen' en zijn daarom jaarrond beschermd. Er zijn vier verschillende categorieën 'jaarrond beschermd broedvogels', categorie 1 t/m 4, zie kader volgende pagina.

De lijst met vogelsoorten waarvan de nesten gedurende het hele jaar zijn beschermd is in 2009 aangepast (zie kader). **Let wel!** Bij de bescherming van een jaarrond beschermd nest of verblijf wordt zowel de verblijfplaats als de (directe) omgeving die nodig is voor het succesvol functioneren daarvan, betrokken!

Kader: Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten en bijbehorende categorie.

Soort	Categorie	Toelichting codes
Boomvalk	D	Vogelsoorten waarvan de nesten in
Buizerd	D	principe jaarrond zijn beschermd met
Gierzwaluw	B	beschermingscategorie:
Grote gele kwikstaart	C	1 = soorten die ook buiten het
Havik	D	broedseizoen het nest gebruiken als vaste
Huismus	B	rust- of verblijfplaats,
Kerkuil	C	2 = koloniebroeders die elk broedseizoen
Oehoe	C	op dezelfde plaats broeden en die daarin
Ooievaar	C	zeer honkvast zijn of afhankelijk van
Ransuil	D	bebouwing of biotoop,
Roek	B	3 = soorten die elk jaar op dezelfde plaats
Slechtvalk	C	broeden en die daarin zeer honkvast zijn of
Sperwer	D	afhankelijk van bebouwing,
Steenuil	A	4 = soorten die niet of nauwelijks zelf in
Wespendief	D	staat zijn een nest te maken.
Zwarte wouw	D	

Voor jaarrond beschermde soorten kan, meestal alleen buiten het broedseizoen, wél ontheffing worden aangevraagd. Een 'omgevings-check' is dan vereist. Een deskundige moet in dat geval vaststellen of de desbetreffende soort zelfstandig een vervangend nest kan vinden in de omgeving, of dat met verzachtende en/of compenserende maatregelen de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rustplaats gegarandeerd kan worden. Om zeker te zijn dat geplande of genomen maatregelen hiertoe voldoende zijn, moeten deze middels een ontheffingsaanvraag worden voorgelegd aan de provincie. Als geen schade optreedt en de gunstig staat van instandhouding niet in gevaar komt, zal de aanvraag (positief) worden afgewezen. Het is uiteraard essentieel dat de (aan de provincie) voorgestelde maatregelen ook daadwerkelijk worden genomen.

Categorie 5-soorten

Er is nog een categorie met 'bijzondere' vogelsoorten (Categorie 5) Deze soorten keren (zoals ook jaarrond beschermde soorten) weliswaar vaak terug naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar beschikken over voldoende flexibiliteit om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Van deze soorten zijn de verblijfplaatsen alleen dan beschermd als 'zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen'.

Bijlage 1.2.6 Gedragscodes

Indien men in het bezit is van een door de minister van EZ goedgekeurde gedragscode hoeft bij werkzaamheden in het kader van natuurbeheer, van bestendig beheer of onderhoud, van bestendig gebruik en van ruimtelijke ontwikkeling of inrichting voor Vogelsoorten (artikel 3.1), Habitatrichtlijnsoorten (artikel 3.5) en andere soorten (artikel 3.10) geen ontheffing te worden aangevraagd, mits aantoonbaar wordt gewerkt met deze gedragscode (artikel 3.31). De

bewijslast dat correct is en wordt gehandeld volgens de gevolgde gedragscode ligt bij de initiatiefnemer.

Het is ook mogelijk te werken conform een dergelijke goedgekeurde gedragscode zonder deze zelf te hebben opgesteld. Te beïnvloeden soorten dienen dan wel in de gebruikte gedragscode te worden behandeld en er moet een belang zijn voor het project vergelijkbaar met genoemde belangen uit de VRL, HRL of de 'andere soorten'.

Bijlage 1.3 Gebiedsbescherming

De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden. In de Wnb (art. 1.12) wordt ook verordend dat (provinciaal) gebieden aangewezen worden binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Tevens wordt aangegeven dat provincies mogelijkheden hebben ook andere belangrijke gebieden aan te wijzen vanwege hun landschap-pelijke- of natuurwaarden.

Bijlage 1.3.1 Natura 2000

Nederland en andere EU-landen hebben in overleg met de Europese Commissie speciale beschermingszones aangewezen, de zogenaamde Natura 2000-gebieden. Een overzicht van Natura 2000-gebieden is te vinden op:

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&groep=0>

Habitattoets

Wanneer plannen bestaan een project in of rond een Natura 2000-gebied uit te voeren, neemt de initiatiefnemer contact op met het bevoegde gezag. In principe is dit Gedeputeerde Staten van de Provincie waarin een gebied (grotendeels) ligt.

Indien negatieve effecten van een project niet kunnen worden uitgesloten, dient een toetsing te worden uitgevoerd. Als uit deze toetsing (ook wel 'Habitattoets' genoemd) blijkt dat een plan (mogelijk) significante negatieve gevolgen heeft, vindt de vergunningaanvraag plaats via een 'passende beoordeling'. Daarbij moeten ook cumulatieve effecten zijn meegenomen.

Alleen als uit de passende beoordeling met zekerheid blijkt dat geen significante gevolgen zullen optreden, of als het gaat om activiteiten met een groot openbaar belang en waarvoor geen alternatieven zijn, wordt vergunning verleend. Als uit de 'Habitattoets' blijkt dat een activiteit negatieve gevolgen kan hebben die niet significant zijn, vindt de vergunningaanvraag plaats via een verslechterings- en verstoringstoets. Bij deze toets wordt via een uitgebreide effectbeoordeling nagegaan of activiteiten een kans met zich meebrengen op verslechtering van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten. Het bevoegd gezag geeft een vergunning af als

de verslechtering of verstoring in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen aanvaardbaar is (zie verder Bijlage 1.6 en 1.7).

Externe werking

Belangrijk bij de bepalingen rond Natura 2000- gebieden is de 'externe werking'. Dit betekent dat ook projecten buiten het Natura 2000- netwerk met mogelijk negatieve gevolgen binnen het netwerk, getoetst moeten worden aan doelen van betrokken gebied of gebieden. Een bijzondere vorm van externe werking is de (extra) uitstoot van stikstof door een project die kan neerslaan binnen Natura 2000-gebieden en daar voor schade kan zorgen. Om de mate van stikstofvervuiling te volgen en te reguleren is op 1 juli 2015 de zogenaamde 'Programmatistische Aanpak Stikstof' (PAS) in werking getreden. Boven bepaalde 'drempelwaardes' kan een project vanwege neergeslagen stikstof meldings- of vergunning plichtig zijn.

Bijlage 1.4 Overige gebiedsbescherming

Bijlage 1.4.1 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Ingrepen in gebieden die horen bij het Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische hoofdstructuur, EHS) worden in principe niet toegestaan, tenzij bijvoorbeeld uitgesloten is dat de ingreep een negatief effect heeft op het netwerk of de ingreep een groot maatschappelijk belang dient. Getoetst wordt of een ingreep van invloed is op 'wezenlijke kenmerken en waarden', het NNN kent geen toetsing op 'externe werking'. Als een ingreep wordt toegestaan, moeten eventuele nadelige gevolgen zoveel mogelijk worden voorkomen en de resterende schade moet worden gecompenseerd. Uitgangspunt bij het toestaan van ingrepen is dat netto sprake moet zijn van een versterking van het netwerk.

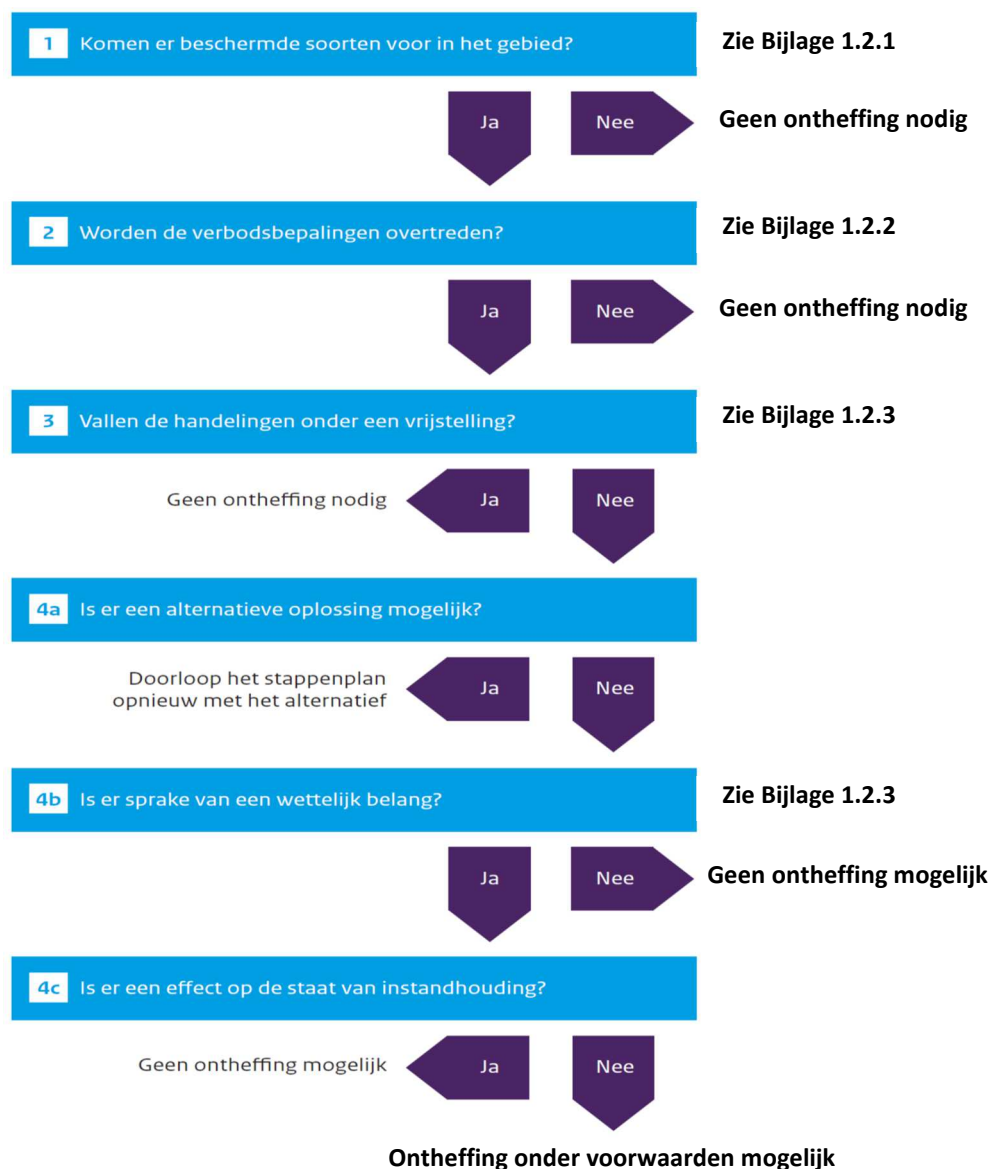
Bijlage 1.4.2 Overige natuurwetgeving

Naast de behandelde wetgeving zijn soms andere gebied beschermende bepalingen van kracht. Dit kunnen regionale of provinciale plannen of visies zijn die gebieden of soorten (extra) beschermen. Een voorbeeld hiervan zijn de 'weidevogelleefgebieden' van de Provincie Noord-Holland. Per plangebied zal op maat moeten worden nagegaan of dergelijke bepalingen aan de orde zijn.

Bijlage 1.5 Procedure

Als bij aanvang van een project niet uitgesloten is dat beschermde soorten voorkomen of negatieve effecten op beschermde gebieden kunnen optreden, is een ecologische *quickscan* nodig en dient het stroomschema uit Figuur 2 te worden gevolgd.

Figuur 2.
Stappenplan
procedure
ecologisch
onderzoek en
ontheffing

Als op grond van deze *quickscan* de aanwezigheid van dergelijke soorten of gevolgen niet zijn uit te sluiten én wordt gezien dat negatieve effecten kunnen optreden, is vervolgonderzoek noodzakelijk.

Tijdens het vervolgonderzoek wordt het plangebied geïnventariseerd op de mogelijk aanwezige beschermde soorten. Indien aangetroffen worden de gebruiksfuncties van deze soorten in beeld gebracht. Vervolgens wordt opnieuw onderzocht of negatieve gevolgen mogelijk zijn door uitvoering van de plannen.

Bijlage 1.5.1 Ontheffingsaanvraag Wnb

Als stap 4a uit het stroomschema negatief is omdat een project of plan locatie gebonden is en er geen alternatieven zijn, is een ontheffingsaanvraag waarschijnlijk aan de orde. Een dergelijke aanvraag dient onder andere vergezeld te gaan van:

- ♣ Een projectplan waarin onder meer de locatie, de werkwijze, de te verwachten schade, de te nemen maatregelen, de alternatievenstudie en het wettelijk belang gedetailleerd worden beschreven.
- ♣ Een actuele en volledige inventarisatie naar het voorkomen van beschermde dier- en plantensoorten in het plangebied (ongeveer 3-5 jaar geldig).

De aanvraag kan voorafgaand aan het aanvragen van een omgevingsvergunning plaatsvinden. De aanvraag wordt gedaan bij de provincie waarin het plangebied is gelegen.

Het is ook mogelijk 'aan te haken' bij het aanvragen van een omgevingsvergunning in het kader van de 'Wet algemene bepalingen omgevingsrecht' (WABO).

Men dient op het digitale aanvraagformulier van het omgevingsloket (OLO) dan aan te geven dat 'Handelingen worden verricht met gevolgen voor beschermde dieren en planten'. Ook hierbij dient een projectplan en inventarisatie bijgevoegd te worden.

De gemeente waarbij de aanvraag is ingediend stuurt de informatie omtrent beschermde flora en fauna naar de provincie die een 'Verklaring van geen bedenkingen' (VVGB) afgeeft als onderdeel van de omgevingsvergunning.

De provincie handhaaft bepalingen uit eventuele ontheffingen en vergunningen en de eventuele werking van de Wnb bij projecten waar geen ontheffing is aangevraagd. Ook het volgen van gedragscodes wordt gehandhaafd door de provincie. Mogelijke sancties zijn geldelijke boetes of het stilleggen van werkzaamheden.

Bijlage 1.6 Europese wetgeving

Bijlage 1.6.1 Habitatrichtlijn

De Habitatrichtlijn (HRI) wordt algemeen beschouwd als de richtlijn waarin de bepalingen van de Conventie van Bern (1979, in werking 1982) in het Europees Gemeenschapsrecht zijn omgezet. Hij heeft zowel een gebiedsbeschermend doel als een doel met betrekking tot soortbescherming.

Gebiedsbescherming

De Habitatrichtlijn is gericht op de realisatie van een coherent Europees ecologisch gebiedennetwerk, het zogenaamde Natura 2000-netwerk.

Hiervoor dienen de EU-landen in overleg met de Europese Commissie speciale beschermingszones aan te wijzen, soms in combinatie met Vogelrichtlijngebieden (zie Bijlage 1.6.2). Als speciale beschermingszones worden alleen gebieden aangewezen met natuurlijke vegetaties (habitats) genoemd in Bijlage I van de Habitatrichtlijn en/of de leefgebieden van diersoorten die zijn genoemd in Bijlage II (zie kader).

De aanwijzing van gebieden als speciale beschermingszone heeft een aantal gevolgen. Zo dienen de EU-landen maatregelen te treffen zodat de natuurlijke vegetaties (habitats) en/of de leefgebieden van de te beschermen soorten zich verder kunnen ontwikkelen. Binnen de aangewezen gebieden kunnen plannen of projecten die 'significante gevolgen' op deze ontwikkeling hebben alleen worden toegestaan indien ze een dwingende reden van groot openbaar belang vertegenwoordigen en indien is aangetoond dat voor het plan of project in kwestie geen alternatief is. Bovendien moeten als vergoeding voor de natuurwaarden die worden aangetast, compenserende maatregelen worden getroffen om de samenhang van het Natura 2000-netwerk te waarborgen.

Soortbescherming

De Habitatrichtlijn beschermt soorten die voorkomen in Bijlage IV. In deze Bijlage zijn soorten opgenomen waarvoor geen verplichting geldt om hun leefgebied als speciale beschermingszone aan te wijzen maar die wel op een andere wijze bescherming behoeven. Zo dienen de EU-landen voor deze soorten onder meer een verbod in te stellen op de beschadiging of de vernieling van hun voortplantings-, groei- en rustplaatsen en moet een verbod gelden op het vangen, vernielen en doden van deze planten en dieren.

Kader
Bijlagen van de
Habitatrichtlijn.

Bijlage	Omschrijving
Bijlage I	In deze bijlage staat een lijst met beschermde vegetaties (habitats) waarvoor Habitatrichtlijngebieden worden aangewezen. In Nederland gaat het om 52 habitattypen, waarvan 11 prioritaire typen met een zwaarder beschermingsregime.
Bijlage II	In deze bijlage staat een lijst met 50 diersoorten en 5 plantensoorten waarvoor beschermde gebieden moeten worden aangewezen. In Nederland betreft het 36 soorten.
Bijlage III	Deze bijlage geeft diverse wetenschappelijke selectiecriteria voor de onderlinge beoordeling van mogelijke beschermingszones. Deze criteria hebben vooral te maken met de mate van representativiteit, de oppervlakte, de mate van instandhouding en de herstelmogelijkheden van de habitattypen.
Bijlage IV	In deze bijlage staat een lijst met 87 diersoorten en 4 plantensoorten waarvoor de lidstaten beschermingsmaatregelen moet nemen.
Bijlage V	In deze bijlage staat een lijst met 43 plantensoorten en 19 diersoorten waarvoor exploitatie en onttrekken aan de natuur -indien nodig- moet worden gereguleerd.

Bijlage 1.6.2 Vogelrichtlijn

De Vogelrichtlijn (VRL) verplicht de lidstaten van de Europese Unie de instandhouding te garanderen van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de lidstaten waarop het Europese verdrag van toepassing is.

Artikel 4 van de Vogelrichtlijn bevat, net als de Habitatrichtlijn, de verplichting tot het aanwijzen van zogenaamde speciale beschermingszones. Deze 'Vogelrichtlijngebieden' beschermen in Nederland 95 vogelsoorten (van Bijlage I van de richtlijn).

Vogelrichtlijngebieden zijn vervolgens, vaak samen met Habitatrichtlijngebieden, ingevoegd in het Natura 2000-netwerk.

Bijlage 1.7 Landelijk: Wet Natuurbescherming

Bijlage 1.7.1 Algemeen

In deze wet is de bescherming van gebieden en soorten geregeld en zijn ook de bepalingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn uitgewerkt. De wet kent verschillende typen gebieden, waarbij alleen het eerste door de Minister van EZ wordt aangewezen en de overige door gedeputeerde staten (art. 1.12, 2.1, 2.11):

- ♣ Natura 2000-gebieden: opnieuw begrensde samenstelling van Vogel- en Habitatrichtlijngebieden, 162 gebieden in Nederland.
- ♣ Bijzondere nationale natuurgebieden, (1) opgenomen in natuur-netwerk Nederland (NNN, voorheen ecologische hoofdstructuur), (2) voorgedragen Natura 2000-gebieden die nog niet op de communautaire lijst geplaatst zijn, (3) compensatiegebieden buiten de Natura 2000-begrenzing en (4) gebieden die nodig zijn

voor de instandhouding of het herstel van biotopen en leefgebieden voor vogels (VRL bijlage I plus 'trekvogels') of het behoud of herstel van een gunstige staat van instandhouding van habitats en soorten van de Habitatrichtlijn (bijlagen I, II, IV, V).

- ♣ Bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen: buiten NNN, ander beschermingsregime; o.a. voor het behoud of het herstel van een gunstige staat van instandhouding van soorten van de Rode Lijsten (art. 1.12, lid 1, onderdeel c).

De Minister stelt een nationale natuurvisie vast (art. 1.5), waarin o.a. aandacht wordt besteed aan (lid 3, onderdeel a) het behoud en zonodig herstel van een gunstige staat van instandhouding van de van nature in Nederland in het wild voorkomende soorten dieren en planten en de in Nederland voorkomende typen natuurlijke habitats en habitats van soorten; daarnaast ook aan (lid 4) Rode lijsten en aan (lid 5) instandhoudingsdoelstellingen voor de in Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden te beschermen habitats en soorten.

Het aanwijzingsbesluit voor Natura 2000-gebieden (art. 2.1) omvat de instandhoudingsdoelstellingen en de begrenzing van het gebied (in de vorm van een kaart met een toelichting).

Gedeputeerde staten zorgen ervoor dat, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor de onderscheiden gebieden, instandhoudingsmaatregelen getroffen worden die beantwoorden aan de ecologische vereisten van leefgebieden van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten en de ecologische vereisten van de typen natuurlijke habitats en de soorten (HRI bijlage II) die in die gebieden voorkomen. Ook treffen zij passende maatregelen om ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten niet verslechtert en er geen storende factoren optreden voor de soorten waarvoor de gebieden zijn aangewezen voor zover die factoren, gelet op de doelstellingen van de habitatrichtlijn een significant effect zouden kunnen hebben (art. 2.2).

Hiertoe stellen zij een beheerplan vast (art. 2.3) en kunnen zij verplichtingen opleggen aan degenen die een handeling verrichten en bij verordening regels opstellen voor categorieën van handelingen of de toegang beperken of zelf handelingen (laten) verrichten (artt. 2.4-2.6). Projecten en handelingen die zijn beschreven in het beheerplan (zoals het bestaande gebruik) en in genoemde provinciale verordening zijn niet vergunningplichtig; voor deze activiteiten is de in de volgende paragraaf beschreven beoordeling al uitgevoerd (art. 2.9, lid 1-4).

Bijlage 1.7.2 Beoordeling van plannen, projecten en andere handelingen

“Een bestuursorgaan stelt een plan dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, en dat

afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, uitsluitend vast indien is voldaan aan” bepaalde voorwaarden (art. 2.7, lid 1).

“Het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen” (art. 2.7, lid 2).

Voor de “andere handelingen”, bijv. die geen significante gevolgen kunnen hebben, houden gedeputeerde staten bij het verlenen van de vergunning rekening met de gevolgen die de handeling kan hebben voor een Natura 2000-gebied, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor dat gebied (art. 2.8, lid 9).

Voor bovengenoemde plannen en projecten (ook buiten een Natura 2000-gebied) met significante gevolgen of significant verstorende effecten op, of kans op verslechtering van de waarden in een Natura 2000-gebied, maken het bestuursorgaan resp. de aanvrager van de vergunning een **passende beoordeling** van de gevolgen voor het Natura 2000-gebied, rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen voor dat gebied (art. 2.8, lid 1).

Het bestuursorgaan stelt het plan uitsluitend vast, en gedeputeerde staten verlenen voor het project uitsluitend een vergunning, indien uit de passende beoordeling de zekerheid is verkregen dat het plan, onderscheidenlijk het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten (art. 2.8, lid 3).

Als die zekerheid niet kan worden verkregen, moet voldaan zijn aan elk van de volgende voorwaarden (art. 2.8, lid 4):

- a. er zijn geen alternatieve oplossingen;
- b. het plan of project is nodig om dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en
- c. de nodige compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft.

De voorwaarden zijn nog strenger wanneer er significante gevolgen kunnen zijn voor een prioritair type natuurlijke habitat of een prioritaire soort. In plaats van punt b hierboven geldt dan dat het nodig is vanwege (art. 2.8, lid 5):

- d. argumenten die verband houden met de menselijke gezondheid, de openbare veiligheid of met voor het milieu wezenlijk gunstige effecten, of

- e. andere dwingende redenen van openbaar belang, na advies van de Europese Commissie.

Significantie

Gevolgen zijn 'significant' wanneer de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied op lange termijn niet gerealiseerd kunnen worden.

Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort dan wel de kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, kan sprake zijn van significante gevolgen.

Bijlage 1.7.3 Instandhoudingsdoelstellingen

De instandhoudingsdoelstellingen zoals bedoeld in de Wet Natuurbescherming (artikel 2.1 lid 4) beschrijven de doelen voor de instandhouding van leefgebieden, natuurlijke habitats en populaties in het wild levende plant- en diersoorten, zoals vereist door de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Deze natuurwaarden moeten in een gunstige staat van instandhouding gebracht of gehouden worden.

De 'staat van instandhouding' van een natuurlijke habitat wordt als 'gunstig' beschouwd wanneer:

- ♣ het natuurlijke verspreidingsgebied van de habitat en de oppervlakte van die habitat binnen dat gebied stabiel zijn of toenemen, en
- ♣ de voor behoud op lange termijn nodige specifieke structuur en functies bestaan en in de afzienbare toekomst vermoedelijk zullen blijven bestaan, en
- ♣ de staat van instandhouding van de voor die habitat typische soorten gunstig is.

De 'staat van instandhouding' voor een soort wordt als 'gunstig' beschouwd wanneer:

- ♣ uit populatiedynamische gegevens blijkt dat de betrokken soort nog steeds een levensvatbare component is van de natuurlijke habitat waarin hij voorkomt, en dat vermoedelijk op lange termijn zal blijven, en
- ♣ het natuurlijke verspreidingsgebied van die soort niet kleiner wordt of binnen afzienbare tijd lijkt te zullen worden, en
- ♣ er een voldoende grote habitat bestaat en waarschijnlijk zal blijven bestaan om de populaties van die soort op lange termijn in stand te houden.

Beschermde natuurmonumenten

Bij Beschermd Natuurmonumenten gaat het om de wezenlijke kenmerken (natuurschoon, natuurwetenschappelijke betekenis, dieren en planten) die in het aanwijzingsbesluit zijn vermeld en of

handelingen schadelijk kunnen zijn en deze wezenlijke kenmerken aantasten.

Bijlage 1.7.4 Externe werking

Zowel projecten en andere handelingen in- als buiten een Natura 2000-gebied kunnen vergunningplichtig zijn. De wet kent namelijk de externe werking. Dit houdt in dat als een activiteit, die buiten een beschermd gebied plaats zal vinden, negatieve gevolgen kan hebben voor dat gebied, deze beoordeeld moet worden.

Bijlage 1.7.5 Bestaand gebruik

Onder bestaand gebruik dient te worden verstaan: “gebruik dat op 31 maart 2010 bekend is, of redelijkerwijs bekend had kunnen zijn bij het bevoegd gezag”. Voor bestaand gebruik is in principe geen vergunning benodigd. Bestaand gebruik is echter niet vergunningsvrij als sprake is van een project met mogelijk significante effecten voor een Natura 2000-gebied.

Bijlage 1.7.6 Crisis- en herstelwet

Op 31 maart 2010 is de Crisis- en herstelwet in werking getreden. Op 5 juli 2013 is deze voor het laatst gewijzigd en op enkele kleine punten aangepast. Eén van de maatregelen uit de Crisis- en herstelwet zijn wijzigingen van de voormalige Natuurbeschermingswet 1998. Deze wijzigingen hebben als doel om de wet in de praktijk beter hanteerbaar te maken zonder afbreuk te doen aan de beoogde doelen van de wet. Zo wordt in de wet onder andere ‘bestaand gebruik’ geregeld. Verder is een nieuwe regeling ingevoegd over hoe om te gaan met stikstofdepositie, de ‘PAS’ (zie hierna, Bijlage 1.7.7) en wordt voorzien in een verlicht beschermingsregime voor beschermde natuurmonumenten en voor de oude doelen van Natura 2000. Naast deze veranderingen regelt de wet nog een aantal zaken omtrent de procedurele werking van de voormalige NB-wet.

Bijlage 1.7.7 Programmatische Aanpak Stikstof (PAS)

Al jaren is er in veel Natura 2000-gebieden een overschot aan stikstofdepositie, veroorzaakt door verkeer, landbouw en overige menselijke activiteit. Dit is schadelijk voor de natuur en het belemmert vergunningverlening voor economische activiteiten.

Op 1 juli 2015 is de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) in werking getreden. In het kader van de PAS werken overheden en maatschappelijke partners samen om de stikstofuitstoot te verminderen en daarmee ook economische ontwikkelingen mogelijk te maken.

Per project of plan met extra stikstofemissie wordt met behulp van de rekentool ‘Aerius’ bepaald wat de gevolgen daarvan zijn op

stikstofgevoelige habitattypen in Natura 2000-gebieden. Als de bijdrage maximaal 0,05 mol/ha/jaar bedraagt, wordt dit als verwaarloosbaar gezien. Tussen 0,05 en 1 mol/ha/jaar geldt een meldingsplicht, daarboven een vergunningplicht. Afhankelijk van de hoeveelheid 'ontwikkelingsruimte' wordt een vergunning afgegeven of (tijdelijk) geweigerd.

Bijlage 1.7.8 Vergunningverlening

Wanneer plannen bestaan om een project in- of rond een Natura 2000-gebied uit te voeren, neemt de initiatiefnemer contact op met het bevoegd gezag. In principe is dit Gedeputeerde Staten van de Provincie waarin een gebied (grotendeels) ligt.

Voor het uitvoeren van projecten in of nabij beschermde gebieden is vaak een vergunning op grond van de Wet Natuurbescherming nodig. De hoofdvraag is of er een kans op significant negatieve gevolgen bestaat. Dat is het geval als op grond van objectieve gegevens niet valt uit te sluiten dat het project significante gevolgen heeft voor de natuurlijke kenmerken van het gebied. Op deze vraag zijn drie antwoorden mogelijk:

- ♣ Er is zeker geen negatief effect. Dit betekent dat geen vergunning op grond van de Wet Natuurbescherming nodig is.
- ♣ Er is wel een mogelijk negatief effect, maar dit is zeker geen significant negatief effect. Dit betekent dat vergunningverlening (artikel 2.7 lid 2) aan de orde is. Omdat het effect zeker niet significant is, volstaat daarvoor de zogenoemde verslechterings-toets. Hierbij brengt de initiatiefnemer gedetailleerd in kaart wat de effecten (kunnen) zijn van de activiteit op de relevante natuurwaarden in het gebied. Indien van toepassing worden effecten getoetst in combinatie met die van andere projecten (cumulatie).
- ♣ Er is kans op een significant negatief effect. Dit betekent dat vergunningverlening (artikel 2.7 lid 2) aan de orde is. Omdat er kans op een significant negatief effect bestaat, is een passende beoordeling vereist (artikel 2.8 lid 1). Uit dit onderzoek, waarbij ook cumulatieve effecten moeten zijn meegenomen, kan blijken (1) dat er geen kans is op een negatief effect. In dat geval wordt de vergunning verleend. Ook kan blijken dat (2) er kans is op een aanvaardbaar negatief effect. In dat geval wordt de vergunning verleend onder voorschriften/beperkingen. Wanneer de gevolgen (3) inderdaad significant blijken te kunnen zijn moet aangetoond worden dat er geen alternatieven zijn, dat er een dwingende reden van groot openbaar belang is en dat voorzien is in compensatie.

De aanvrager moet in de vergunningaanvraag zijn belang bij het verlenen van de vergunning motiveren. Binnen dertien weken na datum van ontvangst wordt beslist of de vergunning verleend wordt, of dat de termijn eenmalig met dertien weken wordt verlengd.

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

Hazenkoog 35A
1822 BS Alkmaar

Bovendijk 35-G
2295 RV Kwintsheul

www.vandergoesengroot.nl